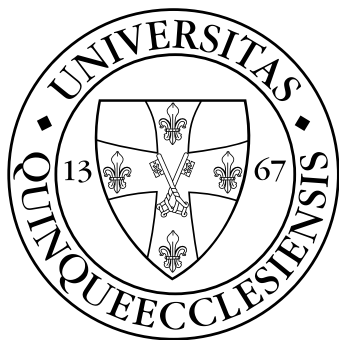

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2025. szeptember-október

Köszöntjük az
56. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok
vendégeit!

A TARTALOMBÓL

Díjak, elismerések:

Demonstrátorok és mentorok

MTA kiváló kutatóhely

Oktatók Ünnepe

Pedagógusnap

Az OBI legkiválóbb hallgatói

Tanévzáró

Avatások

Semmelweis-nap

Tanévnyitók

Fejlesztés, jó gyakorlat:

Autizmus kutatása

Gyermekkori tompalátás szűrése

Kék fényű fotoreceptorok

Úripari kutatócsoportok

Speciális lakástextiliák

Betegétkezelés javítása a klinikákon

Egyetemi élet, oktatás:

Sürgősségi Nap

Smart University Program pályázata

Szakmai látogatás, tanulmányút:

Franciaország, Németország,

Olaszország, Svédország

Beszámolók konferenciákról, szakmai rendezvényekről

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

A Kari Tanács ülése

Intézeti, klinikai hírek, információk

Búcsúzunk:

Dr. Bauer Miklós

Dr. Götz Frigyes

Dr. Hartmann Géza

Dr. Jakó János

Fotósok a számban: a címlapon és a hátsó borítón **Dani Csaba**, a középső színes oldalon pedig **Sugár Judit** képei láthatók.

Beszél majd az utókor...

*„Ha hivatásod hiányzik,
ne légy orvos, tanár.
Emberekkel foglalkozni:
nagy áldozattal jár.”*

Tóth Sarolta: A hivatás

„Minden hivatás összeesküvés a laikusok ellen.”

George Bernard Shaw: Az orvos dilemmája

Tisztelt Jubiláló Kollégáink!

Szeretettel köszöntöm Önöket, egykori hallgatóinkat az idei Pécsi Orvosnapok alkalmából. A Pécsi Orvoskar – és a magam nevében is – tiszteletünket és köszönetünket fejezzük ki az idén jubilálók felé, akik életüket a betegek segítségének szentelték vagy kutatóként erősítették az orvostudományt, tanították és sokan még ma is aktívan tanítják a fiatalabb generációkat. Karunk régi és megbecsült hagyománya a jubileumi díszoklevelek adományozása, amikor a nálunk ötven évvel ezelőtt végzetek „arany”, a hatvan éve végzetek „gyémánt”, a hatvanöt éve végzetek „vas”, a hetven éve végzetek „rubin” oklevelet kapnak. Ezek a kitüntetések főhajtások egy-egy élet munkája előtt. Önök követendő példát mutatnak mindannyiunknak szakmai elkötelezettségről, tudásról, emberségről. Köszönjük, hogy töretlenül hűek maradtak e nehéz, de gyönyörű hivatáshoz.

Mi itt a Pécsi Orvoskaron jól tudjuk, hogy az orvosi pálya nem csak szakma, hanem életre szóló elköteleződés a gyógyítás, a segítségnyújtás és az emberi élet védelme iránt. A kötelék nem ér véget a diploma megszerzésével és az igazi „utazás” csak ekkor veszi kezdetét. „A hivatás táptalaja nemes növényeket nevel, testet, lelket gyógyít vele a hivatott ember. Bele adja szaktudását, hitét, szeretetét. ...”. Általában nem csupán a tudásvágy vezeti azokat, akik ezt az életutat választják, hanem mély személyes indíttatás is áll mögöttük. Értjük és tiszteljük ezt az elköteleződést: Karunk híres arról, hogy igen erősek és közvetlenek a tanár-diák kapcsolatok, és arról, hogy aki minket választ, élethosszig tartó kapcsolatokat, támogatást, barátságokat is nyer. Biztos vagyok abban, hogy az Önök szívében is mindig volt és helye lesz a Pécsi Orvostudományi Karnak, vele az egykori évfolyamtársaiknak, tanáraiknak és a régi falak között eltöltött egyetemi éveknél. Mi mindig nagy örömmel látjuk mindazokat, akik el tudnak jönni hozzánk, és gondoljunk szeretettel azokra is, akiknek most nem volt erre lehetőségük.

Életünk része a változás és annak meghatározó közös nevezője, a Pécsi Orvoskar folyamatosan változik, fejlődik, szándékaink szerint egyre jobb irányban. Olyan, a hagyományaira büszkén építkező, korszerű, jól működő és modern egyetemi kar akarunk lenni, amely most és a jövőben is példaként szolgál másoknak és nem utolsósorban ahol mindannyian otthon érezzük magunkat, ahova büszkén tartozunk. Arra biztatok mindenkit, hogy jöjjön el hozzánk időről-időre és tapasztalja meg mire jutottunk; mi mindig szeretettel látjuk itt Önöket a hétköznapiakon is.

Ez a mai nap viszont teljes egészében Önökről szól: diákjainkról, akik fél évszázad, vagy még több év munkáját áldozták arra, hogy embertársaikon segítsenek, tanítsanak, az emberi tudás bővítését szolgálják. Az Önök sikereire, eredményeire Alma Materként ugyanazzal a büszkeséggel tekintünk, mint Önök. Mindannyiójuk életműve a hivatásszeretetük és elköteleződésük bizonyítéka: inspiráció a jövő nemzedékei számára, hogy ők is ezt az utat járva öregbítsék a pécsi orvostudomány hírnevét.

*Dr. Nyitrai Miklós
dékán*

Felelős szerkesztő: Bogár Lajos

Szerkesztők: Ábrahám Hajnalka, Barthó Loránd, Bátor Judit, Hollósy Tibor, Kozári Adrienne, Ludány Andrea

Technikai szerkesztő: Hrabovszki Kitti ■ Tördelő szerkesztő: Czulák Szilvia

PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12. ■ Tel.: 72/536-116 ■ E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

Nyomtatva a PTE Nyomdája HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo HU ISSN 1586-1295

Aranydiplomások

(1975-ben végzettek)

Dr. Adonyi Mária	Dr. Gábel Andrea	Dr. Lascsik László Sándor	Dr. Solymosi László
Dr. András János Béla	Dr. Gáti Ágnes	Dr. Molnár Dénes Attila	Dr. Somogyi László
Dr. Arató Gabriella	Dr. Gőcze Péter	Dr. Molnár Katalin Mária	Dr. Szabó Ilona Katalin
Dr. Barna Judit	Dr. Győrpál Zsuzsanna	Dr. Molnár Pál	Dr. Szalai Vilmos
Dr. Bányai Elek	Dr. Hargitai Viktória	Dr. Mráz János Tibor	Dr. Szekeres Irén
Dr. Belák Péter	Dr. Hertelendy Ágnes	Dr. Nagy Miklós	Dr. Szekeresné Dr. Bencze Gerda Mária
Dr. Bende Marianna	Dr. Horváth Ágnes	Dr. Nagy Zoltán	Dr. Szemerei Imre
Dr. Bogdán Tibor	Dr. Horváth Katalin	Dr. Nagymányai Zsuzsanna	Dr. Szolnoki Judit
Dr. Bordás László	Dr. Horváth Zoltán	Dr. Nátkai Tamás József	Dr. Szubotits Margit
Dr. Budavári Beáta Rita	Dr. Hutvágner Rozália	Dr. Nemes Izabella	Dr. Szűcs Rozália
Dr. Csapó Erzsébet Zsuzsanna	Dr. István József	Dr. Németh Jenő	Dr. Theisz Éva
Csimadiáné Dr. Zeitvogel Terézia	Dr. Ivády Ilona	Dr. Nyuschal Ernő Ferenc	Dr. Török Marianna
Dr. Dalnoki Jenő	Dr. Jaklovics Ferenc László	Dr. Parányi János	Dr. Tüske László Csaba
Dr. Dekovics Anikó Klára	Dr. Józsa Rita	Dr. Pecsvác Katalin	Dr. Vajda Marianna
Dr. Derényi Csaba	Dr. Józsi Mária Márta	Dr. Peitler Gyula	Dr. Varga László Miklós
Dr. Dorner Mária	Dr. Kasza Márton	Dr. Pocsai Judit Katalin	Dr. Varga Péter János
Dr. Düll Gábor	Dr. Káldi Ildikó	Dr. Pongrácz Anna	Dr. Varga Zoltán
Dr. Eigemann Éva	Dr. Károlyi György	Dr. Pócsa Károly	Dr. Várbiro Mária
Dr. Első István Miklós	Dr. Kelemen Zoltánné	Dr. Rác István	Dr. Városi Zsuzsanna
Dr. Ertl Tibor	Dr. Szabó Piroska Daniella	Dr. Ráczné Dr. Kovács-Szabó Erzsébet	Dr. Világi Szabolcs
Dr. Farkas László Miklós	Dr. Kincses Vera	Dr. Ribiczey Alexandra	Dr. Vincze Tamás István
Dr. Ferencz Lajos	Dr. Kisimre László	Dr. Rikker Éva	Dr. Zoltay Gábor László
Dr. Figler Mária	Dr. Kiss-Antal Mária	Dr. Sarlós Péter	
	Dr. Kiss Judit Klára	Dr. Scherer Erzsébet	
	Dr. Kőszegi Ferenc György		

Gyémántdiplomások

(1965-ben végzettek)

Dr. Alsószegi Ilona	Dr. Harsányi József	Dr. Mócsa Szabolcs Tamás	Dr. Stromajer Margit
Dr. Bartek Csaba	Dr. Huszár Zoltán Géza	Dr. Muha Cecília	Dr. Sulyok Endre
Dr. Belső László	Dr. Kardos Ottó	Dr. Nagy Endréné Dr. Molitor Ágota	Dr. Szabó Dénes
Dr. Brolly Mária	Dr. Kellermayer Miklós	Dr. Négyesi Mária	Dr. Szabó Imréné
Dr. Deutsch Ottó	Dr. Knolmayer Johanna	Dr. Nyéki András	Dr. Szabó Ibolya
Dr. Dombi Irén	Dr. Kovács József	Dr. Nyúl István	Dr. Szabó Magdolna
Elek Lászlóné Dr. Varga Judit	Dr. Krassói Erzsébet Ilona	Dr. Ottó Szabolcs Antal	Dr. Szakonyi Margit
Dr. Feuerbach Apollónia	Dr. Kutas László	Dr. Pavlovics György	Dr. Szilas Judit
Dr. Fischer Emil	Dr. Lang Miklós György	Dr. Pulay Árpád Tamás	Dr. Török Endre Elemér
Dr. Gellért Marianna	Dr. Ligeti Judit	Dr. Ribiczey Pál András	Dr. Varga István
Dr. Guseo András	Dr. Maróti László	Dr. Sámik József	Dr. Vámos István
Dr. Gyeney László	Dr. Mateevics László	Dr. Somfai Magdolna	Dr. Vágvolgyi Erna Ilona, Dr. Mezőfi Lászlóné
Dr. Gyócsi János	Dr. Molnár Ádám	Dr. Sótónyi Tamás	Dr. Várnai Ibolya
	Dr. Molnár Etelka		

Vasdiplomások

(1960-ban végzettek)

Dr. Bazsika Mária	Dr. Karmos Györgyné	Dr. Radnai Endre	Dr. Völgyi Mátyás
Dr. Bíró Kornél	Dr. Várszegi Mária	Dr. Szűcs Edit	Dr. Weisenbach Jánosné
Dr. Csúcs Márta	Dr. Kellner Róbert Lajos	Dr. Tekeres Miklós	Dr. Bozzay Lídia
Kamondi Imréné	Dr. Moll Ágnes	Dr. Tihanyi László	
Dr. Aller Mária	Dr. Péntek Zoltán		

A Pro Facultate Medicinae idei kitüntetettjei

ARANY fokozat

DR. LÁZÁR GYULA emeritus professzor,
Anatómiai Intézet

Dr. Lázár Gyula 1962-ben szerzett általános orvosi diplomát, summa cum laude minősítéssel a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1967-ben laboratóriumi szakorvos szakképesítést szerzett. 1976-ban a biológiai tudományok kandidátusa, majd 1990-ben az orvostudományok doktora lett. Az egyetem elvégzése óta dolgozik jelenlegi munkahelyén, az Anatómiai Intézetben, ahol 1993-ban egyetemi tanári kinevezést kapott.

1962 óta vezet bonctermi és szövettani gyakorlatokat, 1980-ban kezdte a tantermi előadásait, 1993 óta az angol nyelvű képzésben is részt vesz. 3 magyar nyelvű egyetemi jegyzetet készített. TDK-hallgatók munkáját irányította, kreditpontos valamint PhD-kurzusokat hirdetett meg, számos szakdolgozat, kandidátusi és PhD-értekezés készült szakmai irányítása mellett. 1975 és 2007 között az Anatómiai Intézet Neurohisztológiai Munkacsoportjának a vezetője volt. 2001-2003 között a PTE tudományos rektorhelyetteseként tevékenykedett.

Számos tudományos társaság tagja, tisztviselője volt: az MTA választott köztestületi képviselője (1995-1997), az MTA Neurobiológiai Bizottságának tagja (1989-2009), az MTA Doktori Tanácsának tagja (2000-2004), A PTE Tudományos Bizottságának titkára (1999-2001), A PTE Habilitációs Tanácsának elnöke (2001-2010), a Magyar Anatómus Társaság elnöke (2001-2005), a European Federation of Experimental Morphologists nemzeti képviselője (1998-2009).

Jelentős szakmai és közéleti tevékenységét az Egészségügy Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetéssel (1975), A Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettal (1999) és az Arany Katedra-díj (2011) odaítélésével ismerték el.

A magyar és angol nyelvű orvostudományban magas színvonalú oktatói tevékenységet végzett, melynek során több hallgatógenerációval ismertette meg az anatómia, szövettan és fejlődéstan tantárgyat. Kiváló tudományos munkájával, tudományos szervező és egyetemi, valamint kari vezetői munkásságával öregbítette karunk és egyetemünk hírnevét. Kimagasló kulturális és anatómiai múzeumszervező tevékenységének köszönhetően az utókor számára is megőrződnek értékeink.

EZÜST fokozat

DR. GARAMI ANDRÁS egyetemi docens,
Transzlációs Medicina Intézet

Dr. Garami András az általános orvosi diplomáját 2004-ben szerezte a PTE Általános Orvostudományi Karán. Tudományos kutatásait 2001-ben kezdte meg diákkörös hallgatóként a PTE ÁOK Kórélettani és Gerontológiai Intézetében. 2004-től, mint állami ösztöndíjas PhD-hallgató folytatta kutatási tevékenységét ugyanazon munkacsoport tagjaként. Bekapcsolódott a kórélettan tantárgy oktatásába előbb magyar, később angol és német nyelveken is.

2007 és 2010 között kutatásokat folytatott az Egyesült Államokbeli Phoenix-ben. Az intézetbe visszatérve tanársegédként dolgozott, és még ebben az évben megszerezte PhD-fokozatát. 2011-től egyetemi adjunktus, habilitált doktori minősítést 2016 januárjában szerzett, azóta egyetemi docens. 2019 óta a Termofiziológia Tanszék vezetője.

Tudományos érdeklődésének középpontjában a testhőmérséklet fenntartásának és szabályozásának vizsgálata áll. A témában elnyert pályázatok vezető kutatója. Bolyai János kutatási ösztöndíjban valamint Új Nemzeti Kiválóság Program Ösztöndíjban részesült. Számos hazai és nemzetközi díjat kapott. Több alkalommal elnyerte a kiváló szerző és kiváló oktató díj kari elismeréseket. Két alkalommal Dékáni Elismerő Oklevelet kapott.

2024-ben nagydoktori címet szerzett, elnyerte a Flerkő-Bárdos „Szenior” Emlékérmét, a Nemzeti Tudósképző Akadémia Talentum-Díját, a Nemzeti Tudósképző Akadémia legjobb mentora díját, a PTE Pekár Mihály Publikációs Díjat illetve Pedagógusnapon Rectori dicséretben részesült.

Jelenleg is aktív szerepet vállal a kórélettan oktatásában mind a 3 nyelven, emellett tantárgyfelelősként graduális és PhD-kurzusokat hirdet elsősorban a termoreguláció

témakörében. Több PhD-hallgató témavezetője, közülük szép számban fokozatot szereztek már. A Nemzeti Tudósképző Akadémia programban egy hallgató mentora. 12 házi TDK-konferencián díjazott előadás, 5 díjazott dékáni pályamunka és 9 OTDK konferencia-előadás született eredményes munkája során. 36 sikeresen megvédett szakdolgozatban szerepelt témavezetőként, több demonstrátori diákkörös hallgatója volt.

Számos neves tudományos folyóirat szerkesztőbizottsági tagjaként bírálói feladatokat is vállal. 83 tudományos folyóirat cikk szerzője, ebből 26-ban első vagy utolsó szerző; összesített impakt faktora 367,171; független idézettsége 2166; Hirsch indexe 28; scientometrics.org szerinti besorolása D1 (103%). Felkért előadásainak száma 18. Négy kari bizottság, valamint 5 hazai és 2 nemzetközi tudományos társaság tagja.

DR. MENYHEI GÁBOR egyetemi tanár,
Érsebészeti Klinika

Dr. Menyhei Gábor a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát. Előbb általános sebészetből, majd érsebészetből szakvizsgázott. PhD-fokozatát 2001-ben védte meg. 2008-ban habilitált, 2010-ben egyetemi tanárrá nevezték ki.

Az egyetem elvégzése után a POTE Kísérletes Sebészeti Intézetében kezdett dolgozni, ezt követően az I. sz. Sebészeti Klinikára került. 1996-2010 között a Baranya Megyei Kórház/PTE KK Sebészeti Tanszék tanszékvezető-helyettese. 2010. januártól a PTE KK Érsebészeti Tanszékének megbízott igazgatója lett, 2012-től az Érsebészeti Klinika igazgatójaként dolgozott 2020-ig. Többször vett részt németországi és angliai tanulmányúton, melyeken tovább bővítette magas színvonalú érsebészeti tudását.

Széleskörű szakmai érdeklődését számos társasági tagság is jelzi, 1999 óta a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság vezetőségi tagja, majd elnöke. Több magyar, ill. nemzetközi tudományos társaság vezetőségében aktívan tevékenykedik.

Kiváló tudományos eredményekkel rendelkezik, ezt igazolják publikációi is, melynek száma: 142, összes idézettsége: 1521. A magyar mellett, angol és német nyelven publikál, a graduális, posztgraduális képzésben előadásokat tart. Aktívan részt vesz a graduális, posztgraduális képzésben. Előadásokat és gyakorlati oktatást tart az orvostanhallgatóknak magyar és angol nyelven, 2006 óta pedig a Német Program hallgatói számára is. Kreditpontos kurzusokat tart, TDK- és államvizsga-konzulensi tevékenységet végez, államvizsgákon és érsebészeti szakvizsgákon elnöki teendőket lát el. Számos kiemelkedő tudományos rendezvény főszervezője, ill. szervezőbizottsági tagja. Példaértékű egyetemi közéleti tevékenysége, többek között a PTE ÁOK Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának elnökeként több, mint egy évtizeden keresztül irányította a kar nemzetközi kapcsolatait.

Példamutató életútja, emberi tulajdonságai, az érsebészet területén belül a vénás betegségek kutatásában elért hazai és nemzetközi eredményei, az általa alkalmazott új műtéti eljárások, valamint elismert oktatói és példaértékű egyetemi közéleti tevékenysége miatt méltó a kitüntetésre.

BRONZ fokozat

BOSNYÁK ATTILÁNÉ szakasszisztens,

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Bosnyák Attiláné a Pécsi Tudományegyetem Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskolában szerzett szakasszisztensi képesítést. 1995 óta a POTE, majd a PTE munkatársa. 2010 óta az I. sz. Belgyógyászati Klinika Kardiológiai Osztály és Szakambulancia dolgozója.

Munkáját mindvégig rendkívül lelkesen, precízen és kreatívan végezte. Kollégáival kifejezetten lojális, kommunikációja betegekkkel empatikus, a szakdolgozókkal és orvosokkal való kapcsolatát is a nagyfokú udvariasság jellemzi. Mindezek alapján a klinika vezetősége a fenti kitüntetésre egyértelműen érdemesnek tartja.

DR. LÁSZLÓ KRISTÓF egyetemi docens,

Élettani Intézet

Dr. László Kristóf már diákévei alatt is aktívan részt vett a közösségi életben, a Kari Tanácsban is éveken át képviselte a hallgatók érdekeit. 2005-ben szerzett általános orvosi diplomát. Ezt követően előbb PhD-hallgatóként, majd 2007-től munkatársként csatlakozott az Élettani Intézet oktatói csapathoz.

Kezdetektől az utánpótlás-nevelés aktív részese, számos évben lett a hallgatók szavazati alapján kiváló oktató. A Romhányi György Szakkollégiumban elnökségi tagként mind a tudományos, mind a well being vonalon segíti a hallgatókat, és számos TDK-hallgatója ért el előkelő helyezést konferenciákon. A kar tudományos teljesítményéhez nemcsak számos, nemzetközi folyóiratban megjelent publikációval járult hozzá, hanem a Pécsi Akadémiai Bizottság titkáráként is tevékenykedik 2023-tól. Angol nyelvű felvételiztetőként is megbízhatóan és hitelesen képviseli karunkat. Mindezek alapján

DR. VAJDA PÉTER egyetemi tanár,

Gyermekegyógyászati Klinika

Dr. Vajda Péter 1998-ban végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1998-tól PhD-hallgatóként, majd 2002-től klinikai orvosként dolgozik a PTE KK Gyermekegyógyászati Klinikáján. 2007-ben szerzett nemzeti és európai gyermeksebész szakvizsgát. 2008-2009-ben Leedsben mint gyermekurologus registrar dolgozott. Európai gyermekurologiai szakvizsgát 2017-ben szerzett.

Az oktatói és kutatói tevékenysége – elsősorban a gyermekurologiai területén – folyamatos. 2003-ban szerzett PhD-fokozatot, 2013-ban habilitált és 2021-től az MTA doktora. 2016-tól a Gyermekklinika Manuális Tanszékének vezetője. Tagja az Európai Gyermeksebész Társaság tudományos bizottságának és az Európai Gyermekurologiai Tagozat vezetőségének. Az Eü. Szakmai Kollégium Gyermeksebész Tagozatának (2020-tól) és a Magyar Gyermeksebész Társaságnak (2021-től) az elnöke.

Eredményesen továbbfejlesztette elődje, a világszerte ismert pécsi gyermeksebész, Pintér András professzor küldetését, aki felhelyezte a pécsi gyermeksebészetet a világ gyermeksebészetének térképére, Vajda professzor pedig az európai gyermeksebészet egyik vezető intézetévé alakította ezt az örökséget, mellyel kiérdemelte a kar e magas kitüntetését.

a kar érdekében végzett kiemelkedő munkája elismeréseként érdemes a díj odaítélésére.

PÁLNÉ KATONA ANIKÓ titkár,ő,

Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Pálné Katona Anikó 2007 óta dolgozik az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben, mint igazgatási ügyintéző. Az intézet titkárnői és HR-ügyintézői feladatait látja el.

Megbízható, lelkiismeretes munkavégzés, nagy munkabírási, segítőkészség jellemzi. Pozitív hozzáállása és motiváltsága segíti az intézet valamennyi dolgozóját munkaügyi problémájuk megoldásában.

Munkatársaival segítőkész, gyors, pontos és innovatív. Nagy figyelmet szentel az egyes feladatok határidejének betartására, részt vesz az intézet pályázataival kapcsolatos adminisztrációban is. Közvetlen kollégáival, a kar és a kancellária minden munkatársával jó viszonyt alakít ki, korrekt módon tárgyal.

VASNÉ RÓTH ARANKA ápolásszakmai igazgatóhelyettes, *Neurológiai Klinika*

Vasné Róth Aranka 1995 óta dolgozik a Pécsi Tudományegyetemen. Kezdetben az Idegsebészeti Klinika Intenzív osztályán dolgozott, majd 1998-2017 között az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet intenzív osztályának munkatársa volt. 2017 óta a Neurológiai Klinika ápolásszakmai igazgatóhelyettese és minőségirányítási vezetője. Belső auditori végzettségével a Klinikai Központ szervezeti egységeinek belső auditálásában is részt vesz. Gyakorlatvezetőként az intenzív szakápolók elméleti és gyakorlati képzésében valamint a szakképzésben tanulók oktatásában, vizsgáztatásában lát el oktatói feladatokat. Szakdolgozók számára szervezett szaba-

don választható pontszerző továbbképzés szervezésében vett részt, előadásával képviselte a Neurológiai Klinikát.

Hivatástudata, széleskörű szakmai tudása, igényessége, betegekkel, munkatársakkal, tanulókkal való kapcsolata példaként szolgálhat.

VÖLGYINÉ DÓZSA TÍMEA laboratóriumi analitikus,
Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Völgyiné Dózsa Tímea 1994 óta dolgozik a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben vegyésztechnikusként, majd vegyész-fizikus laboratóriumi operátorként. Évtizedek óta végzett munkája nélkülözhetetlen alapját képezi a labor gördülékeny és hatékony működésének, mellyel jelentősen megkönnyíti és támogatja a kutatócsoport többi tagjának munkáját. Asszisztens szerepe túlmutat az alapfeladatokon: nagy precizitást és

szaktudást igénylő molekuláris biológiai vizsgálatokban is megbízhatóan segédkezik, felkészülten, empátiával és megfelelő hozzáállással vesz részt az állatkísérletes protokollokban, ahol humánus hozzáállása és tapasztalata különösen értékes.

Nemcsak a szakmai feladatokban nyújt kimagasló teljesítményt, hanem a labor rendjének fenntartásában is kulcs szerepet játszik. Emellett a megszerzett ISO-minősítés dokumentációs kötelezettségeit is felelősségteljesen és naprakészen kezeli, biztosítva ezzel a kutatócsoport működésének hivatalos kereteit.

Segítőkészsége, megbízhatósága, nyitottsága és jókedvű jelenléte nemcsak a munkavégzést teszi könnyebbé, hanem a labor közösségét is erősíti. Munkája példaértékű, szakmai és emberi szempontból egyaránt nélkülözhetetlen tagja a kutatócsoportnak.

Elismeréseket adtak át a PTE pedagógusnapi ünnepi szenátusi ülésén

A PTE május 30-án tartotta hagyományos pedagógusnapi és díszoklevél-átadó ünnepi szenátusi ülését, melyen a PTE-n és jogelőd intézményeiben 50, 60, 65 és 70 éve diplomát szerezetteknek átadták az arany, gyémánt, vas és rubin okleveleket, valamint átnyújtottak egyetemi kitüntetések és elismerések is.

„A tanítás és nevelés nem csupán hivatás, hanem egyszerre mesterség, tudomány és kicsit művészet is. Csak az lehet kiváló tanár, aki mindezt össze tudja kapcsolni” – mondta nyitó beszédében dr. Miseta Attila professzor, a PTE rektora. Hozzátette, hogy a pedagógusok társadalmi felelőssége ma sem kisebb, mert munkájukhoz emberség is szükséges. Saját pályájára visszatekintve úgy vélte: voltak olyan tanárai, akik egyszerre inspirálták és tudták átadni azt a tudásanyagot, ami karrierje során nagyban segítette. Kiemelte, hogy a tapasztalt pedagógusok tudása felbecsülhetetlen. A PTE rektora **Arany Katedra Díjat** adományozott azoknak az általános iskolai és középiskolai pedagógusoknak, főiskolai és egyetemi oktatóknak, akik kiemelkedő oktató-nevelő munkát végeznek, és jelentős eredményeket érnek el a tehetséggondozás területén.

Arany Katedra-díjban részesült az Általános Orvostudományi Karról **Rékási Zoltán** egyetemi docens és **Tényi Tamás** egyetemi tanár; a Gyógyszerésztudományi Karról **Farkas Ágnes** egyetemi docens.

A PTE rektora a szervezeti egységek vezetőinek javaslatára az egyetem érdekében kifejtett magas színvonalú és lelkiismeretes munkájuk elismeréseképpen **rektori dicséretet** is adományozott az oktatóknak. Rektori dicséretet kapott

az *Általános Orvostudományi Karról*

Abuczki Fruzsina intézeti ügyintéző
Burzáné Pétervári Erika egyetemi docens
Bátor Judit adjunktus
Csomor Klaudia tanulmányi hivatalvezető-helyettes
Hambuchné Kóhalmi Anikó adjunktus
Móritz Péter tanulmányi koordinátor
Sebők Kálmán irodavezető
Borbás Kinga koordinátor

a *Gyógyszerésztudományi Karról*

Dránovits Klára dékáni asszisztens

a *Klinikai Központból*

Almási Róbert Gyula egyetemi docens

Almásiné Rubint Eszter részlegvezető
orvosdiagnosztikai analitikus

Balásné Szántó Ildikó adjunktus

Barna Eszter szakorvos

Bischof Erika gazdasági ügyintéző

Bóna Ernő klinikaigazgató-helyettes

Csupor Klára Noémi szakorvos

Dormán Katalin szakgyógyszerész

Faludi Réka egyetemi tanár

Faust Zsuzsanna adjunktus

Farkas Valéria ápolásszakmai igazgatóhelyettes

Horváth Zsófia csoportvezető

Kasza Gábor Miklós adjunktus

Kellermayer Zoltán adjunktus

Késmárky Gábor egyetemi tanár

Kotroczó Ildikó ügyvivő szakértő

Kriszt-Papp Dorottya területi munkaügyi szakértő

Maisl Róbert ügyvivő szakértő

Mester Ildikó műtővezető szakasszisztens

Montskó Péter szakorvos

Móricz Ottó főorvos

Nyul Zoltán adjunktus

Rofrits Vilmosné ápolásszakmai igazgatóhelyettes

Schóber Gabriella orvosírnok

Szücs Ildikó vezető ápoló

Tóváriné Téczy Marianna főműtősnő

Várnagyné Dallos Ilona ügyvivő szakértő

Lovas Iván fotós

Járay Ákos klinikai főorvos

Kajtárné Papp Emőke tanársegéd

Vélin Valentina szakorvos

A díjazottaknak szeretettel gratulálunk!

További díjazottak, fotók, videó

univpecs.com

Oktatók Ünnepe 2025

Május 28-án rendezte meg karunk vezetése az Oktatók Ünnepét, melynek házigazdái idén is dr. Regldi Dóra és dr. Czopf László dékánhelyettesek voltak. Az ünnep célja a kar kiváló oktatóinak, oktatásszervezőinek elismerése és megbecsülése, az oktatói motiváció támogatása, valamint az oktatás minőségének fejlesztése.

Idén a 2024-ben végzett hallgatók írásbeli záróvizsgához kapcsolódó voksei, valamint a Neptunban leadott pontszámok alapján osztották ki a díjakat, és - ahogyan az elmúlt években is - a dékáni vezetés, valamint az intézetvezetők is jelöltek kiváló munkát végző oktatásszervezőket. Újdonságként a szakképzésben résztvevő, kiváló tutorokat is elismerték, akikre a rezidensek szavazhattak. 22 intézet, illetve klinika részesült díjban, 37-en lettek kiváló előadók, 49-en kiváló gyakorlatvezetők, hárman kiváló tutorok, és a Neptun-szavazás alapján plusz 13 oktatót is díjaztak. A dékáni vezetés javaslata alapján ketten, az intézetvezetők javaslata alapján pedig 35-en részesültek elismerésben. Az oklevél mellé hagyományosan egy kerámiaszobrot, egy pajzsot kaptak a díjazottak, amit nagy becsben tartanak.

Az ünnepségen szó esett a Neptunról, ami a Felsőoktatási Információs Rendszer és az oktatói Teljesítményértékelési Rendszer (TÉR) adatforrása. Mint elhangzott, 2024-től az idegen tannyelvű oktatás oktatói díjainak ellenőrzése is ez alapján történt, és 2026-tól kizárólag ennek mentén lesz az idegen tannyelvű oktatás díjainak elszámolása. Ennek alapján működik a POTEcho hallgatói feedback-rendszer, ahogyan a naprakész óranyilvántartás, a posztgraduális képzés órái, valamint az előkészítő képzések tanórái is. Beszéltek a demonstrátori munka jelentőségéről, ami sokrétű, segédoktatói, oktatást segítő tevékenység és összesen 16 elektív kreditet jelenthet. Szó került a hallgatói workshopokról, a klinikai demonstrátorok képzéséről, a jó gyakorlatokról, valamint szerepükről a tananyagfejlesztésben. Hangsúlyozták, hogy érdemes ragaszkodni a mintatantervhez, csatlakozni hozzá akár utólag is, valamint kiemelték az optimalizált, következetes vizsgaidőszak-szervezést, a vizsgák halasztása nélkül.

Az elvárt tanulási eredmények kapcsán elhangzott, hogy olyan oktatási, tanulási elemeknek van létjogosultságuk, amelyek támogatják a KKT-t, azaz a képzési és kimeneti követelményeket. Elmondták, hogy egyre hangsúlyosabb a nem tudás jellegű készségek oktatásának módszertani tudatosítása és dokumentálása, és szükség van tömör gyakorlati tananyagokra is. Az oktatói munka hallgatói véleményezése kapcsán elhangzott, hogy az útmutatót jelent a hallgatók és az oktatók számára is, fontos figyelni rá, használni a tantárgyi fejlesztéshez. Aláhúzták, hogy nyilvánosságra kell hozni a hallgatói visszajelzések alapján megvalósított és tervezett tantárgyi fejlesztéseket. Mint mondták, a konstruktív feedback kultúrája tanulható, és útmutatóként szolgálhat a hallgatóknak és az oktatóknak egyaránt.

A digitális, online oktatási technikákról elhangzott, hogy rugalmasan használhatóak, ismételhetőek, megkönnyítik a pótlások szervezését. Beszéltek a rövid, jó hangminőségű videók népszerűségéről és arról is, hogy a hallgatók szívesen segítenek a fejlesztésben, a javításban vagy a lektorálásban. Szó esett az online gyakorló kérdésekről és a formatív számonkérésről, a kiváló és egyenletes hallgatói teljesítmény esetén megajánlott jegyről vagy vizsgán a könnyítésről, továbbá az in house online számonkérésekről is a következő tanévtől.

Az oktatási és oktatói értekezletek is szóba kerültek az ünnepségen, a szemeszterenkénti egy alkalom a kötelező tantárgyak esetén. Az oktatási értekezlet a hallgatók képviselőivel történő konstruktív konzultációt, a kölcsönös stratégiai egyeztetést, a tervek, módosítások és feedbackek alapján tett intézkedéseket és a tananyagfejlesztést jelenti. Az oktatói értekezlet során a tantárgy oktatóival zajlik egyeztetés az egységes oktatásról, vizsgáztatásról, módszertani- és vizsgakérdésekről, valamint az előfeltételei és ráépülő tantárgyak oktatóival is a felesleges párhuzamosságokról, a különbségek kerüléséről, a jó gyakorlatokról, versenyekről, a közös rendezvényekről. Az oktatási minőségirányítás kérdéskörében elhangzott, hogy fontos annak kiterjesztése a klinikákra. Hangsúlyozták: nem elég kiválóan oktatni, azt mérni és dokumentálni is kell, továbbá lényeges az oktatás

Fotó: Verébi Dávid

kutatása is. Szóba került a beszámolók és események közvételének jelentősége is a kari honlap illetve az Orvostudományi Hírmondó felé.

A nemzetközi beiskolázás kapcsán kiemelték, hogy a magánegyetemek, az új felsőoktatási intézmények és a szaporodó rugalmas képzési programok miatt kompetitív lett a környezet. Hangsúlyozták: saját hallgatóink véleménye a legfontosabb beiskolázási marketingeszköze a karnak, ezért a láthatóság növelése érdekében fontos bevonni őket. Fenn kell tartani a személyes és szakmai kapcsolatot a frissen és a régebben végzettekkel is, segíteni őket pályakezdésükkor és azt követően, és erről tájékoztatni az Alumni Irodát is. Az egyik legfontosabb nemzetközi kapcsolattartásnak az alumni hallgatókkal történő együttműködést nevezték meg.

Szó esett az objektív, strukturált klinikai vizsgáról, a szimulációs betegprogram és a klinikai állomások bővítéséről, a gyakorlati klinikai készségek összehasonlításáról és frappáns ellenőrzéséről, a kommunikációs készségek és a nem tudás jellegű skillek felméréséről. Elmondták, hogy ez a vizsga formatív jelleggel harmadik éve valósul meg az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központban (OKIK). A 2025-ös tantervben szerepel, hogy a hallgatók képzésük során egy alkalommal, a szigorló év megkezdését megelőzően, objektív strukturált klinikai vizsgát fognak teljesíteni, ami 2029-től terjed majd ki minden diákra.

A korszerű oktatási módszereket PhD- és OFTEX-kurzusként is meghirdetik. Ez minden oktató számára ajánlott, de az adjunktusi kinevezés kötelező feltétele. Az OOKT interaktív oktatói, segédoktatói tapasztalatcseréket szervez, lehetőség nyílik az oktatási, tanulási tapasztalatok, jó gyakorlatok megosztására. A nyelvtanulás és a nemzetközi tapasztalatszerzés kapcsán elhangzott, hogy a hallgatók számára szakmai gyakorlatok, nemzetközi mobilitási ablak, Erasmus-, Pannónia- és kari pályázatok is rendelkezésre állnak, az oktatók számára pedig külföldi (főként angol és német nyelvterületen) munkalehetőségre, ottani tanításra, kutatásra és nyelvtanulásra is van mód.

Az intézményi kultúra fejlesztéséről is beszéltek az ünnepségen, ami lényeges a jó közérzet, a kiváló tanulási- és munkakörnyezet megteremtéséhez. Ebben segít „A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása” és „A vezetők 6 legfontosabb feladata” tréningek. Hangsúlyozták a személyi integritás fejlesztését, a kiegészítő-megelőzést, az önismeret fokozását és a motiváció fenntartását is. Szó esett az oktatási továbbképzésekről, a korszerű oktatási módszerek online és jelenléti kurzusairól, az oktatói workshopokról, a Módszertani morzsákról és a Módszertani Börzéről, a Harvard Medical Schoolal való együttműködésről, továbbá az egyéni tanácsadásról és coachingról is.

AZ IDEI DÍJAZOTTAK LISTÁI

A legtöbb szavazatot kapott intézetek és klinikák

- Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
- Anatómiai Intézet
- Transzlációs Medicina Intézet
- Patológiai Intézet
- Igazságügyi Orvostani Intézet
- Neurológiai Klinika
- II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum (N. D. C.)
- Gyermekgyógyászati Klinika
- I. sz. Belgyógyászati Klinika
- Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika
- Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
- Orvosi Biológiai Intézet
- Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
- Urológiai Klinika
- Élettani Intézet
- Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- Ortopédiai Klinika
- Magatartástudományi Intézet
- Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
- Reumatológiai és Immunológiai Klinika
- Onkoterápiás Intézet
- Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika

A legtöbb szavazatot kapott előadók

- **Tényi Tamás**, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
- **Pethő Gábor**, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
- **Simon Gábor**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Pétervári Erika**, Transzlációs Medicina Intézet
- **Balaskó Márta**, Transzlációs Medicina Intézet
- **Reglődi Dóra**, Anatómiai Intézet
- **Molnár Gergő**, II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
- **Alizadeh Hussain**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Gaszner Balázs**, Anatómiai Intézet
- **Kajtár Béla**, Patológiai Intézet
- **Than Péter**, Ortopédiai Klinika
- **Szapáry László**, Neurológiai Klinika
- **Wittmann István**, II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
- **Ollmann Tamás**, Élettani Intézet
- **Lempel Edina**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Mikó Éva**, Orvosi Mikrobiológiai Intézet
- **László Kristóf**, Élettani Intézet
- **Tamás Andrea**, Anatómiai Intézet
- **Pintér Erika**, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
- **Grama László**, Biofizikai Intézet
- **Vida Livia**, Patológiai Intézet
- **Rékási Zoltán**, Anatómiai Intézet
- **Szalma József**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Takátsy Anikó**, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
- **Frank Dorottya**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Bellyei Szabolcs**, Onkoterápiás Intézet
- **Szabó György**, Ortopédiai Klinika
- **Nyul Zoltán**, Gyermekgyógyászati Klinika
- **Tóth Dénes**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Veres Balázs**, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
- **Czimmer József**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Mühl Diána**, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
- **Sétáló György**, Orvosi Biológiai Intézet
- **Hollósy Tibor**, Anatómiai Intézet

- **Sarlós Patrícia**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Szereday László**, Orvosi Mikrobiológiai Intézet
- **Ezer Erzsébet**, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

A legtöbb szavazatot kapott gyakorlatvezetők

- **Pétervári Erika**, Transzlációs Medicina Intézet
- **Molnár Gergő**, II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
- **Pethő Gábor**, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
- **Kajtár Béla**, Patológiai Intézet
- **Mikó Éva**, Orvosi Mikrobiológiai Intézet
- **Szapáry László**, Neurológiai Klinika
- **Rékási Zoltán**, Anatómiai Intézet
- **Gaszner Balázs**, Anatómiai Intézet
- **Takátsy Anikó**, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
- **Tóth Dénes**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Lempel Edina**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Hollósy Tibor**, Anatómiai Intézet
- **Vida Livia**, Patológiai Intézet
- **László Kristóf**, Élettani Intézet
- **Gaszner Tamás**, Anatómiai Intézet
- **Simon Gábor**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Czimmer József**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Horváth Ádám**, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
- **Fábián Eszter**, Anatómiai Intézet
- **Sarlós Patrícia**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Ollmann Tamás**, Élettani Intézet
- **Konkoly János**, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
- **Révész Péter**, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klin.
- **Soós Balázs**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Bajor Judit**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Balaskó Márta**, Transzlációs Medicina Intézet
- **Kovács László Ákos**, Anatómiai Intézet
- **Sándor Barbara**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Tamás Andrea**, Anatómiai Intézet
- **Alizadeh Hussain**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Heckmann Veronika**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Kiss Péter**, Anatómiai Intézet
- **Sebők Judit**, II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
- **Rajncs Zsolt**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Csekő Kata**, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
- **Karádi Zsófia Nozomi**, Neurológiai Klinika
- **Papp Máté**, Urológiai Klinika
- **Pham Dániel**, Anatómiai Intézet
- **Schleigl Ádám**, Ortopédiai Klinika
- **Veres Balázs**, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
- **Katona Krisztián**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Ayerh George**, Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika
- **Reglődi Dóra**, Anatómiai Intézet
- **Sipos Dávid**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Horváth Gábor**, Anatómiai Intézet, Gyermekgyógyászati Klinika
- **Nyul Zoltán**, Gyermekgyógyászati Klinika
- **Sétáló György**, Orvosi Biológiai Intézet
- **Szabó Edina**, Anatómiai Intézet
- **Tényi Tamás**, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

A Neptun-pontszámok alapján további kiváló előadók

- **Hajna Zsófia**, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
- **Bocskai Tímea**, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
- **Pauka Dénes**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Kuzma Mónika**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Kozári Adrienne**, Gyermekgyógyászati Klinika

A Neptun-pontszámok alapján további kiváló gyakorlatvezetők

- **Pál József**, Élettani Intézet
- **Frank Nóra**, Alapellátási Intézet
- **Lakatos Orsolya**, Gyermekgyógyászati Klinika
- **Harmat Kinga**, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klin.
- **Szigeti Nóra**, II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.
- **Pham-Dobor Gréta**, Transzlációs Medicina Intézet
- **Filipánits Kristóf**, Reumatológiai és Immunológiai Klin.
- **Trauninger Anita**, Neurológiai Klinika

Kiváló tutorok

- **Sparas Ákos**, Sürgősségi Klinika
- **Hantosi Eszter**, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
- **Kovács László András**, Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika

Dékáni vezetés javaslatára oktatásszervezési díjban részesültek kari oktatásszervezési tevékenységükért

- **Ertl Tibor**, Szak- és Továbbképző Központ
- **Kiefer Éva**, Pályázati és Innovációs Iroda

Intézetvezetői javaslatra oktatásszervezési díjban részesültek intézeti/klinikai oktatásszervezési/-fejlesztési tevékenységükért

- **Osváth Péter**, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
- **Patzkó Ágnes**, Szemészeti Klinika
- **Szabó Dorottya**, Sportmedicina Tanszék
- **Dömse Lászlóné**, Ortopédiai Klinika
- **Rozanovic Martin**, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Int.
- **Papp András**, Sebészeti Klinika
- **Simon Diána**, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet
- **Ruzsics István**, I. sz. Belgyógyászati Klinika
- **Nagy Tibor**, Érsebészeti Klinika
- **Heid Krisztina**, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
- **Szell Katalin**, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Közp.
- **Radnai Balázs**, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet
- **Opper Balázs**, Anatómiai Intézet
- **Horváth Zsolt**, Idegsebészeti Klinika
- **Takács Jutka**, Gyermekgyógyászati Klinika
- **Tóth Tamás Ferenc**, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika
- **Kertes Erika**, Élettani Intézet
- **Csernus Adriána Evelin**, Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika
- **Kürthy Dániel**, Alapellátási Intézet
- **Trauninger Anita**, Neurológiai Klinika
- **Kromek Lóránd**, Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika
- **Heckmann Veronika**, Igazságügyi Orvostani Intézet
- **Páger Csilla**, Bioanalitikai Intézet
- **Hajna Zsófia**, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
- **Rácz Sándor**, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
- **Farkas Éva**, Magatartástudományi Intézet
- **Hegedűs Anita**, Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Int.
- **Lőrincz Ábá**, Transzlációs Medicina Intézet
- **Kolaricsné Németh Mónika**, Szak- és Továbbképző Közp.
- **Mátyus Emese**, Onkoterápiás Intézet
- **Balassa Tímea**, Orvosi Biológiai Intézet
- **Szukits Sándor**, Orvosi Képzőképző Klinika
- **Ujfalusi Zoltán**, Biofizikai Intézet
- **Zand Afshin**, Orvosi Népegészségtani Intézet
- **Budavári Edit**, II. sz. Belgyógyászati Klinika és N. D. C.

Szeretettel gratulálunk minden díjazottnak!

További fotók

Schweier Rita

Demonstrátorokat és mentorokat tüntettek ki a Demonstrátori Diákkör tavaszi közgyűlésén

A pécsi orvoskar Demonstrátori Diákkörének (DDK) tavaszi közgyűlését április 30-án rendezték az új oktatási épületben, melyen több mint száz – mentorok, hallgatók, oktatók – vettek részt. Kitüntetésben részesültek a DDK-ösztöndíj nyertes hallgatói, valamint a kimagasló mentori munkát végző oktatók is.

A DDK 2015-ös megalakulása óta 1020 hallgató csatlakozott a szervezethez, és csak az idei tanévben 119-en. Az utóbbi években félévente már több mint 350-en végeznek demonstrátori munkát az egyes intézetekben és klinikákon. A magyar, a német és az angol évfolyamok kiemelkedő teljesítményű hallgatóit az eddigi aktív demonstrátori félévek száma, a demonstrátori munka tantárgyak keretében teljesített kreditjei, és a kötelezettségeken túli diákköri tevékenységük alapján díjazták.

A kitüntetetteknek és a kimagasló mentori tevékenységet végző oktatóknak dr. Czopf László oktatási dékánhelyettes és dr. Tamás Andrea, a DDK elnöke adták át az elismeréseket. A díjazási szempontok közül kiemelendők a nagy sikerű demonstrátori workshopok és az egyéb, kötelezettségeken túli tevékenységek. Kiemelkedő érdeklődés övezte az őszi DDK belgyógyászati és anatómiai workshopjait, a Surgical Society konferenciáját, a Nyelvi és Kommunikációs Intézet demonstrátori számára szervezett 6. továbbképzést, a Brain Matters 2. Neuroanatómiai és neurológiai workshopot, a Transzlációs Medicina Intézet Pathophysiador-, valamint EKG- és klinikai esettanulmányok workshopját, továbbá a Fit für Famulatur tréninget is, melyeken számos magyar, angol és német nyelvű orvostanhallgató vett részt.

A közgyűlésen dr. Czopf László oktatási dékánhelyettes, a demonstrátori munka tantárgyfelelőse, valamint dr. Tamás Andrea DDK-elnök köszöntötte a megjelenteket. A Kórélet-tani esettanulmányok- és EKG workshopról dr. Balaskó Márta egyetemi docens, a Fit für Famulatur workshopról pedig Lia Gläsel és Michèle Boschert senior demonstrátor hallgatók tartottak előadást. A díjkiosztó és közgyűlés állófogadással zárult, ahol kötetlen beszélgetésre, a demonstrátori munkával kapcsolatos tapasztalatcserére is lehetőség nyílt.

A DÍJAZOTT HALLGATÓK*

I. díj

Peresztegi Míra Zsófia (Anatómiai Intézet, Élettani Intézet, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Szívgyógyászati Klinika – dr. Sparks Jason, dr. Gálosi Rita, dr. Laczy Boglárka, dr. Komócsi András, dr. Sebők Judit, dr. Mohás-Cseh Judit, dr. Bajor Judit)

Seetge Jessica (Anatómiai Intézet, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Transzlációs Medicina Intézet, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet – dr. Ujvári Balázs, prof. dr. Reglődi Dóra, dr. Gaszner Balázs, dr. Fábán)

* Név (Intézet(ek) – Mentor(ok));

Rövidítések: ENYKI = Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet, NDC = Nephrológiai, Diabetológiai Centrum, OKIK = Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ

Eszter, dr. Pétervári Erika, dr. Tóth Orsolya, dr. Borbély Éva)

Lucas Liliana (Anatómiai Intézet, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, ENYKI – dr. Reglődi Dóra, dr. Tamás Andrea, dr. Hild Gabriella, dr. Gaszner Tamás, dr. Márkus Bence)

Ogasawara Kazushi (Transzlációs Medicina Intézet, ENYKI – dr. Hild Gabriella, dr. Garami András)

Gläsel Lia (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, ENYKI, Szívgyógyászati Klinika – dr. Molnár Gergő Attila, dr. Koppán Ágnes, dr. Husznai Róbert)

Hermán Áron (ENYKI – dr. Zrínyi Andrea)

Kovács Gréta (Anatómiai Intézet, Transzlációs Medicina Intézet, Medi Skills Lab - OKIK – dr. Tamás Andrea, dr. Kovács László Ákos, Burzáné dr. Pétervári Erika, dr. Balaskó Márta, dr. Rendeki Szilárd)

Kiss Krisztina (ENYKI, Anatómiai Intézet, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, Surgical Society – dr. Tamás Andrea, Halász Renáta, dr. Sélley Eszter, dr. Ibitamuno Caleb)

Rozmán Barnabás (ENYKI, Transzlációs Medicina Intézet – Gerdei Zsófia, dr. Garami András)

Hatami Sepehr (ENYKI – Szántóné dr. Csongor Alexandra)

Bojzov Katharina (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – dr. Koppán Ágnes, dr. Sebők Judit)

Keppler Marc Vincent (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – Hambuchné dr. Kóhalmi Anikó, dr. Sebők Judit)

Park Joori (Anatómiai Intézet, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, Surgical Society – dr. Tamás Andrea, dr. Laczy Boglárka, dr. Ibitamuno Caleb, dr. Horváth Gábor)

II. díj

Turcsán Bálint (ENYKI, Anatómiai Intézet – Szántóné dr. Csongor Alexandra, dr. Pham Dániel)

Kiss Fanni Dóra (ENYKI, Transzlációs Medicina Intézet – Halász Renáta, dr. Balaskó Márta)

Patai Kíra Regina (ENYKI – dr. Németh Timea)

Varga Medárd (Anatómiai Intézet – dr. Fábán Eszter, dr. Reglődi Dóra, dr. Tamás Andrea, dr. Kiss Péter)

Boschert Michèle Julia (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, Szívgyógyászati Klinika – dr. Koppán Ágnes, dr. Molnár Gergő Attila, dr. Husznai Róbert)

Fazekas Luca Boglárka (Anatómiai Intézet, Surgical Society – dr. Sparks Jason, dr. Ibitamuno Caleb)

Fehérvári Réka (ENYKI – Szántóné dr. Csongor Alexandra)

Torma Boglárka (ENYKI – Szántóné dr. Csongor Alexandra)

Tornyos Karolina (ENYKI – Eklicsné dr. Lepenye Katalin)

Blakney Levente Barton (ENYKI, Anatómiai Intézet, Emergency Society, II. sz. Belgyógyászati Klinika és

Fotó: Nyaka Júlia

NDC – dr. Hild Gabriella, dr. Nagy András, dr. Bacher Viktor, dr. Laczy Boglárka)

Varga Viktória Lilla (ENYKI – dr. Hild Gabriella, Berta Anikó)

Liebold Alicia (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – dr. Molnár Gergő Attila)

Müller Júlia (Transzlációs Medicina Intézet – Burzáné dr. Pétervári Erika)

Vo Thi Hoai Xuan (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, Anatómiai Intézet – dr. Sparks Jason, dr. Tamás Andrea, dr. Pham Dániel, dr. Sütő Zsófia)

Kamran Anusheh (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, Transzlációs Medicina Intézet, Neurológiai Klinika – dr. Laczy Boglárka, dr. Garami András, Szántóné dr. Csongor Alexandra, dr. Harmat Márk)

Fellner Attila Csongor (ENYKI – dr. Koppán Ágnes)

III. díj

Kovács Réka (ENYKI – Eklicsné dr. Lepenye Katalin)

Valentine Georgia Lesley (ENYKI – dr. Németh Tímea)

Assadian Kimia (Anatómiai Intézet, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – dr. Horváth Gábor, dr. Csiky Botond)

Shubail Abdulrahman Mohamed (Élettani Intézet, Patológiai Intézet, Transzlációs Medicina Intézet – dr. Tóth Attila, dr. Vida Lívია, dr. Garami András)

Hollókövi-Tornyai Stefánia (Transzlációs Medicina Intézet – dr. Tóth Ildikó, Burzáné dr. Pétervári Erika)

Kovács Bernadett (Anatómiai Intézet – dr. Szabó Edina, dr. Márton Zsombor, dr. Pytel Bence)

Luspay Eszter (Anatómiai Intézet – dr. Pham Dániel)

Rostamijalilian Jana (ENYKI, Érsebészeti Klinika – Eklicsné dr. Lepenye Katalin, dr. Jancsó Gábor)

Szabó Dominik Imre (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – dr. Takátsy Anikó)

Horváth Dorka Gabriella (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – dr. Koppán Ágnes, dr. Sebők Judit)

Schmidt Marcell (Anatómiai Intézet – dr. Gaszner Tamás, dr. Pham Dániel, dr. Márton Zsombor)

Huber Soma (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – dr. Koppán Ágnes, dr. Mohás-Cseh Judit, dr. Mohás Márton, dr. Tóth Sára)

Varga Boróka Borbála (Transzlációs Medicina Intézet – Burzáné dr. Pétervári Erika)

Bodó Eszter (ENYKI – Szántóné dr. Csongor Alexandra)

Molnár Maja (ENYKI – Takáts Zsuzsanna)

Németh Nóra Rita (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC, MediSkillsLab - OKIK – dr. Németh Tímea, dr. Bacher Viktor, dr. Laczy Boglárka)

Molnár Nóra (Anatómiai Intézet, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – dr. Tóth Tünde, dr. Gábor Franciska, dr. Opper Balázs, dr. Bosnyák Inez)

Müller Anna Júlia (MediSkillsLab - OKIK, ENYKI – dr. Bacher Viktor, dr. Rendeki Szilárd, dr. Sándor Zoltán, Marquette Jon Eugene)

Mong Eszter (ENYKI – dr. Dávidovics Anna, Szántóné dr. Csongor Alexandra)

Fűrész Boglárka (ENYKI – Eklicsné dr. Lepenye Katalin)

Oláh Tícia Lilla (Anatómiai Intézet – dr. Fábián Eszter, dr. Pytel Bence)

Szép Márton (Anatómiai Intézet, Sebészeti Klinika – dr. Márton Zsombor, dr. Hollósy Tibor, dr. Szántó Zalán)

Takács Petra (Anatómiai Intézet – dr. Márton Zsombor)

Légrádi Nikolett (Anatómiai Intézet, Orvosi Biológiai Intézet – dr. Reglödi Dóra, dr. Horváth Gábor, dr. Pap Marianna)

Veress Noé Máté (Élettani Intézet – dr. Tóth Attila)

Elismerő oklevél

Bálint Barnabás (ENYKI – Gerdei Zsófia)

Bognár Klaudia (MediSkillsLab - OKIK – dr. Rendeki Szilárd, dr. Szántó Zalán, dr. Sándor Zoltán)

Ernyey Tamás (ENYKI, Patológiai Intézet – Nagy Renáta, dr. Novotnik Erik)

Espedal Kari Brosas (Emergency Society – dr. Bacher Viktor)

Fazekas Rebeka Alexandra (ENYKI – *Takáts Zsuzsanna, Kurdiné Molnár Eszter*)

Fülöp Vince Attila (Transzlációs Medicina Intézet – *dr. Pétervári Erika*)

Gál Karolina (Magatartástudományi Intézet – *dr. Faubl Nóra*)

Gelencsér Gergő (Anatómiai Intézet, Érsebészeti Klinika – *dr. Szabó Edina, dr. Pytel Bence, dr. Jancsó Gábor*)

Giber Martin (ENYKI – *dr. Németh Timea*)

Gowda Yashwanth Sudheendra (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Anatómiai Intézet – *dr. Takátsy Anikó, dr. Márton Zsombor*)

Héjas Réka Ildikó (Anatómiai Intézet – *dr. Rékási Zoltán*)

Hodoniczky Adél (Magatartástudományi Intézet – *dr. Faubl Nóra*)

Menyhárt Márton (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*)

Nemeskéri Dóra Mária (ENYKI – *dr. Németh Timea*)

Pasupathy Prithvinagraj (Transzlációs Medicina Intézet, ENYKI – *dr. Garami András, Szántóné dr. Csongor Alexandra*)

Perendy Tamás (ENYKI – *Takáts Zsuzsanna*)

Puskás Ivett Erika (Anatómiai Intézet, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – *dr. Tamás Andrea, dr. Takátsy Anikó*)

Serra Braga Bugyi Ellen (ENYKI – *dr. Németh Timea*)

Standke Jonas Ludwig (Magatartástudományi Intézet – *dr. Faubl Nóra*)

Storcz Júlia Ágnes (Anatómiai Intézet – *dr. Pytel Bence, dr. Szabó Edina*)

Szabó Máté Tamás (Anatómiai Intézet – *dr. Márton Zsombor*)

Than Anna (Magatartástudományi Intézet – *dr. Faubl Nóra*)

Vertényi Ákos (ENYKI – *Szántóné dr. Csongor Alexandra*)

Westlie Ellen Sofie (ENYKI – *dr. Németh Timea*)

Wunderlich Emilia Louise (ENYKI, II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC – *dr. Koppán Ágnes, dr. Ortmann Erika*)

A mentorok elismerése a díjazott hallgatókkal töltött félévek száma, a 2024-ben regisztrált demonstrátorok mentorálása, a workshopok és egyéb, DDK-hoz köthető tevékenységekben történt aktív részvétel alapján történt.

Kiváló Mentor-díjban részesült

- **Berta Anikó** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Burzáné dr. Pétervári Erika** (Transzlációs Medicina Intézet)
- **Dr. Balaskó Márta** (Transzlációs Medicina Intézet)
- **Dr. Bosnyák Inez** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Csaba Gergely** (Magatartástudományi Intézet)
- **Dr. Csernus Valér** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Cséke Balázs** (Sürgősségi Klinika)
- **Dr. Dávidovics Anna** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Dr. Fábián Eszter** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Faubl Nóra** (Magatartástudományi Intézet)
- **Dr. Filipánits Kristóf** (Reumatológiai és Immunológiai Klinika)
- **Dr. Gábor Franciska** (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)

- **Dr. Garami András** (Transzlációs Medicina Intézet)
- **Dr. Gaszner Balázs** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Gaszner Tamás** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Hollósy Tibor** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Horváth Gábor** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Ibitamuno Caleb** (Érsebészeti Klinika)
- **Dr. Jancsó Gábor** (Érsebészeti Klinika)
- **Dr. Jandó Gábor** (Élettani Intézet)
- **Dr. Karádi Zsófia** (Neurológiai Klinika)
- **Dr. Kovács László Ákos** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Kránicz Rita** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Dr. Laczy Boglárka** (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)
- **Dr. László Bettina** (Élettani Intézet)
- **Dr. László Kristóf** (Élettani Intézet)
- **Dr. Márton Zsombor** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Mohás Márton Gergő** (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)
- **Dr. Molnár Gergő** (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)
- **Dr. Németh Timea** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Dr. Pap Marianna** (Orvosi Biológiai Intézet)
- **Dr. Pham Dániel** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Pytel Bence** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Reglődi Dóra** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Rékási Zoltán** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Rendeki Szilárd** (Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ)
- **Dr. Sárkányné dr. Lőrinc Anita** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Dr. Sebők Judit** (II. sz. Belgyógyászati Klinika és NDC)
- **Dr. Sparks Jason** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Szabó István** (Élettani Intézet)
- **Dr. Szántó Zalán** (Sebészeti Klinika)
- **Dr. Takátsy Anikó** (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet)
- **Dr. Tamás Andrea** (Anatómiai Intézet)
- **Dr. Vida Livia** (Patológiai Intézet)
- **Eklicsné dr. Lepenye Katalin** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Gerdei Zsófia** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Halász Renáta** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Hambuchné dr. Kőhalmi Anikó** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Nagy Renáta** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Szalai-Szolcsányi Judit** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Szántóné dr. Csongor Alexandra** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)
- **Takáts Zsuzsanna** (Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet)

Szeretettel gratulálunk a díjazottaknak!

Schweier Rita

További fotók.

Legkiválóbb hallgatóit köszöntötte az Orvosi Biológiai Intézet

Az már több évtizedes hagyomány, hogy a PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézete köszönti legkiválóbb hallgatóit, így történt idén is. Újdonságként egykori hallgatójukat is meghívták vendégként, aki évekkorábban ugyancsak a legjobbak között szerepelt. Az ünnepségen elismeréseket is átnyújtottak a legtehetségesebb fiataloknak.

Dr. Bajor Judit, a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinikájának főorvosa, háziorvos, belgyógyász, gasztroenterológus, a gluténérzékenység elismert kutatója érkezett a hallgatókhoz, aki visszaidézte diákévei legemlékezetesebb pillanatait, és tanáccsal is szolgált a fiataloknak. A problémamegoldó gondolkodás élményének és fontosságának hangsúlyozása mellett elmondta: nem szabad megriadni a kihívásoktól, mert sok mindenre képesek lehetünk, ha kitartóan küzdünk és igazán el akarunk érni valamit.

Az általános orvos- és fogorvosképzésben az évközi írásbeli teszteken legjobb eredményt elért hallgatók oklevélben és ajándékban részesültek. Megújult formát kapott a **Molekuláris Sejtbiológia Kiválósága Díj**, amit a dobogós helyezettek közül is a legjobb eredményt elért, legkiválóbb hallgatók kaptak elismerésül. 522 diák közül *Chen Dávid* lett a legjobb teljesítményt nyújtó általános orvostanhallgató, a 165 fogorvostanhallgató közül pedig *Nikta Masoodi* állhatott a dobogó legfelső fokán.

Az intézet tehetséggondozó programjának részeként idén először köszöntötték azokat a hallgatóikat, akik az Orvosi Biológiai Intézetben folytatott kutatómunkájukkal értek el kiváló eredményt, TDK- vagy OTDK-konferencián, dékáni pályamunkájukkal vagy a diplomamunkájuk elkészítésével. Ők az idén útnak indított Talentum elismerésben részesültek. Köszönetüket fejezték ki az Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály munkatársainak: *Simon Adrienn*-nek, aki az oklevelek elkészítésében nyújtott kreatív munkát, és *Verébi Dávid*-nak, aki fotózta a rendezvényt.

A Molekuláris sejtbiológia legjobb hallgatói 2025-ben

Általános orvos szak

1. *Chen Dávid*
2. *Závodi Eszter*
3. *Krebsz Kitti*

Fogorvos szak

1. *Jámbor László Bendegúz*
2. *Ruzsics Kitti Nikol*
3. *Visegrády Regő Attila*

Molecular Cell Biology

Általános orvos szak

1. *Hyunjun Pyo*
1. *Hamza Bin Ahmad*
3. *Hyeonsoo Kim*

Fogorvos szak

1. *Nikta Masoodi*
2. *Zhonghao Wang*
3. *Ielya Zarasvandi*

Molekulare Zellbiologie

Általános orvos szak

1. *Anna Mara Fernandes Schlegel*

Fogorvos szak

1. *Fritz Natho*
2. *Konstantin Gäbler*
3. *Oliver Maximilian Michl*

Talentum elismerés 2025

Botka Natália – biotechnology BSc-képzés, 3. évfolyam
(témavezető: Szütsné Tóth Mónika Ágnes)

Csonka Illés – általános orvostudomány, 1. évfolyam
(témavezetők: Szütsné Tóth Mónika Ágnes, Bugyi Beáta)

Held-Baller Dániel – biotechnology BSc-képzés,
3. évfolyam (témavezető: Bugyi Beáta)

Kőházy Anna Blanka – fogorvosképzés, 5. évfolyam
(témavezetők: Lempel Edina, Berta Gergely)

Verica Krstevska – biotechnology BSc-képzés, 2. évfolyam
(témavezető: Gaszler Péter)

Szeretettel gratulálunk a díjazottjainknak!

További fotók.

Schweier Rita

Fotó: Verébi Dávid

Az országos Semmelweis-nap pécsi kitüntetettjei

Semmelweis-nap alkalmából adott át miniszteri elismeréseket 2025. június 30-án a Belügyminisztériumban **dr. Rétvári Bence** miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár és **dr. Takács Péter** egészségügyi államtitkár. A kitüntettek között szerepelt **Nyárády József**, **Balogh Sándor**, **Than Péter** professzorok és **Sétáló György** egyetemi docens is.

Dr. Pintér Sándor, Magyarország belügyminisztere az egészség megőrzése, a betegségek megelőzése és a gyógyítás terén kivételesen magas színvonalon végzett, kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül **Semmelweis Ignác-díjat** adományozott, egyben jutalomban részesítette **Nyárády József Emilt**, a PTE KK Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikájának ill. Egészségtudományi Karának emeritus professzorát, az Országos Kórházi Főigazgatóság szakmai koordinátorát, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát.

Az egészségügyi ellátás fejlesztése érdekében végzett kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül **Batthyány-Strattman László-díjat** adományoztak, egyben jutalomban részesítették **Balogh Sándort**, a PTE ÁOK emeritus professzorát, az Országos Kórházi Főigazgatóság szakértőjét, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, háziorvost, egyetemi oktató orvost, valamint **Than Péter** professzort, a PTE KK Ortopédiai Klinikájának igazgatóját, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát.

Kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül **miniszteri elismerő oklevelet** kapott **dr. Sétáló György**, a PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium egyetemi docense, intézetigazgató-helyettese.

A díjazottaknak szeretettel gratulálunk!

kormány.hu

Egészségügyi dolgozókat tüntettek ki Semmelweis-nap alkalmából

Semmelweis Ignác, az „anyák megmentője” 1818. július elsején született. Ez a magyar egészségügy napja, amikor megemlékezünk a gyógyítók áldozatos munkájáról. A PTE Klinikai Központjának vezetése idén is kitüntetéseket adományozott azoknak, akik magas színvonalon végzik tevékenységüket. Az ünnepséget június 30-án, a pécsi orvoskar **dr. Romhányi György** aulájában rendezték.

Az ünnepségen az intézmény 30 klinikai és 5 kórházi betegellátó egységének összesen több mint ötezer munkatársa közül 120-an részesültek elismerésben. **Pro Patiente-díjat** vehetett át sok

Fotó: Csontos Szabolcs

éven át végzett, kiemelkedő gyógyító, diagnosztikai, megelőző és innovációs tevékenységéért **Kelemen Dezső** professzor, a Sebészeti Klinika klinikaigazgató-helyettese, **Németh Péter** professzor, az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet nyugalmazott egyetemi tanára, és **Szabóné dr. Schirm Szilvia**, a Klinikai Gyógyszerészeti Intézet kórházi klinikai szakgyógyszerésze.

Idén is köszöntötték a Klinikai Központ szervezeti egységeinek az előző Semmelweis-nap óta **újjonnan, vagy újra megválasztott vezetőit**: **dr. Kanizsai Péter Lászlót**, a Sürgősségi Klinika igazgatóját, **dr. Kovács Kálmánt**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatóját, **dr. Kumánovics Gábort**, a Reumatológiai és Immunológiai Klinika igazgatóját, **dr. Patczai Balázst**, a Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika igazgatóját, **Than Péter** professzort, az Ortopédiai Klinika igazgatóját, **dr. Tóth Arnoldot**, az Orvosi Képpalkotó Klinika igazgatóját és **Vereczkei András** professzort, a Sebészeti Klinika igazgatóját. A Klinikai Központ elnöke köszönetet mondott **Miseta Attila** professzornak a Laboratóriumi Medicina Intézet igazgatójaként hosszú időn át végzett tevékenységéért.

Árpádházi Szent Erzsébet Emlékérem elismerésben részesült **Kovács Zsuzsanna**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika okleveles ápolója, akinek több mint négy évtizeden át végzett áldozatos munkája, szakmai tudása és emberi tartása méltó példaként szolgál a jövő egészségügyi szakemberei számára is.

Árpádházi Szent Erzsébet Emlékoklevelet vehetett át **Gyenis Krisztina**, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet osztályvezető ápolója, **Györiné Vincze Katalin**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika részlegvezető ápolója, **Haramza Gizella**, a Mohácsi Kórház vezető gyógytornásza, **Szilber Vilmos Dávid**, a Sürgősségi Klinika diplomás főápolója, és **Wawra Viktor**, a Harkányi Termál Rehabilitációs Kórház diplomás ápolója.

Elnöki dicséretben 111 klinikai és kórházi munkatárs részesült gyógyító, ápoló, gyógyítást és ápolást segítő, továbbá az egészségügyi munkavégzést támogató, áldozatos, magas színvonalú munkája elismeréseként.

PTE Klinikai Központ

További díjazottak, fotók, videó.

Professzor emeritusi és címzetes egyetemi tanári címeket is átadtak a PTE tanévzáró ülésén

Hivatalosan is véget ért az idei tanév a PTE-n, a dr. Halasy-Nagy József aulában tartott tanévzáró ünnepi szenátusi ülésen professzor emeritusi és címzetes egyetemi tanári címeket, valamint PhD- és habilitációs okleveleket is átadott az egyetem vezetősége.

„Vannak, akik a kutatásban, mások az oktatásban vagy éppen az alkotásban tűnnek ki, nem lehet mindenkitől ugyanazt várni, de mindenkinek megvan a helye. Ezért egyetem az egyetem, és nem csupán iskola. Nem az számít, ki kerül be a PTE falai közé, hanem az, hogy ki megy ki.” – hangsúlyozta *Miseta Attila*, a PTE rektora. A tanévzáró ünnepi szenátusi ülésen **professzor emerita** címet és az egyetem arany kitűzőjét adományozták *Ohmachtné Hollódy Katalinnak*, a PTE ÁOK egyetemi tanárának. A tehetséggondozásban nyújtott kiemelkedő teljesítményének elismeréseként **Pro Cura Ingenii** elismerést vehetett át *Gaszner Balázs*, az ÁOK egyetemi docense.

Sikeres védése alapján PhD-fokozatot kapott:

Nagy Gabriella, az ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetének angol orvosi szaknyelv oktatója,

Nyisztorné Mayer Petra, az ÁOK Sportmedicina Tanszékének tanársegédje,

Al-Omari Ammar Abdallah Khalaf, az ÁOK Transzlációs Medicina Intézetének adjunktusa,

Farkas Emerencia Magdolna, az ÁOK Bioanalitikai Intézetének PhD-hallgatója,

Czétány Péter, a KK Urológiai Klinika szakorvosa,

Fendrik Krisztina, a KK I. sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanársegédje,

Giyab Omar, a KK Orvosi Képző Klinika szakorvosa,

Hamar Ágoston László, a KK Gyermekgyógyászati Klinika rezidens orvosa,

Jánosi Kristóf Ferenc, a KK Szívgyógyászati Klinika klinikai orvosa,

Pham-Dobor Gréta, az ÁOK Transzlációs Medicina Intézetének tanársegédje,

Ragoncsa Gáborné Nagy Zsófia, az ÁOK Laboratóriumi Medicina Intézetének rezidens orvosa,

Rajnic Zsolt, a KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika egyetemi tanársegédje, fogszakorvosa,

Kecskés Gabriella, az ÁOK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetének klinikai főorvosa.

Habilitált doktori címet vehetett át:

Hegedűs Anita, az ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetének adjunktusa, angol nyelvű fővizsgáztatója,

Szabó-Meleg Edina, az ÁOK Biofizikai Intézetének egyetemi adjunktusa,

Varjas Tímea, az ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetének adjunktusa,

Fotó: Csontos Szabolcs

Girán János, az ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetének adjunktusa,

Böddi Katalin, az ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetének adjunktusa,

Pál Szilárd, a Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézetének adjunktusa,

Bányai Dániel, a KK Urológiai Klinika urológusa, adjunktusa,

Csécsei Péter, a KK Idegsebészeti Klinika orvosa, adjunktusa,

Kenyeres Péter, a KK I. sz. Belgyógyászati Klinika szakorvosa, adjunktusa,

Kovács Krisztina, a KK Patológiai Intézet klinikai főorvosa,

Laczi Boglárka, a KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum adjunktusa,

Minier Tünde, a KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika adjunktusa,

Péterfi Lehel, a KK Urológiai Klinika adjunktusa,

Sütő Balázs, a KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetének adjunktusa,

Szapáryné Gaál Valéria, a KK Szemészeti Klinika adjunktusa,

Tóth Arnold, a KK Orvosi Képző Klinika adjunktusa,

Sági Balázs, a KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum adjunktusa,

Semjén Dávid, az ÁOK Patológiai Intézet adjunktusa.

Komócsi András, egyetemi tanár a PTE tudományos rektor-helyettese záróbeszédében a friss címek birtokosait arra bátorította, hogy átalakuló világunkban maradjanak empatikusak, felelősségteljesek és egymással közreműködők.

Szeretettel gratulálunk!

univpecs.com

További díjazottak, fotók, videó.

„Intelligencia is szükséges a gyógyításhoz” – felavatták a végzős orvostanhallgatókat

Június 28-án tartották a PTE Általános Orvostudományi Karán az orvosavatásokat a dr. Romhányi György aulában. A magyar programban 142-en végeztek, őket délelőtt, az angol és német programban végzett, 136 fiatal pedig kora délután ünnepelték.

„Arra kell törekedniük, hogy tudásbázisukat folyamatosan fejlesszék, ám a tudás nem elegendő, intelligencia is szükséges a gyógyításhoz. Bízom abban, hogy utóbbi megszerzéséhez is hozzájárultak az elmúlt évek” – mondta ünnepi beszédében *Miseta Attila* professzor, a PTE rektora, aki hozzátette, hogy a doktori fokozat nem a végállomást jelöli, hanem egy új kezdetet, meghívást az élethosszig tartó fejlődésre. Kiemelte: fontos látniuk az embert a tünetegyüttes mögött, ami különösen lényeges a mai, technológia-központú világban. A rektor szólt a megfelelő kommunikáció, a hatékony megbeszélések jelentőségéről a konfliktusok kezelésében, amiben a jövő generációjának is felelőssége van, valamint említést tett a mesterséges intelligencia előnyeiről és hátrányairól is. Felhívta a figyelmet, hogy használata ne árnyékolja be a kritikai gondolkodást, a problémamegoldó képességet.

Az avatási ünnepségen 2022-től motivációs beszédet is hallhatnak az orvosjelöltek a pécsi orvoskaron, illetve a Pécsi Orvostudományi Egyetemen végzett, egykori hallgatóktól. Idén *Fariborz Bagheri* professzor mondta el gondolatait, aki urológus-sebészként dolgozik Dubaiban. Orvosi pályafutását az Amerikai Egyesült Államokban kezdte, majd számos európai országban folytatta. Több mint 25 éves tapasztalattal rendelkezik az urológia területén, nők és férfiak általános urológiájával foglalkozik, beleértve az genitourinális traktus fertőzéseit és sérüléseit. Magas szintű jártassággal rendelkezik laparoszkópos és robotsebészeti beavatkozásokban, felső-also húgyúti endoszkópos és lézeres eljárásokban. A nyílt urológiai műtétekben is komoly tapasztalata van, a női vizeletinkontinencia és az uroonkológiai, továbbá a férfiakat érintő andrológiai betegségek terén is, beleértve a konzervatív és sebészeti kezeléseket. Oktatja és mentorálja a laparoszkópos és endo-

urológiai eljárásokat. Folyékonyan beszél angolul, arabul, magyarul, perzsául, achomiul és urdu nyelven, írásban az angol nyelvet részesíti előnyben. Az a legfontosabb számára, hogy páciensei egészségesen és boldogan távozzanak a kezeléseik után. „Én is itt ültem 31 évvel ezelőtt. Tele voltam álmokkal, kérdésekkel, reményekkel és félelmekkel – ahogyan most talán Önök is. Azóta bejártam a világot, dolgoztam vezető kórházakban, és a szakmámban két Guinness-rekordot is elértem. De mindezeknél sokkal fontosabbak azok az emberek, akiket szolgálhattam, és azok az értékek, amikről itt, ezen az egyetemen bizonyosodhattam meg. A mai világban – talán minden korábbinál jobban – gyógyítókra van szükség, nem csupán orvosokra” - hangsúlyozta *Fariborz Bagheri* professzor. Úgy vélte, hogy a szakmai és emberi siker hat alapvető pilléren nyugszik: ne ártsunk senkinek és önmagunknak sem; legyen célunk; legyenek mentoraink, akiktől tanulhatunk; legyünk fegyelmezettek; rendszerezettek, használjuk bölcsen az időt; legyen kitartásunk, ne adjuk fel!

Fariborz Bagheri professzor beszéde után következett az orvosi eskü, majd az avatandók *Nyitrai Miklós* dékán elé járultak, hogy az Általános Orvostudományi Kar doktorai nevében kézzeladással is doktorrá fogadja őket. A *summa cum laude* minősítéssel végzők Erzsébet-gyűrűt is kaptak. Az ünnepség végén a frissen avatott doktorok nevében *dr. Szkevisz Marcell* mondott köszönetet, majd több éves kimagasló demonstrátori tevékenységéért oklevelet vehetett át *dr. Peresztegi Míra Zsófia*. Az újonnan felavatott diplomások nevében *dr. Zsiros Anna* szólt oktatóikhoz és családtagjaikhoz. Elmondta, hogy hatalmas büszkeséggel néz végig társain. Felidézte az elmúlt évek jeles eseményeit, meghatározó emlékeit, a tudás megszerzésének göröngyös útjait, és azt is, milyen sokat adott számukra a város, Pécs, ami az otthonukká vált. Köszönetét fejezte ki oktatóiknak, családtagjaiknak, barátainak és évfolyamtársainak is, akik mindannyian hozzájárultak ahhoz, hogy diplomájukat a kezükben foghassák.

Az angol és a német programban végzett hallgatók ünnepélyes avatója a magyarhoz hasonló forgatókönyv mentén zajlott 14 órától. Őket *Gallyas Ferenc* professzor, az Angol Program Bizottság vezetője köszöntötte angolul, *Than Péter* professzor, a Német Program Bizottság elnöke németül, majd *Fariborz Bagheri* professzor mondta el motivációs beszédét. Az avatás után köszönetét *dr. Seperh Hatami* fejezte ki angolul és *dr. Awa Nikou* németül.

Az ünnepségen átadták azt a díjat, amit a kar Mestyán Gyula gyermekgyógyász professzor emlékére alapított, és amire a kiemelkedő TDK-munkát felmutató, végzős hallgatók pályázhattak. A Tudományos Diákköri Tanács döntése alapján idén *dr. Jessica Seetge* nyerte el az elismerést. Kimagasló demonstrátori tevékenységéért *dr. Sophehr Hatamit* díjazták. Az ünnepség végén az újonnan felavatott diplomások nevében angolul *dr. Naader Karimi*, németül *dr. Jessica Seetge* mondott köszönetet oktatóiknak és családtagjaiknak.

Shweier Rita

Fotó: Verébi Dávid

További fotók:
orvosavatás –
magyar program...

– angol és német
program:

Ünnepélyesen felavatták a végzős fogorvos-, biotechnológus- és gyógyszerészhallgatókat

Július 5-én ünnepélyesen felavatták a pécsi végzős fogorvos-, biotechnológus- és gyógyszerészhallgatókat az orvoskar dr. Romhányi György aulájában.

A délelőtti 10 órakor kezdődő ünnepségen az avatandó 50 fogorvosjelöltet dr. Nagy Ákos szakvezető köszöntötte. „Mától önálló szakmai döntéseket hoztok és magatok vállaltjátok értük a felelősséget. Fontos, hogy igazi szolgálat legyen az életetek, amihez bölcs szív is szükséges. Legyetek nyitottak, állhatatosak, alázatosak, és legyen bölcs szívetek!” – hangsúlyozta dr. Nagy Ákos. A 8 felavatandó biotechnológushoz dr. Balogh Péter szakvezető szólt, aki elmondta, hogy a biotechnológia szó szinte szinonimája a kutatásnak, a fejlődésnek, a tudásnak, és végső soron a csodáknak is. Kiemelte: a tudást alázattal és tisztelettel kell kezelni. Az eskütételek után a summa cum laude minősítéssel végzett fogorvoshallgatók az orvoskar címerével díszített, 14 karátos, arany Erzsébet-gyűrűt kaptak kiemelkedő tanulmányi eredményük elismeréséül. Az ünnepség végén a felavatott hallgatók nevében a fogorvosok közül dr. Suta Máté Soma, dr. Seyedeh Yas Hosseini és dr. Amelie Wellershaus, a biotechnológusok közül Antony Sandhana Rajappa Sathyan Rennie mondott köszönetet, majd dr. Kőházy Anna Blanka, dr. Rakan Michael Haddad, dr. Friederike Sangen, valamint Csordás Babett Emma szólt oktatóikhoz és családtagjaikhoz.

A biotechnológus alapképzésben (BSc) végzetteket és a végzős gyógyszerészhallgatókat kora délután avatták, őket Komócsi András professzor, a PTE rektorhelyettese köszöntötte, aki beszédében a mesterséges intelligencia történetét és szerepét taglalta, hangsúlyozva: az AI nem fogja elvenni a munkánkat, és nem vált le minket. Mint mondta: fontos a fejlődéssel lépést tartani, és a technológiákat intelligensen alkalmazni, és közben megmaradni empatikusnak, felelősségteljesnek és együttműködőnek. Idén először adták át az oklevelet a biotechnológus alapképzésben végzett hallgatóknak, akik angol nyelvű képzésben vettek részt és nemzetközi oklevelet szereztek. A felavatottak nevében Pék Izabella mondott köszönetet.

A Gyógyszerésztudományi Karon idén 56 gyógyszerészjelölt teljesítette sikeresen a záróvizsga követelményeit. Ünnepélyes a diploma átvétele után a felavatottak nevében dr. Halász-Mojzes Dániel és dr. Khalifa Mohammed mondott köszönetet. A végzős hallgatók közül a legkiválóbb Tudományos Diákköri hallgatói díjat idén dr. Ángyán Virág, dr. Nguyen Thanh Vinh és Faludi Péter kapta. Kiváló tanulmányi előmenetele és közösségi munkája elismeréseként a Dékány Miklós Alapítvány díját dr. Mező Iris Renátának nyújtották át. Kimagasló tanulmányi eredménye elismeréseként a Pécsi Egyetemi Gyógyszerészképzésért Alapítvány díját dr. Fábíán Elvira, dr. Ochenjele Wayne Awugocho és dr. Szijártó Máté Zoltán vehette át. Kiemelkedő tanulmányi teljesítményének elismeréseként oklevelet adományoztak dr. Halász-Mojzes Dánielnek, aki gyógyszerészi tanulmányai mellett az üzleti mesterképzésekbe való belépés feltételét képező 30 gazdasági kreditet is megszerezte.

A szakmai gyakorlati képzésben aktívan résztvevő és kiemelkedő oktatási színvonalat nyújtó képzőhelyek „PTE

Fotó: Verébt Dávid

Gyógyszerésztudományi Kar Kiváló Gyakorlati Oktató Képzőhely” elismerésben részesültek. A címet a közforgalmú gyógyszerellátás területén a komlói Szilvás Gyógyszertárnak, a klinikai-kórházi gyógyszerellátás területén a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórház Intézeti Gyógyszertárnak, a Gyógyszerésztudományi Kar gyógyszeripar területén a Viatris Healthcare Kft.-nek adományozták. A biotechnológus hallgatók magas színvonalú szakmai gyakorlatvezetéséért a „Kiváló Gyakorlati Oktató Képzőhely” címet a PTE ÁOK Élettani Intézetének és a mohácsi Prophyl Kft.-nek adományozták.

„Önök az első végzős évfolyama a biotechnológia alapszakos képzésnek, és ez figyelemre méltó teljesítmény, ami nagy jelentőséggel bír a Gyógyszerésztudományi Kar és az egész egyetem számára. Sokak számára ezzel még nem ér véget a tanulás, hisz többen mesterszakos tanulmányokat folytatnak majd. Meggyőződésem, hogy bármilyen utat is választanak – legyen szó munkahelyi karrierről vagy további tanulmányokról –, kiválóan megállják majd a helyüket. Előrelátó, újító szemléletű generációjuk kulcsszerepet játszik a környezeti, mezőgazdasági és állatvédelmi problémák kezelésében, valamint az orvosi és gyógyszeripari kihívások megoldásában is” – mondta ünnepi beszédében Pongrácz Judit professzor asszony, a biotechnológus szak szakvezetője.

„A diploma a kézzel fogható megjelenése mindannak, amit valójában kaptok. Mostantól kinyílik egy ajtó előttetek, amin korábban nem léphettetek be, és amin az a felirat áll, hogy „lehetőség”. Ezen ajtó mögött újabb ajtók, termek és kihívások állnak, örömmel és sikerekkel. A kulcs bennetek van, a tudásotokban, a kíváncsiságotokban, a kitartásotokban és abban a szenvedélyben, amivel a hivatásotok felé fordultok” – fogalmazott köszöntőjében dr. Fittler András, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja. Az újonnan felavatott diplomások nevében dr. Bakos Fanni, dr. Ochenjele Wayne Awugocho és Szijártó Máté Zoltán szólt oktatóikhoz, családjukhoz.

Shweier Rita

További fotók:
fogorvos és
biotechnológus avatás

gyógyszerész-
doktor és biotech-
nológus avatás:

„MTA Kiváló Kutatóhely” minősítést nyert a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

„MTA Kiváló Kutatóhely” minősítést nyert az ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézete, az erről szóló oklevelet a május 26-i ünnepélyen adta át dr. Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke Budapesten, az MTA székházában. Az országból 14 tudományos műhely kapta meg ezt a címet, a PTE-ről idén csak az orvoskar intézete.

Az mta.hu az ünnepségről készített összefoglalójában elsőként dr. Freund Tamásnak, az MTA elnökének a szavait idézi: „A tudományban sokszor emlegetett kiválóság akkor tud kiteljesedni, ha olyan intézményi kereteket biztosítunk a számára, amelyek lehetővé teszik a folyamatos, magas színvonalú kutatómunkát. Ehhez megfelelő infrastruktúrára, kiváló kutatókból álló közösségre, a tudomány művelését magas szinten támogató menedzsmentre és nem utolsósorban stabil, kiszámítható pénzügyi háttérre is szükség van. Röviden: a kutatómunka sajátosságainak megfelelő feltételek, és az ezeket folyamatosan monitorozó minőségbiztosítási rendszer nélkül nem képzelhető el magas szintű teljesítmény.”

Dr. Freund Tamás emlékeztetett arra, hogy az MTA már évtizedek óta egyfajta minőségbiztosítási feladatot lát el, amikor az „MTA doktora” címmel ismeri el az egyéni tudományos kiválóságot. Bár kutatóhálózatát már több mint fél évtizede elveszítette, az továbbra is egyértelmű, hogy megkerülhetetlen minőségbiztosító bázisa a hazai kutatói közösségnek. Ezt a szerepét erősítette, egyúttal új fejezetet nyitott a magyar tudományos teljesítmények értékelésében, amikor kezdeményezésére 2021-ben a tudományos kiválóság elismerését kiterjesztette a tudományos intézményekre is az „MTA Kiváló Kutatóhely” minősítés létrehozásával.

A pályázat elsődleges célja az, hogy ne csak az egyes, az „MTA doktora” címmel elismert kiemelkedő kutatók, hanem a nemzetközi mérce szerint is kiemelkedően magas színvonalú tudományos munkát végző kutatói közösségek – egyetemek, kutatóintézetek, kutatóközpontok, vállalati kutatóhelyek – is nagyobb figyelmet kapjanak. Az „MTA Kiváló Kutatóhely” minősítéssel elismerik a magyar tudományos életben kutatási tevékenységet folytató kutatóhelyek magas színvonalú K+F tevékenységét, és ezzel egy időben lehetőséget adnak tudományos teljesítményük megmérettetésére a nemzetközi

mérce szerint. A tavaly meghirdetett pályázatra 25 kutatóhely nyújtott be pályázatot, és 14 tudományos műhely bizonyult alkalmasnak a minősítés megszerzésére, köztük a PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézete is.

A díjátadón elhangzott, hogy a pécsi orvoskar Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének tudományos munkája a scientometriai adatokat figyelembe véve a legkiemelkedőbb a PTE-n, és első az országban a farmakológiai intézetek között. Fő kutatási területeik: a fájdalom- és gyulladás kutatás, a neuro- és immunfarmakológia, a farmakoinformatika, valamint a farmakogenetika.

„Az intézet tudományos kutatási profilját az elmúlt öt évben jelentősen bővítettük a modern farmakológia és gyógyszerkutatás igényeinek megfelelően. Kutatómunkánk jelenleg átfogja a preklinikai gyógyszerfejlesztés teljes spektrumát, az „in silico” modellezéstől az „in vivo” állatkísérletekig, ami unikális a magyarországi képzőhelyek tekintetében. 2021 szeptemberében modern, új épületbe költözhattünk, ahol az oktatási és kutatási feladatokat ketté tudjuk választani, infrastrukturálisan világszínvonalú kutatóintézetben dolgozunk” – nyilatkozta dr. Pintér Erika professzor, a PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének igazgatója. Mint mondta, intézetük személyi állománya jelentősen bővült az utóbbi időben és korfája is kedvező, a 26 PhD-hallgató mellett a munkatársak nagy része 30-40 év közötti. Céljuk a nemzetközileg is elismert kutatómunka és a gyógyszergyárakkal, biotechnológiai cégekkel kialakított együttműködések folytatása, a kísérleti eredmények konvertálása a gyógyszerkutatásba, a külföldi és hazai kollaborációk fenntartása és fejlesztése, valamint a tudományos utánpótlás nevelése, segítése. „A transzlációs medicina igényeihez alkalmazkodva fontos a kar klinikáival kialakított kollaboráció, a humán anyagok farmakológiai vizsgálata, a részvétel a klinikai vizsgálatokban, továbbá a klinikus, egyéni felkészülő PhD-hallgatók munkájának irányítása. Tudományos céljaink eléréséhez azon vagyunk, hogy megfeleljünk a nemzetközi ranking követelményeinek, publikáljunk magasan jegyzett közleményeket, felkaroljunk innovációkat, építsünk üzleti modelleket és a piaci szereplőket integráljuk az egyetemi kutatásba” – tette hozzá.

mta.hu

„Együttműködve minden elérhető, még akkor is, ha felbukkannak nehézségek” – dékáni interjú

Eseményekben gazdag, tartalmas és eredményes tanévet tudhat maga mögött a pécsi orvoskar: tavaly szeptemberben tartották új elméleti és oktatási tömbjének hivatalos névadóját, valamint felavatták a Théta-szobrot dr. Grastyán Endre emlékére; idén áprilisban a 70. Országos Tudományos Diákköri Konferencia 37. Orvos- és Egészségtudományi Szekciója zajlott itt; májusban ünnepélyesen felavatták déli parkját. A három, talán legnagyobb szabású program mellett napvilágot láttak ígéretes kutatási eredmények, komoly elismerésekkel és szakmai díjakkal gazdagodott a kar közössége, jócskán megszorodott az „MTA doktora” címet szerzők száma, és jelentősen megugrott az első helyes jelentkezők aránya is. **Dr. Nyitrai Miklós** professzor, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja összegezte az elmúlt évek tendenciáit, a tanév tapasztalatait és felvázolta a jövőre vonatkozó elképzeléseket is.

„Legfrissebben megvalósult beruházásunk, a déli park olyan lett, amilyennek képzeltük: zöld maradt és funkcionálisan is megfelelőbb a közlekedésre, mint a régi. Jóllettünk központi része az épített környezet, fontos tehát, hogy inspirálóan hasson ránk. Ez a park talán a legmértékelteljesebb területünk, hisz a főbejáratnál van, ezért is helyeződik rá különös figyelem. Pozitívak róla a visszajelzéseink, bár használhatóságáról igazán fél-egy év után tudunk majd meggyőződni” – nyilatkozta dr. Nyitrai Miklós. Mint mondta, a tervezés és az átadás közt eltelt három év bebizonyította, hogy együttműködve minden elérhető, még akkor is, ha útközben felbukkannak nehézségek. Úgy dolgoztak együtt a kancellária és a kar munkatársai, a pénzügyi szakemberek, a tervezők és a kivitelezők, akár az autóban az alkatrészek, amik közül, ha csak egy nem működik, akkor a gépjármű megáll. Tanulásként az fogalmazódott meg benne, hogy nem léteznek túl nagy tervek, a titok mindössze annyi, hogy jól kell hozzájuk fogni, arányosítva az erőfeszítéseket a céllal.

Beruházások és oktatásfejlesztés

„A további beruházásokról, fejlesztésekről több síkon gondolkozunk. Folyamatosan monitorozzuk azt, hogy a rendelkezésünkre álló források milyen fejlesztésekre elegendőek, és ennek alapján kapnak zöld lámpát bizonyos felújítások, beruházások. Olyan is van, hogy egy-egy fejlesztési elképzelésünkről tudjuk, hogy mennyibe kerül, ám állami vagy uniós források szükségessé hozzák, ilyen esetben meg kell várnunk, amíg ezek elérhetőkké válnak. Jelenleg két olyan nagyobb, több mint egymillió forintnyi beruházást látok, amelyek még idén elindulhatnak. Egyik a Honvéd utca 1-es szám alatti épületünk korszerűsítése, melynek során lecseréljük a nyílászárókat, szigeteljük a homlokzatot, megoldjuk a vízszivárgási problémát. Tervünk az, hogy ennek az aljában létrehozuk a campus-klubot is, újabb közösségi platformként. A másik beruházás a Honvéd utca 5-ös szám alatti részt érinti, a Preklinikai Kutatóközpont és az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet közötti területet, ahol a meglévő épületek egy részének a meghagyásával kezdünk építkezésbe. Itt egy új kutatóközpontot szeretnénk létrehozni, ahol helyet kap a PTE 3D Nyomatási és Vizualizációs Köz-

pont, valamint megújult szervezeti felépítésben az Űrkutatási és Védelmi Laboratórium is, aminek jelentős szerepet szánunk a jövőben a tudomány és az utánpótlás-képzés szempontjából is” – emelte ki.

Hozzáfűzte, hogy ezek mellett is számos fejlesztéssel foglalkoznak: 60-70 millió forintos beruházásból tervezik az északi park egyes részeinek rendbe vételét, folyamatosan korszerűsítik a főépületben a lifteket, a mosdókat. 300 milliós csomag részeként összevonják a jelenlegi adminisztrációs tereket az új épületbe költözött intézetek megüresedett helyiségeivel, majd – átgondolt rendszer alapján – fel is újítanák őket. Az elképzelések között szerepel az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetnél található parkolóház falának időtálló és művészetileg is értékes dekorációja tűzzománcsal, amire a Művészeti Kar hallgatói pályázhatnak. Egy külső tornapálya létrehozásán is gondolkoznak, valamint – a Balassa János Kollégiumhoz szervesen kapcsolódva olyan Well-Being Központ megvalósításán is, amelyben lennének tanulóterek, és ahol otthonra lelnének a mentális egészséggel foglalkozó szakemberek. Fontosnak nevezte a kollégium és a Nemzetközi Oktatási Központ labdarúgó pályáinak megújítását is.

„A fejlesztések érintik az oktatásunkat is: elkészült a tantárgybejelentő az oktatóink felé, és a Tanulmányi Osztály elképzelése is arról, hogy mit lehet tenni a hatékonyabb ügyfélszolgálatért az informatika jobbításával. Gondolkozunk a digitális leckekönyv megalkotásán, valamint az optikai streaming-rendszer létrehozásán is a műtőkben, illetve az arra alkalmas helyszíneken. Terveink között szerepel a PotePedia keretrendszerének megújítása is, bár ott inkább a folytonosság biztosítása és minőségének javítása a célunk, utóbbit a mesterséges intelligencia segítségével képzeljük elérni” – összegezte oktatásfejlesztési terveiket.

Stabil bevételek, bérfejlesztés

Úgy véli, hogy mindezt azért sikerül megvalósítaniuk, mert a pécsi orvoskar bevételei évek óta stabilak, továbbá azért, mert többféle tervet is előkészítenek, hogy ha a források előállnak, hamar belefoghassanak a munkába. A jelenlegi kari vezetés fe-

lelősségét abban látja, hogy a fejlesztésekre összehódott forrásokat valóban a fejlesztésekre használja. Mint mondta, a lényeg a prioritizálásban rejlik, mert az igények mindig meghaladják a lehetőségeket. Legfőbb szempontja a beruházások során az, hogy melyik érint és ér el több dolgozót vagy hallgatót. „Fontosnak tartjuk a bérek folyamatos emelését is, amit azért tudunk megtenni, mert látjuk azok fedezetét a következő évekre is. Éves bevételünk felét az állami támogatások adják. Nagyságrendileg hasonló összeg az, ami a nemzetközi programunkból származik, ezért fontos, hogy a nemzetközi piacon is versenyképes környezetet és oktatási portfóliót tudjunk felmutatni. A pályázatok függetlenek az egyetemtől, ám ha vannak, akkor kötelességünk a fejlesztésünket szolgáló területeken megcélózni ezeket az összegeket. Időszakonként változó az, hogy adott fejlesztéseknél milyen arányban támaszkodhatunk külső vagy belső forrásokra” – fejtette ki.

Beiskolázás, folyamatos párbeszéd a hallgatókkal és a kar dolgozóival

Dr. Nyitrai Miklós örömmel nyugtázta, hogy a magyar diákok közt az általános orvosszakra egyre nő az érdeklődés, az elmúlt tíz évben a 300-as létszámról 380 körülire ugrott meg az első helyes jelentkezők száma, idén pedig már 485-en döntöttek a kar mellett. Aláhúzta ugyanakkor, hogy az angol és a német beiskolázás folyamatosan tartogat feladatokat és kihívásokat. „Infrastruktúra tekintetében nagyot léptünk előre az elmúlt években: új épületünk, a Grastyán Endre elméleti tömb alsó két szintje dedikáltan az oktatást szolgálja, ebből a szempontból tehát nem lenne akadálya a hallgatói létszámemelésnek, ugyanakkor azt is látni kell, hogy uniós csatlakozásunk óta a hallgatói létszám jelentősen bővült, miközben a tantermek száma változatlan maradt. Fejlesztéseink egy részével tehát a múlt adósságait törlesztjük. Szerencsére kiváló oktatóink vannak, akiknek a létszáma ugyancsak bővült az utóbbi években” – mondta.

Hangsúlyozta: oktatóik sokat tesznek azért, hogy úgy oktasanak, ahogyan a hallgatók tanulni szeretnének. A Magatartástudományi Intézet munkatársai rendszeresen szerveznek kurzusokat, workshopokat is számukra, mindemellett a hallgatók oldaláról is lényegesnek nevezte az elköteleződést, a feladattudatot, a szorgalmat. Fontosnak tartja a hallgatók folyamatosan tájékoztatását mindarról, ami a karon történik – legyenek azok akár a beruházásokkal, akár a tanulmányaikkal vagy az oktatási

rendszerrel kapcsolatos információk –, mert ezáltal érzik, hogy fontosak, és partnerek is lehetnek a közös gondolkodásban, tervezésben. Mint mondta, gyümölcsözőek ezek a beszélgetések, és hozzájárulnak a diákok bizalmának erősödéséhez. Legalább ennyire lényegesnek nevezte a kar dolgozóival folytatott párbeszédet is.

Tudomány: folyamatos fejlődés, új célok

A dékán a tudomány területén is folyamatos fejlődést tapasztal az elmúlt hat-hét évben. Öröndetesnek nevezte a minőségi cikkek arányának növekedését, a pályázati eredmények kapcsán azonban még lát kihívásokat, ahogyan a tudományos teljesítmények és azok gazdasági hasznosulása terén is nagyobb előmozdulást vár. „Örömmel tapasztalom, hogy az „MTA doktora” címet szerzők száma soha nem volt olyan magas, mint idén. Míg korábban évente ketten-hárman büszkélkedhettek ezzel, addig 2025-ben már hétnél tartunk, és még nincs vége az évnek. Úgy vélem, hogy beérett a korosztály, amelynek tudományos eredménye, iskolateremtő munkája és közéleti szerepvállalása elérte azt a szintet, amivel ezt a címet meg lehet szerezni” – nyilatkozta.

A jövőről szólva elmondta: fontosnak tartja egy olyan tudományos platform létrehozását, amely módot ad a különféle tudományterületek integráns módon való együttműködésére. Terveik szerint a bázisa ennek egy új kutatóközpont lesz, ahol a legkülönbözőbb szakterületek képviselői dolgozhatnak együtt. A tízéves tudományos program részeként – egyik irányként – az úrkutatással foglalkoznak majd. Távolati célként egy olyan úrkapszula megalkotását jelölték meg, amely a sérült vagy beteg úrutazót orvosi és szakasszisztensi jelenlét nélkül képes diagnosztizálni és gyógyítani. Kiemelte: a kutatómunka során sok olyan részeredmény születhet, amely mindennapi társadalmi hasznosításra is alkalmas lehet. „Fontos megfogalmaznunk olyan célt, amely tíz évre távlatot ad, és amelyhez lehet kapcsolódni. Elérése evolúciós folyamat lesz, amiben minden tudományos szakterület komoly feladatot, kihívást találhat” – hangsúlyozta.

Dr. Nyitrai Miklós dékáni ciklusa utolsó éve kapcsán megjegyezte: nagy csattanót nem tervez, ám nem is dől hátra, hanem az eddig megteremtett folytonosságot képviseli, mert úgy véli, hogy ez szolgálja a kar érdekeit.

Schweier Rita

Két kategóriában is a legjobb magyar egyetem lett a PTE

Június 19-én hozta nyilvánosságra legfrissebb egyetemi rangsorát a londoni Quacquarelli Symonds cég. A világ legjobb felsőoktatási intézményeit összevető listára ezúttal is felkerült a Pécsi Tudományegyetem, méghozzá a két évvel ezelőtti 801-850., és a tavalyi 771-780. pozíció után idén a még előkelőbb 741-750. helyen szerepel, és a hallgatói élmények („learning experience”), valamint a nemzetközi hallgatók („international students”) kategóriákban is a legjobb lett.

A Quacquarelli Symonds szakemberei 2004 óta állítják össze évente a világ egyetemi rangsorát, összesen kilenc szempont alapján összevetve az egyetemeket. A rangsor elkészítésekor idén közel 8500 felsőoktatási intézmény adatait vizsgálták, és közülük 1501 egyetemet tartottak ér-

demesnek a végső rangsorra kerülésre. „Az mindenképpen pozitív, hogy a cég által vizsgált kilenc szempont közül pontszámban valamennyi esetben előrelépett tavalyhoz képest a PTE. Annak is örülök, hogy két kategóriában is a legerősebbnek bizonyultunk a hazai mezőnyben, ráadásul két meghatározó, számunkra kiemelten fontos indikátorban” – értékelte az eredményt dr. Miseta Attila professzor, a Pécsi Tudományegyetem rektora.

A Pécsi Tudományegyetem egyébként több területen is jelentős mértékben előrelépett a tavalyi adatokhoz képest: a hírnevet mérő két különböző mutatóban, a nemzetköziesítés, valamint a fenntarthatóság területén.

PTE

A teljes rangsor itt elérhető.

„Ismételjétek: jó döntést hoztatok!” – tanévnyitó a pécsi orvos- és gyógyszerészkaron

Ünnepélyes keretek között zajlott a PTE Általános Orvostudományi és Gyógyszerésztudományi Karának tanévnyitó ünnepsége augusztus 31-én, a dr. Romhányi György aulában.

„Iszonyatos mennyiségű tananyagot fogtok a hat év alatt megtanulni, aztán elfelejteni, azonban a fontos dolgokat újra és újra felidézték, és az orvosi tudás ezekből származik majd. A legfontosabb készség, amire szert tesztek: megtanultok fáradtan tanulni, illetve tanulás közben pihenni. Fontos, hogy akár nap mint nap elismételjétek magatokban: jó döntést hoztatok!” – fogalmazott köszöntőjében Komócsi András professzor, a PTE tudományos rektorhelyettese.

Az elsőéveseket az Angol és a Német Programbizottság elnökei, Gallyas Ferenc és Than Péter professzorok is köszöntötték. Tanulmányaik során kérdezzenek bátran felsőbb éves hallgatókat, hiszen ők sok hasznos tanácsot fognak tudni adni! Tegyenek szert barátokra, hisz erre is remek lehetőséget teremtenek az itt eltöltött évek! Az angol program erre különösen jó alkalom, hisz sokszínű, majdnem mindannyian más országból érkeztek. Összességében azt javaslom, próbálják meg a lehető legjobban élvezni ezt az öt vagy hat évet, amit itt töltenek!” – sorolta tanácsait Gallyas professzor. Than professzor a beszédében rámutatott: a diákok nagy kihívás elé néznek, hisz távol az otthonuktól és a családjuktól kell teljesíteniük. A küzdelemben ugyanakkor nem lesznek egyedül: a német hallgatók összetartó közössége és az új barátságok rengeteg erőt jelentenek majd, átlendítve őket a nehézségeken. Felhívta figyelmüket a tanulás és a szórakozás egyensúlyának fontosságára, mivel ez elengedhetetlen ahhoz, hogy sikeresek legyenek, és jól is érezzék magukat a pécsi orvoskaron.

A dékáni vezetés döntése alapján, 2023-tól a tanévnyitó ünnepségen is motivációs beszédre kérnek fel karon végzett hallgatókat. Idén dr. Kupó Péter, a Szívgyógyászati Klinika kardiológus szakorvosa, adjunktusa, az Elektrofiziológiai

Laboratórium vezetője mondta el gondolatait, aki 2015-ben szerzett diplomát a PTE Általános Orvostudományi Karán. 2021-től az Európai Szívritmus Társaság licensz-vizsgáját teljesítve akkreditált szívritmuszavar-specialistaként dolgozik, évente több száz, szívritmuszavar miatti katéterablációs beavatkozást végez. Szaktudását hamburgi, bordeaux-i és rotterdami tanulmányutakkal is bővítette. „Lesznek olyan pillanatok, amelyeket sosem fogtok elfelejteni: ilyen az, amikor először halljátok egy beteg hálás köszönetét, amikor először értitek meg igazán egy diagnózis súlyát, vagy amikor először érzitek, hogy valóban számítotok. Az egyetem számomra nemcsak képzést adott, hanem közösséget teremtett, példaképeket állított, valamint egy olyan hivatást mutatott, amelyet ma is szenvedéllyel végzek. Azt kívánom, hogy találjátok meg azt a területet, amiért hajlandóak lesztek az éjszaka közepén is felkelni!” – hangsúlyozta dr. Kupó Péter.

„Ha az ember szereti csinálni, amit épp tesz, akkor szinte észrevétlenül egyre jobb lesz benne, nőnek a sikerei, és egyszer csak azt veszi észre, hogy akkor is dolgozik, amikor nem kéne. Kívánom, hogy találjátok meg az örömtöket a tanulásban!” – mondta köszöntőjében dr. Fittler András docens, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja.

Balogh Péter professzor, a Biotechnológia MSc szak vezetője kiemelte: fontos segíteni egymásnak, együttműködni, mindent megtenni a problémák megoldásáért, mert szükség van arra, hogy a különböző országok, nemzetek, kontinensek képviselői megmutassák sokféleségüket, és békés megoldásra jussanak. Aláhúzta a pontosságot, a felelősségvállalás tudatosítását, valamint a tanárok, a mentorok felelősségét.

Az elsőévesek fogadalomtétele után Takáts Balázs, a Hallgatói Önkormányzat elnöke, Carla Schreiber harmadéves, angol programos hallgató valamint Emily-Sophie Marth negyedéves, német programos hallgató köszöntötte társait.

Az évfolyam kiemelkedő hallgatója elismerő oklevelet minden évben tanulmányi eredményük alapján kapják azok

a hallgatók, akik az elmúlt két szemeszterben az adott évfolyam minden kötelező tantárgyát teljesítették, és a korrigált kreditindexük 4,5-ös átlag felett volt.

OKLEVELET KAPOTT

II. évfolyam

Általános orvos szak: Balogh Botond, Chen Dávid,
Funták Noémi, Halász Virág, Krebsz Kitti,
Szabó Áron Tamás, Závodi Eszter

General Medicine: Hyunjun Pyo

Allgemeine Humanmedizin: Johannes Georg Schmidt

Fogorvos szak: Nagy Viola

Dentistry Program: Sohrab Banaei

III. évfolyam:

Általános orvos szak: Horváth Ádám, Suszter Gergely

General Medicine: Koki Hayashi

Fogorvos szak: Jámbor László Bendegúz

IV. évfolyam:

Általános orvos szak: Puskás Ivett Erika

General Medicine: Fady Akram Nabih Faheem Saweries

Allgemeine Humanmedizin: Anna Böhm

Fogorvos szak: Fogarasi Kinga

Zahnmedizin: Felix Johannes Bernhard Liening

V. évfolyam:

Általános orvos szak: Laposa Hédi

General Medicine: Woojae Jung

Fogorvos szak: Pátri Olívia Sára

Dentistry Program: Niusha Iranzad Asl

VI. évfolyam:

Általános orvos szak: Szabó Dominik Imre

Allgemeine Humanmedizin: Lea Maria Mertes

Az ünnepségen megemlékeztek azokról az elhunyt professzorokról és munkatársakról is, akik az idei tanévtől már nem lehetnek részei a karnak:

Dr. Szabó Imre emeritus professzor, Magatartástudományi Intézet,

Dr. Kajtár Pál emeritus professzor, Gyermekgyógyászati Klinika,

Dr. Stefanits János igazgatóhelyettes, Idegsebészeti Klinika,

Dr. Liszt Ferenc ny. egyetemi docens, Laboratóriumi Medicina Intézet,

Dr. Barthóné dr. Szekeres Júlia emeritus professzor, Orvosi Biológiai Intézet,

Dr. Götz Frigyes emeritus professzor, Urológiai Klinika,

Dr. Bauer Miklós emeritus professzor, igazgató, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika, POTE-rektor,

Dr. Hartmann Géza tudományos munkatárs, Élettani Intézet,

Bognár János segédápoló, I. sz. Belgyógyászati Klinika,

Dr. Engelmann-Szabó Mariann szakorvos, I. sz. Belgyógyászati Klinika,

Kovács Miklós betegszállító, I. sz. Belgyógyászati Klinika,

Gyenge Edit Edina ápoló, Onkoterápiás Intézet,

Hamvas Edina klinikai szakpszichológus, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika,

Koochi Farhang Róbert szakasszisztens, Szívgyógyászati Klinika,

Rédei Istvánné ápoló, Urológiai Klinika,

Petrovics Kálmánné kisegítő alkalmazott, Sürgősségi Klinika és

Dr. Erős Krisztián tudományos munkatárs, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet.

Schweier Rita

További fotók.

A koreai nagykövet ünnepélyes keretek között fogadta a pécsi orvoskar delegációját

Hong Kyudok, a Koreai Köztársaság magyarországi nagykövete július 6-án ünnepi ebédén látta vendégül a PTE ÁOK hatfős delegációját. Ez volt az első alkalom, hogy magyar egyetemről meghívást kaptak a budapesti nagykövetségi rezidenciára. A gesztus az egyetem tudományos presztízsének, valamint a koreai hallgatók körében végzett áldozatos munkájának elismerését jelenti.

Fotó: Park Joori

Az eseményen **Reglődi Dóra** professzor, tudományos dékánhelyettes, az Anatómiai Intézet igazgatója, **dr. Tamás Andrea**, az Anatómiai Intézet egyetemi docense, **dr. Veres Balázs**, a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet egyetemi docense, **dr. Horváth Gábor**, a Gyermekgyógyászati Klinika és az Anatómiai Intézet egyetemi adjunktusa, a kar Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának elnöke, valamint hallgatói részről **Park Joori**, a Koreai Hallgatói Egyesület (POTE Koreans) elnöke és **Chung Yoonji** alelnök, megválasztott elnök voltak jelen.

Az ünnepi ebédén a nagykövet köszönetét fejezte ki a professzorok elhivatott oktatói munkájáért és a kar koreai diákok iránt tanúsított gondoskodásáért. Hangsúlyozta: az adminisztratív támogatás – például a korai diplomaszerezéshez kapcsolódó ügyintézés – fontosságát, amit a pécsi orvoskar vezetése folyamatosan biztosít számukra. A baráti hangulatú találkozó lehetőséget teremtett a jövőbeni együttműködések megbeszélésére is, szó esett a közelgő Koreai Kulturális Nap előkészületeiről, valamint a tudományos és kulturális csereprogramok elmélyítéséről, amelyek tovább erősíthetik a két ország felsőoktatási kapcsolatát.

Molnár Dénes professzor kapta a Nagy Lajos Király Díjat a PTE ünnepi tanévnyitóján

Szeptember elsején, a Magyar Felsőoktatás Napja alkalmából rendezett tanévnyitó ünnepi szenátusi ülésen dr. Miseta Attila, a Pécsi Tudományegyetem rektora ünnepélyesen megnyitotta a 2025/26-os tanévet a dr. Halasy-Nagy József aulában. Az egyetem vezetése idén is számos kitüntetést adományozott a PTE kiváló munkatársainak, hallgatóinak. A Nagy Lajos Király Díjat a Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikájának emeritus professzora, dr. Molnár Dénes kapta.

Tanévnyitó köszöntőjében dr. Miseta Attila rektor megemlékezett az egyetem alapításának körülményeiről, történelmi múltjáról és hangsúlyozta, hogy az évszázadok alatt nemcsak maga az intézmény, hanem az oktatás, a kutatás és a tanulási módszertan is sokat változott. Felhívta a figyelmet arra, hogy bár az innovatív eszközök, illetve a mesterséges intelligencia nagyban megkönnyítik és felgyorsítják a mindennapi tanulást és a kutatást, ám nem helyettesítik a gondolkodó, összefüggést kereső, éles elméket. Péterffy Attila, Pécs polgármestere a beszédében kiemelte a város és az egyetem jelentős történelmi örökségét, hozzátéve, hogy számára mindig különleges érzés megszólalni Európa egyik legidősebb egyetemén. Megemlékezett a pécsi orvoskar déli parkjának a megújításáról is, melynek során nemcsak fizikailag, de szimbolikusan is ledőltek a falak az egyetem és a város között.

A Pécsi Tudományegyetem szenátusa **Nagy Lajos Király Díjat** adományoz annak a hazai vagy külföldi természetes személynek, akinek tudományos, művészeti, oktatási, sport, közéleti vagy egyéb kiemelkedő teljesítményét hazai, állami vagy nemzetközi kitüntetéssel vagy díjjal ismerték el, vagy közjogi méltóságot visel, és hozzájárult a magyar oktatás, tudomány, kultúra fejlődéséhez, a magyar eredmények nemzetközi elismertségének növeléséhez, vagy a magyar felsőoktatás fejlődéséhez. 2025-ben ezt az elismerést dr. Molnár Dénes, a PTE Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikájának emeritus professzora kapta. Dr. Molnár Dénes életútját az egyetemi hallgatók és szakterületének szeretete, magas szintű művelése, rendkívüli munkabírási és céltudatosság jellemzi, ami a gyermekorvosok következő nemzedékei számára is példát mutat. Elismerésre méltó az a kutatási eredmény, amit a gyermekgyógyászati táplálkozástudomány és metabolizmus vizsgálatának a keretében, elsősorban a lipidháztartás és a zsírsav-metabolizmus különböző kórállapotokban bekövetkező változásainak a tanulmányozása területén ért el.

Egyetemi Sportéletért Díjat adományoztak azoknak, akik aktív szerepvállalásukkal, áldozatkész munkájukkal és kiemelkedő sport- vagy sportszervezői teljesítményükkel méltón öregbítették az egyetem hírnevét. Egyetemi Sportéletért Díjban részesült Koloh Regina, a PTE Gyógyszerésztudományi Kar Farmakognóziái Intézetének PhD-hallgatója, a Cholnoky Szakkollégium szenior tagja, a szakkollégiumok közötti kapcsolatok erősítéséért és sportnagykövetként nyújtott, kiemelkedő sporttevékenységéért.

Egyetemi Kultúráért Díjban részesültek azok, akik aktív szerepvállalásukkal, áldozatkész munkájukkal és kiemelkedő művészeti, kulturális tevékenységükkel járultak hozzá

Fotó: Csontos Szabolcs

az egyetem hírnevéhez. Egyetemi Kultúráért Díjat vett át Fekete Krisztina, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, graduális hallgatói éve alatt és PhD-képzésének teljes időszaka alatt nyújtott, kiemelkedő és elhivatott kari beiskolázási, és középiskolásoknak szóló pályaaorientációs és mentortevékenysége elismeréseként; Sulyok Gergő, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, első évfolyamos hallgatókorától kezdődően nyújtott aktív szerepvállalásáért, a kar számos rendezvényén végzett hallgatótoborzási munkájának elismeréseként; Takler Kristóf, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, első évfolyamos hallgatókorától kezdődően nyújtott aktív szerepvállalásáért, a kar számos rendezvényén végzett hallgatótoborzási munkájának elismeréseként, a kart népszerűsítő kisfilmekben történt aktív szerepvállalásáért; Tornyos Karolina, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, a hallgatótársaival közösen létrehozott, „Pothatlon” elnevezésű, egészségügyi tematikájú szakmai verseny kitalálásáért, ami újszerű módon kapcsolja össze az ismeretterjesztést és az egészségfejlesztést, valamint aktív szerepvállalásáért, amivel hozzájárult a kar hallgatóinak és munkatársainak, valamint a középiskolás diákoknak szóló, egészségtudatos szemléletformáláshoz; Tóth Boglárka Zsuzsa, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, a hallgatótársaival közösen létrehozott, „Pothatlon” elnevezésű, egészségügyi tematikájú szakmai verseny kitalálásáért, és azért az aktív szerepvállalásáért, amivel hozzájárult a kar hallgatóinak és munkatársainak, valamint a középiskolás diákoknak szóló egészségtudatos szemléletformáláshoz; Tóth Szilárd, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, a graduális hallgatói éve alatt és a PhD-képzésének teljes időszaka alatt nyújtott, kiemelkedő és elhivatott kari beiskolázási és középiskolásoknak szóló pályaaorientációs és mentortevékenysége elismeréseként; Verbói Máté, az Általános Orvostudományi Kar végzett hallgatója, aktív kari szerepvállalásáért, elhivatott kari beiskolázási és középiskolásoknak szóló pályaaorientációs és mentortevékenysége elismeréseként.

Szeretettel gratulálunk a díjazottaknak!

Aknai-Kiss Martina

A Magyar Kardiológusok Társasága idei kongresszusa

A Magyar Kardiológusok Társaságának (MKT) 64. Tudományos Kongresszusa 2025. május 9-12. között – a hagyományoknak megfelelően – Balatonfüreden, a tavalyihoz hasonlóan a város új Kongresszusi Központjában rendezték. Idén nemzetközi mintára a kongresszusi program egész hétvégét felölelően zajlott, ezzel több kollégának biztosítva részvételi lehetőséget. Ennek köszönhetően a rendezvényre 2000-en regisztráltak, az előadások végig nagy érdeklődés mellett zajlottak.

Klinikánk munkatársai idén is jelentős számban mutattak be előadásokat és poszttereket, továbbá üléselelnöki és szervezési tevékenységekben is aktív szerepet vállaltak. Ebben az évben a tudományos programon túl az új elnökséget is választottunk.

Tóth Kálmán professzor a „Szívizominfarktus után tovább élünk, mint 10 éve?” és a „Komplex vaszkuláris prevenció és rehabilitáció napjainkban” című tudományos szekciókban, valamint a „Mit tudunk 2025-ben a koszorúér-betegség kezeléséről?” szimpóziumokon elnökölt és bevezető előadást is tartott.

Halmosi Róbert professzor az „Innovatív megközelítések és gyakorlati alkalmazások a szívelégtelenség és az atherosclerosis területén” című szekcióban, „HFrEF kezelési irányelvek: elmélettől a gyakorlatig” címmel, a „Kardiológus és tüdőgyógyász – szinergista hatás a COPD-ellátásban” szimpóziumokon „A COPD-s betegnek is van szíve”, az „Új diagnosztikai és terápiás lehetőségek HFpEF-ben” szekcióban „SGLT2 gátlók” címmel tartott előadásokat. Az „ACC 25: mit üzen nekünk Chicago?”, a „Szívizombetegségek – HCM”, az „Experimentális verseny szekció”, „Ifjúsági verseny szekció I. és II.”, és az „E-poszter IV.” tudományos szekciókon üléselelnök volt.

Dr. Habon Tamás a „Társbetegségek, gyors terápiapoptimalizáció és remodeláció” szekcióban üléselelnöki fel-

adatain túl a „A szívelégtelenség komorbiditásai: adatok a magyarországi országos epidemiológiai tanulmányból (HF-EPI-HUN) 2009–2023” címmel tartott előadást. Az „Új diagnosztikai és terápiás lehetőségek HFpEF-ben” szekcióban üléselelnöksége mellett „GLP1-receptoragonisták” címmel adott elő. A „Nonszteroid MRA, egy új terápia első éve” szimpóziumon „Nem-szteroid MRA a kardiovaszkuláris védelemben: mit mondanak az irányelvek?” című előadásával szerepelt, a „Több, mint szívelégtelenség” szimpóziumon kerekasztal-beszélgetésben vett részt és előadást tartott. A „Pitvarfibrilláció és komorbiditások: átfogó kezelési stratégiák” szimpóziumon bemutatott előadásának címe „Kihívások pitvarfibrilláló komorbid betegek kezelése során” volt.

Késmárky Gábor professzor a „Vaszkuláris betegségek, hipertónia” szekcióban elnökölt, ezen túl a „Környezeti és egyéb ártalmak, melyek a kardiovaszkuláris rizikót növelik” szimpóziumon „Perifériás verőérbetegség noninvasív diagnosztikája: fókuszban a lábujj-kar index” címmel, a „Mit tudunk 2025-ben a koszorúér-betegség kezeléséről?” szimpóziumon „Finomhangolás a véráldagáglásban – A 2,5 mg rivaroxabán jelentősége” címmel adott elő.

Szabados Eszter professzor a „Környezeti és egyéb ártalmak, melyek a kardiovaszkuláris rizikót növelik” szimpóziumon üléselelnök volt, ezen felül az „Elhízás a 21. század pandémiája” szimpóziumon „A metabolikus memória és a fogyás gátló tényezői” címmel hallhattuk őt előadni. Dr. Márton Zsolt a „Sürgősségi kardiovaszkuláris ellátás” szekcióban üléselelnökként szerepelt. Dr. Gál Roland a „Szakdolgozói szekció VI”-ban látott el üléselelnöki feladatot. Az E-poszter szekcióban dr. Bálint Alexandra „„Szíven szűrt” férfibeteg coronaro-ventricularis shunttel” címen, dr. Molnár Fanni „Diagnosztikus és terápiás kihívások egy cardiomyopathiás beteg példáján” és „Nomen est omen – Küzdő J.: egy újonnan felfedezett súlyos cardio- és cerebrovasculáris betegségben szenvedő beteg sikertörténete” címmel mutatott be esetet. Dr. Fekete Krisztina „Az olaparib hatásának vizsgálata doxorubicin indukálta cardiomyopathia megelőzésére kisállatmodellben” című e-poszter bemutatását is hallhatta a közönség.

A kongresszuson zajlott le az MKT tisztújító választása, melynek során Gellér László professzor (SE) elnökségével a 2025-2028 éves ciklusra dr. Habon Tamást az MKT főtitkárának, Halmosi Róbert professzort ismét az MKT Tudományos Bizottságának elnökéül választották. Késmárky Gábor professzor az MKT Fegyelmi és Etikai Bizottságának tagja lett. A kongresszus több nemzetközi szaktekinetely részvételével gazdagított szakmai programját kiállítás és számos társasági esemény színesítette, melyek lehetőséget adtak a szakmai tapasztalatcsere mellett baráti találkozókra is.

Dr. Molnár Fanni
egyetemi tanársegéd

PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika

Az obstruktív alvási apnoe komplex kezelése

A PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika által szervezett „Obstruktív alvási apnoe (OSAS) komplex kezelése” című tanfolyamra immár harmadik alkalommal, 2025. május 22-23. között került sor.

Az OSAS az alvásfüggő légzésszavarok egyik kórképe. Ha középsúlyos vagy súlyos OSAS-ról beszélünk, a férfiak 9%-a, míg a nők 4%-a érintett. Népegészségügyi szempontból a betegség jelentősége abból adódik, hogy kezeletlen esetekben hosszú távon a cardio- és cerebrovasculáris kórképek, foglalkozási és közúti balesetek és a kognitív funkcióromlás rizikója fokozódik.

Elmondhatjuk, hogy bár rendszeresen szerveznek OSAS témakörben továbbképzést, a diagnosztikát és kezelést ilyen holisztikus szemlélettel még nem tárgyalták hazánkban kurzuson. Tanfolyamunk célja az volt, hogy a betegség multi- és interdiszciplináris megközelítését

összefoglalja, hiszen sokszor szükséges a társszakmák együttműködése.

A fentiekből kifolyólag a tanfolyamon a szakterületükön elismert szomnológusok, felnőtt és gyermek-fül-orr-gégészek, aneszteziológusok is előadtak, illetve maxillo-faciális sebész és fogszabályozásban jártas fogorvos, továbbá az obezitás műtéti kezelésében jártas bariáter sebész is tartott előadást. Ennek megfelelően az ország különböző részeiről érkeztek érdeklődők a társszakmákból is.

Az interaktív szekció során összetett eseteket mutattak be, amelyeket a szakértők segítségével diagnosztikus és terápiás szempontból is elemeztünk a résztvevő kollégákkal. Tekintettel arra, hogy a visszajelzések nagyon kedvezőek voltak, és a kurzus a multidiszciplinaritás szempontjából hiánypótlónak bizonyult, a tanfolyamot jövőre ismét megrendezzük.

Dr. Somogyvári Krisztina

Dr. Faludi Béla: „Komoly egészségügyi következményei lehetnek az alvási apnoénak”

Többen szenvednek alvási apnoében anélkül, hogy tudnának róla. A kezelés elmaradása komoly egészségügyi következményekkel is járhat. Dr. Faludi Béla egyetemi docens, a PTE Neurológiai Klinika Alvásmedicina Tan-székének vezetője a tünetekről, a betegség felismeréséről, előfordulási gyakoriságáról, valamint a terápiás lehetőségekről is nyilatkozott.

Kevesen gondolnak arra, hogy rejtett alvászavar tünetei is lehetnek a rendszeres fáradtság, a reggeli fejfájás, a nappali álmoság, illetve a koncentrációs problémák. A betegség felismerése sok esetben egyszerű: legfontosabb jellemzője a szaggatott, légzéskihagyásokkal és felhorkanásokkal tarkított horkolás. A betegek többsége emiatt nyugtalanul alszik, alvás alatt kiszárad a szája, jellemző a gyakori éjszakai vizelet, a fáradt ébredés és a nappali fáradtság is. „Számos különböző klinikai kép formájában jelenik meg az obstruktív alvási apnoé. Van, aki teljesen panaszmentes, ám a következmények ennek ellenére jelen lehetnek. Másoknál inszomnia, azaz álmatlanság képében jelentkezhet. Sokaknál dominál a légzéskihagyás, a fulladásérzés és a kifejezett nappali fáradtság, aluszékonyság, a koncentrálóképeség romlása” – nyilatkozta dr. Faludi Béla.

A nappali aluszékonyság jelentősen korlátozza a mindennapi teljesítményt, a munkavégzést, a családi és szociális kapcsolatokat, valamint jelentősen rontja a gépjárművezetői képességet is, számtalan esetben ez a súlyos balesetek kiváltó oka. A betegség diagnosztikája nagy körültekintést igényel, megfelelő, alvásmedicinában képzett szakember szükséges hozzá, aki speciális alvásvizsgálatokat végez. Dr. Faludi Béla arra is figyelmeztet, hogy a nemzetközi sta-

tisztikák szerint csak az érintettek 85 százaléka jut el szakemberhez, és a helyzet Magyarországon ennél is rosszabb, mert az alvási apnoé keresése és kezelése nem épült be megfelelően az orvoslásba.

Fontos következményei a szív- és érrendszeri hatások, kezdetben inkább az éjszakai magas vérnyomás és a szívritmuszavar. Számtalan esetben a valós megoldás helyett vérnyomáscsökkentőt, pacemakert kap a beteg. A jelenlegi ismeretek szerint a másodlagos magas vérnyomás (amikor megfogható, speciálisan kezelhető ok igazolható a háttérben) leggyakoribb oka az obstruktív alvási apnoé. További fontos következmények a stroke és a szívinfarktus.

A teljes népesség nagyjából öt százalékát érintheti betegség, alapvetően több köztük a férfi, mint a nő, de a menopauzát követően a hölgyeknél is jóval gyakoribb lesz. Dr. Faludi Béla kifejti: felfedezésére a legbiztosabb módszer az alvásdiagnosztika. Létezik otthoni alvásvizsgálat, a poligráfia, amikor a páciens kap egy kis készüléket, ami rögzíti a légáramlást, a mellkasi és a hasi légzőmozgást, az oxigén- és pulzusértékeket. Van intézeti körülmények között végzett módszer, a polisznográfia, melynek során a páciens pontos alvásszerkezete is megítélhető, nemcsak az alvásfüggő légzésszavarok.

Enyhe esetben egy, az alsó állkapcsot előre húzó szájbetét éjszakai használatát javasolják, a súlyosabb formáknál pedig a légszinterápiás eszközt, amikor a beteg az orrmaszkon keresztül enyhén túlnyomásos levegőt lélegzik be, ami belülről kisínezi, nyitva tartja az elzáródó garatot.

divany.hu

Természeti Veszélyek és Éghajlatváltozás 2. Konferenciája

A kihívások közös azonosítása és kezelése

Második alkalommal, 2025. május 21-23. között rendezték meg a Natural Hazards and Climate Change (NATH-AZ) konferenciát Szegeden. Idén a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Területi Bizottsága mellett a Szegedi Tudományegyetem Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszéke szervezte a nemzetközi kongresszust, amelyen egyetemünk Orvosi Népegészségtani Intézetének kollégái, *Goolesorkhi Kia* és *Katz Zoltán* is képviselték karunkat és az egészségtudományokat.

A klímaváltozás okozta környezeti zavarokból eredő veszélyek gyakorisága és intenzitása várhatóan az eddigiekhez képest is növekedni fog a közeljövőben. A természeti veszélyek komplex jellege megköveteli a különböző tudományterületek együttműködését: a természeti változások monitorozásától és befolyásolhatóságának megállapításától az egészségügyi következmények prevenciójáig és kezeléséig. Az esemény ezen területek között kívánt párbeszédet teremteni a föld- és egészségtudományok kutatóinak. A konferencia megrendezésében a Szegedi Tudományegyetem Népegészségtani Intézete is közreműködött, amellyel egyetemünk Orvosi Népegészségtani Intézete a CLIMATEMED elnevezésű ERASMUS+ projektet nem rég zárta le. A projekt ide vonatkozó relevanciája, hogy a klímaváltozás hatásainak egészségügyi oktatásba való beépítésére dolgozott ki programot.

Az eseményt *Páldy Anna*, a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ szaktanácsadójának és *Gelencsér András*, a Pannon Egyetem tanárának plenáris előadásai nyitották meg, és hatásuk többször is előkerült különböző későbbi szekciókban. Páldy előadásában az elmúlt években fokozódó kánikulákat mutatta be: a nyári hőmérsékletet a lehulló csapadék eloszlása nagyban befolyásolja, ez az utóbbi évtizedben látványosan hosszú, eső nélküli időszakokban mutatkozik meg. Ez az erős hőterhelés a mentőegységek riasztásában, a krónikus betegek szövődményeiben és a halálozásokban is érzékelhető. Gelencsér előadása meglehetősen negatív jövőt festett számunkra, ahogy végighaladt a klíma-

változást visszafordító vagy mérséklő gyakorlati példákon, amelyek közül mind elégtelen a jelenlegi léptékben, vagy más területeken ugyanolyan káros hatást fejt ki, mint azon eljárás, amelynek alternatívát szeretne kínálni.

Katz Zoltán prezentációjában arra mutatott rá, hogy a klímaváltozás okozta környezeti veszélyek milyen különböző módon kényszerítik az embereket a lakhelyük elhagyására. Ez sokszor nagyon közvetett formát is ölthet, amikor az erőforráshiányok miatt kiéleződött ellentétek és harcok következtében menekülnek el emberek országon belül. A globális tendenciák jelzik annak szükségességét, hogy újragondoljuk az eddig csak informálisan felvetett "klímamenekültek" helyzetét.

Goolesorkhi Kia a vendégmunkások helyzetéről és szerepéről beszélt, ezt az állandóan változó csoportot egyszerre növeli a klímaváltozás, egyszerre kiemelt veszélyforrás mint sérülékeny csoport számára. Goolesorkhi munkájában arra kívánt rámutatni, hogy a populáció helyzetének kezelése és egészségügyi prevenciója az egyes ágazatok kooperációját teszi szükségessé, és olyan szabályozási és igazgatási modellekre van szükség, amelyek az együttműködésen túl az innovációt helyezik előtérbe, tehát nyitott, adaptív rendszerekben dolgoznak.

A konferencia második napján műhelyek is helyt kaptak a programban, amelyek közül a Public Health in the Context of Climate Change-en *Katz Zoltán* is részt vett a pódiumbeszélgetésben. A műhely moderátora a Szegedi Tudományegyetem Népegészségtani Intézetének vezetője, *Paulik Edit* volt, aki online kvízen keresztül a hallgatóság válaszaira építette fel a beszélgetés menetét. A kerekasztal résztvevői saját területükre jellemző problémák és helyzetek ismertetésével nyitották meg az egyes témák diszkusszióit, amelyben nem igazán merültek fel vitás kérdések. A tudományos szférában teljes az egyetértés a helyzet súlyosságát és okait illetően, és abban, hogy a (nemzetközi) kormányzatoknak és vállalatoknak felelőssége a szükséges lépéseket megtenni a környezetünk szennyezésének csökkentéséért.

„Fókuszban a nyak” – fej-nyaki disszekciós kurzus

2025. május 16-17 között rendeztük a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika fej-nyaki disszekciós kurzusát. Az eseménynek a pécsi MediSkillsLab Szimulációs Oktatási Központ adott helyet.

A tizenöt résztvevőből nyolcan gyakorlati disszekciós lehetőséget kaptak, míg heten megfigyelőként csatlakoztak a programhoz. Mindannyian fiatal szakorvosok és szakvizsga előtt álló rezidensek voltak, akiknek lehetőségük nyílt nyaki műtéteket gyakorolni pajzsmirigyen és parotison, nyaki disszekciókban és teljes gégeeltávolításban vehettek részt. A programot a meghívott előadók rövid, célzott előadásai egészítették ki, amelyek hasznos klinikai vonatkozásokat tartalmaztak, lehetőséget adtak az elméleti háttér gyors felfrissítésére, és segítették a gyakorlati lépések értelmezését. A disszekciókhoz tapasztalt hazai fej-nyaksebészek nyújtottak folyamatos segítséget: a budapesti Semmelweis Egyetem Fül-Orr-Gége Klinikájáról dr. Dános Kornél, Pécsről dr. Szanyi István, dr. Somogyvári Krisztina és a szervezők. Az esti vacsorának a LITTLE PEZSGŐHÁZ szolgált helyszínéül, stílusos környezetet biztosítva a kötetlen szakmai beszélgetésekhez és kapcsolatépítéshez.

A kétnapos kurzus hazai viszonylatban hiánypótlónak számított és ritka alkalmat teremtett arra, hogy a résztvevők közvetlen gyakorlatot szerezzenek a fej-nyaki régió műtéti technikáiban. A gyakorlatias szemlélet, a szoros mentorálás

és a strukturált program mind hozzájárultak ahhoz, hogy a tanultak a mindennapi klinikai gyakorlatban is hasznosíthatók legyenek.

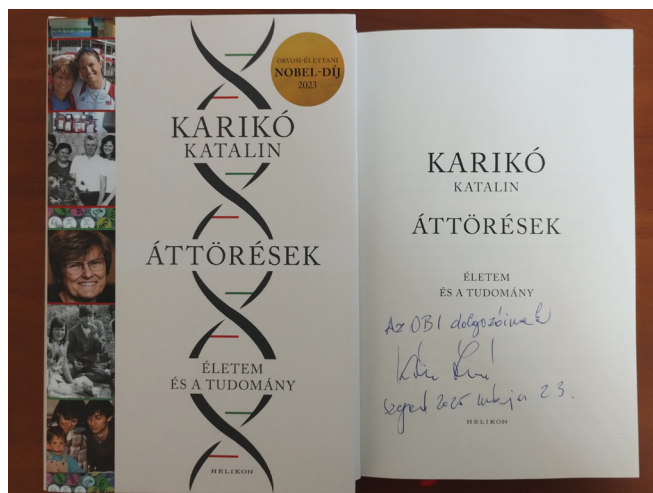
*Dr. Háromi István és Dr. Jakab-Péter Kinga
a kurzus szervezői*

Actin Assembly for Intracellular Functions

Az Actin Assembly for Intracellular Functions 2025 (AAIF2025) konferenciát, az aktin tématerület egyik meghatározó rendezvényét idén a Magyarországon, a HUN-REN Szegedi Biológiai Kutatóközpontban rendezték május 21-24. között. Az Orvosi Biológiai Intézetet Szütsné Tóth Mónika Ágnes, Leipoldné Vig Andrea és Bugyi Beáta képviselték. Bugyi Beáta meghívott előadóként legfrissebb kutatási eredményeik mellett „To see what everyone else has seen, and to think what nobody has thought” című retrospektív előadásában felidézte az aktinfehérje felfedezésének történetét is Szent-Györgyi Albert laboratóriumában. Szütsné Tóth Mónika Ágnes, Leipoldné Vig Andrea poszter formájában mutatták be munkájukat „Structure-function coordination in the SALS protein.” és „EB1: structural dynamics and aggregation.” címmel. A kutatómunkát a PTE Kutatási Alap Pályázat, Egészségtudományok célterület; a konferencián való részvételt a PTE ÁOK Kutatási Alap „Konferencia részvétel és kutatási együttműködési látogatás támogatása” pályázatok segítették.

A rendezvény kivételes vendége volt Karikó Katalin Nobel-díjas kutató. Előadásában az mRNS-alapú vakcinák mögötti tudományos eredményeinek történetét mutatta be, a szakmai háttér mellett az is egyértelművé vált, hogy – az elhivatottságának köszönhetően – mennyi küzdelmes pillanattól realizálódott ez. Köszönjük, hogy részesei lehettünk az inspiráló előadásnak! Életem szülő élményt adott számunkra! Hála az égnek, hogy professzor asszony a sűrű programjában időt szakított arra, hogy dedikálja „Áttörések” című életrajzi könyvét az intézetünk számára!

Dr. Bugyi Beáta

A Magyar Urológus Társaság Dunántúli Szekciójának vándorgyűlése

Balatonbogláron május 23-24-én rendezték a MUTDUSZ idei vándorgyűlését. A konferenciát a Nemzeti Kézilabda Akadémia üdülőjébe szervezték a kaposvári kollégák, klinikánk korábbi főorvosának, *Pusztai Csabának* a vezetésével. A pénteki napon tartott tudományos program középpontjában a jóindulatú prosztata-megnagyobbodás (BPH) konzervatív és sebészi kezelését helyezték. A gyűlés fő prezentációi közül kettőt a PTE Urológiai Klinika képviselőiben *dr. Béres Benke* és *dr. Papp Máté* tartották, akik a BPH konzervatív illetve

sebészi kezeléséről mutattak be „state of the art” előadást. Őket követte a Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház főorvosának, *dr. Szepesváry Zsoltnak* a radikális prosztatektómia Reztius-teret megkímélő technikájáról tartott ismertetése.

A kongresszus idén kerekasztal-beszélgetéssel foglalkozott a vidéki urológiai osztályok humán erőforrást és infrastruktúrárt érintő nehézségeivel. Ezen a klinikánkról *dr. Szántó Árpád*, *dr. Fábos Zoltán* és *Farkas László* professzor vett részt. Érdekes és szomorú tény, hogy 5 éven belül a jelenleg országunkban dolgozó urológus szakorvosok közel fele lépí át a nyugdíjkorhatárt. A kongresszus második napján megtartottuk a MUTDUSZ éves közgyűlését, ahol megválasztottuk a jövő évi kongresszus szervező intézményét. Nagy örömről ez a feladatot a pécsi Urológiai Klinika kapta. A találkozó a hagyományos labdarúgótornával ért véget, amin idén is a szombathelyi és a pécsi csapat mérkőzött meg. A feszített tempójú mérkőzést ebben az évben a zseniálisan játszó szombathelyi csapat nyerte meg.

Dr. Sarlós Donát Péter

6. Délkelet-Európai Sürgősségi és Katasztrófa-Orvostani Kongresszus

2025. május 22-24. között Magyarország biztosított helyszínt a 6th South-Eastern European Emergency and Disaster Medicine Congress (SEEEDMC) megvalósításához. A 2018-ban az Európai Sürgősségi Orvostani Társág (EUSEM) által megálmodott és kezdeményezett konferencia minden évben a Délkelet-Európai Régió valamelyik tagállamának Sürgősségi Orvostani Társasága a megszavazott szervezője és vezetője. Az szervezés operatív feladatait idén Magyarország, míg a tudományos program összeállítása a nemzetközi közösség feladata volt.

A háromnapos konferencia pécsi és budapesti helyszínekre szervezett pre-kurzusokkal indult. A Trauma Masterclass, Sürgősségi Ultrahang diagnosztika és (non)-invazív lélegeztetés gyakorlataira a régió valamennyi országából érkeztek érdeklődők. A konferencia megnyitóján beszédet mondott *dr. Vámos Zoltán* egyetemi adjunktus, a konferencia társelnöke, *dr. Bognár Zsolt*, a Magyar Sürgősségi Orvostani Társaság elnöke, konferencia társelnöke, majd *dr. Robert Leach*, ez EUSEM elnöke, aki beszédében a sürgősségi medicina megkerülhetetlen létjogosultságát és fontosságát hangsúlyozta a nemzetközi politikai helyzet fokozódása okán is. A két napig tartó „From

street to ICU” tengelyre épített szimpóziumok egyaránt érintették a légi és földi prehospitális ellátást-, a szív-érrendszeri betegségek sürgősségi vonatkozásait, a műveleti medicinát, a sepszt, mérgezések illetve a vérzészavarok aktualitásait is. Az egyes országok centrumaiban működő tudományos műhelyek kutatási eredményeit is bemutatták, ezzel szakmai és tudományos multicentrikus együttműködések kezdeményeztek. A konferencián résztvevő országok (Albánia, Bulgária, Horvátország, Szerbia, Szlovénia, Románia, Görögország, Egyesült Királyság, Egyesült Arab Emírátsok, Katar, Franciaország, Németország, Új-Zéland, Izrael, Törökország, Ausztria, Belgium, Bosznia-Hercegovina, USA) közül, a 2026-os SEEEDMC-2026 szervezését Horvátország, míg 2027-ben Bosznia-Hercegovina vállalta.

A hazai szervezőbizottság tagjai voltak: *dr. Bognár Zsolt*, *dr. Vámos Zoltán*, *dr. Kanizsai Péter* és *dr. Papp Abel*; a nemzetközi szervezőbizottság összetétele: *Robert Leach*, *Zoltán Vámos*, *Ábel Papp*, *Diana Cimpoesu*, *Murat Ersel*, *Visnja Neseek Adam*, *Gregor Prosen*, *Edmond Zaimi*, *Nikolas Sbyrakis*, *Desislava Katelieva*, *Tatjana Rajkovic*, *Miljan Jovic* és *Jim Connolly*.

Vezetőségi tagok (középen *dr. Vámos Zoltán* egyetemi adjunktus)

A trauma mesterkurzus résztvevői

Gyermek-kézsebészeti Tanfolyam

Május 28-29-én negyedszer rendeztük meg a Gyermek-kézsebészeti Tanfolyamot a PTE ÁOK Medi Skills Lab és a Preklinikai Kutatási Központ együttműködésével. A kétnapos kurzus első napján egy-egy elméleti előadást követően szilikonból készült és mű ínön gyakorolhattak a résztvevők miközben interaktív esetmegbeszélések zajlottak. A második napon a kézfejlődési rendellenességek ismertetése mellett állati (sertés, csirke) inakon, cadaveren ín-ideg-varratokat helyeztek el, és csirkecsonton tűződrótos műtéti technikákkal ismerkedhettek. A résztvevők visszajelzéseiből néhány gondolatot, hogyan is látták a kurzust.

„A közelmúltban megrendezett pécsi gyermek-kézsebészeti tanfolyamon végig kiváló, baráti légkörben volt lehetőségünk elméleti ismereteinket és gyakorlati tudásunkat gyarapítani. A képzésnek különösen pozitívuma volt az erősen gyakorlatorientált szemlélet, így a rövid és lényegre törő előadások után valódi, kézzel fogható tapasztalatokat is szerezhettünk. Nagyon pozitív volt, hogy a tanfolyam vezetői mindvégig kifejezetten közvetlenek voltak, készségesen válaszoltak minden felmerülő kérdésre és személyes tapasztalataikkal is gazdagították a tananyagot. Összességében a pécsi képzés példaértékű volt, és különösen jó volt látni, hogy a gyakorlati oktatás ilyen hangsúlyt kapott.” „Szerencsésnek mondhatom magamat, hogy részt vehettem a gyermek-kézsebészeti tanfolyamon, melyet

Pécsett szerveztek május 28-29. között. Jelen tanfolyam két nap intenzív gyakorlati képzése után hazatérve magabiztosabb és figyelmesebb vagyok a kézsérülések ellátása során.” „Bár-mikor újból szívesen részt vennék a tanfolyamon.”

Ezek a visszajelzések adnak erőt, hogy a következő évben is hasonló vagy még magasabb színvonalon megrendezzük az országban egyedülálló tanfolyamot.

Dr. Józsa Gergő
a Gyermek-kézsebészeti Tanfolyam szervezője

Európai Humángenetikai Társaság konferenciája Milánóban

Az ÁOK Orvosi Genetikai Intézetének hat munkatársa 2025. június 24–27. között részt vett az Európai Humángenetikai Társaság (European Society of Human Genetics, ESHG) éves konferenciáján Milánóban. Az eseménynek a MiCo konferencia-központ adott otthont, és minden eddiginél nagyobb érdeklődés övezte: a rendezvényre összesen 6881 fő regisztrált közülük 1215-en online kapcsolódtak be, és 3477 absztraktot adtak be. A négynapos kongresszus célja a legfrissebb tudományos eredmények és szakmai ismeretek bemutatása volt a humángenetika iránt érdeklődők számára. A program széles spektrumot ölelt fel, a genetikai diagnózistól egészen a terápiás lehetőségekig. Kiemelt figyelmet kaptak a genetikailag meghatározott betegségek különböző csoportjai, többek között a daganatos, metabolikus, mitokondriális, kardiovaszkuláris és neurológiai kórképek.

A plenáris ülések és szekcióelőadások további fontos területeket is érintettek, így például a diszmorfológia, a prenatális és preimplantációs diagnosztika, az infertilitás, valamint a farmakogenetika legújabb fejleményeit. Az Orvosi Genetikai Intézet munkatársai poszterekkel ismertették a kutatási eredményeiket, amelyek ritka betegségek genetikai hátterének feltárására irányultak, így képviselve a PTE-t a rangos nemzetközi eseményen. Dr. Hadzsiev Kinga intézetvezető az Európai Referenciahálózatok (European Reference Network, ERN) megbeszélésein, az ESHG taggyűlésén, valamint felkért poszterbírálóként is aktív szerepet vállalt. Dr. Melegh Béla professzor az ESHG szakpolitikai és etikai bizottságának (Policy and Ethics Committee, PEC) tagjaként vett részt üléseken, amelyek középpontjában a humángenetika alkalmazásának etikai, társadalmi és politikai kérdései áll-

tak, különös tekintettel a kutatásra, a klinikai gyakorlatra és a laboratóriumi genetikai szolgáltatásokra. Az intézet további munkatársai – dr. Berenténé dr. Bene Judit, dr. Dorogi Kira, dr. Till Ágnes (elektronikus poszterrel), valamint dr. Hadzsiev Kinga és dr. Szalai Renáta (hibrid poszterrel) – szintén bemutatták legújabb eredményeiket ritka, illetve ultra ritka kórképek genetikai vizsgálata terén.

A résztvevők számos előadást hallgattak meg a legújabb újgenerációs genetikai és genomikai módszerek diagnosztikai és funkcionális fejlődéséről, azok alkalmazási lehetőségeiről, valamint a kapott eredmények értelmezésének kihívásairól. Összességként elmondható, hogy a konferencia tartalmas szakmai élményt, inspiráló új ismereteket és értékes nemzetközi kapcsolatokat nyújtott az Orvosi Genetikai Intézet résztvevői számára.

Dr. Szalai Renáta

2. Pécsi Nemzetközi Fülkurzus

2025. június 2-4 között klinikánk és az osztrák MedEl implantációs cég együttműködésével rendeztük a 2. Pécsi Nemzetközi Fülkurzust. A háromnapos tanfolyamon 12 külföldi kolléga vett részt, akik döntő rész közép- és keleteurópai országokból érkeztek. A magas színvonalú angol nyelvű elméleti előadásokon túl a résztvevőknek 13 óra állt rendelkezésre, hogy kiváló minőségű mikroszkópok segítségével feltárhassák és tanulmányozhassák a sziklacsonat anatómiáját, valamint gyakorolják az egyes fülészeti behatolásokat. A résztvevőket a klinikánk fülészeti beavatkozásokban jártas sebészei instruálták. A kurzus tematikája és szemlélete hűen tükrözte a Tóth Miklós tanár úr vezetete oldalsó koponyaalapi munkacsoport tevékenységét. A kadávergyakorlatok elengedhetetlenek a fülészeti műtétek elsajátításához, mindezt kiváló minőségű mikroszkóp és fűróberendezés is segítette. A kurzus helyszínéül idén is az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ szolgált.

*Dr. Szanyi István és Dr. Bakó Péter
a kurzus szervezői*

Az Élettani Intézet a FENS Regional Meeting-en

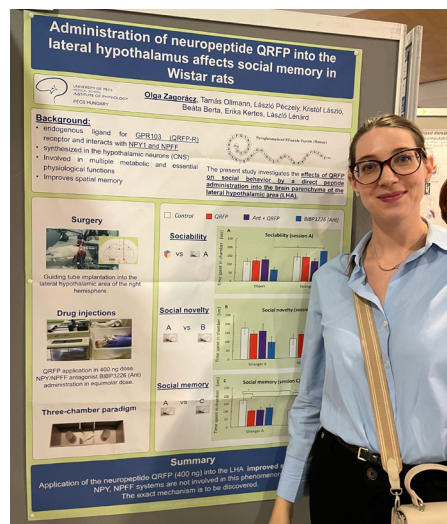
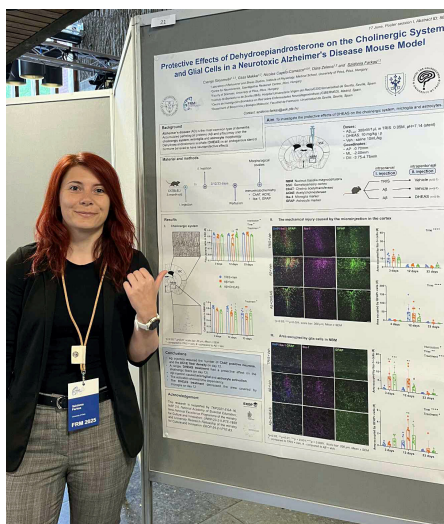
Intézetünkben öt kollégánk – dr. Zagoracz Olga, dr. Farkas Szidónia, Szabó Adrienn, dr. Szabó Evelin és Várkonyi Dorottya – vett részt a 2025. június 16–19. között az Oslóban megrendezett FENS (Federation of European Neuroscience Societies) Regional Meeting 2025 nemzetközi konferencián, amely az európai idegtudományi közösség kiemelt eseménye volt. A kongresszuson – az alapkutatásoktól a klinikai alkalmazásokig – számos modern idegtudományi előadás és poszter-szekció kapott helyet. Ezek között kiemelkedett a Nobel-díjas Edvard I. Moser prezentációja az entorhinális kéreg szerepéről a memória és a térbeli tájékozódás mechanizmusában. A konferencia kiemelt témái: neurális hálózatok; plaszticitás, kogníció, viselkedés és memória; hippocampális és hipotalamikus körök; neuroAI; neuroinflammáció, neurodegeneráció és Alzheimer-kór.

Külön öröm volt számunkra, hogy intézetünk kutatója, dr. Farkas Szidónia utazási támogatást is nyert, amely lehetővé tette számára a konferencián való részvételt.

Kutatóink poszterei:

- Dr. Zagoracz Olga: Administration of neuropeptide QRFP into the lateral hypothalamus affects social memory in wistar rats.
- Dr. Farkas Szidónia: Protective effects of dehydroepiandrosterone on the cholinergic system and glial cells in a neurotoxic Alzheimer's disease mouse model.
- Szabó Adrienn: The role of uncoupling protein 2 (UCP2) in stress adaptation: Insights from a knock-out.
- Dr. Szabó Evelin: Vasopressin at the crossroad of depression and schizophrenia: Studies in rats.
- Várkonyi Dorottya: Investigating thermoregulatory impairments in Alzheimer's disease: The effect of senktide and rolipram in male 3xTg-AD mice.

*Fotók: Dr. Farkas Szidónia és
Dr. Zagoracz Olga, Élettani Intézet*

Szakmai műhelybeszélgetés a strukturált klinikai adatvagyon kialakításáról

A PTE ÁOK adott otthont 2025. június 3-án délután a Transzlációs Idegtudományi Nemzeti Laboratórium (TINL) szakmai műhelybeszélgetésének, melynek fókuszában a strukturált klinikai adatok rutinellátásban történő gyűjtése, és az így keletkező adatvagyon napi gyakorlatba való beemelése és hasznosítása állt.

A rendezvényen fő meghívottként dr. Bidló Judit, az egészségügyért felelős helyettes államtitkár is részt vett, emellett meghívást kaptak a Nemzeti Egészségügyi Alapkezelő (NEAK), a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) és az Egészséginformatikai Szolgáltató és Fejlesztési Központ (ESZFK) képviselői is. A műhelybeszélgetés középpontjában a „Strukturált adat: a jövő klinikai döntéseinek alapja” állt.

Dóczi Tamás akadémikus, a TINL szakmai vezetője nyitotta meg a rendezvényt. Előadásában hangsúlyozta, hogy a TINL célja nem pusztán „adatgyűjtés” az idegtudományok területén, hanem olyan jó minőségű, strukturált adatok előállítása, amelyek megalapozzák a megbízható elemzéseket és fejlesztéseket. Mint fogalmazott: „Sok adat helyett jó adat szükséges – ami a bevételnél kezdődik.” Héja Tibor, a TINL informatikai pillérének vezetője mutatta be az eMedSolution medikai rendszerben kialakított űrlapok fejlesztési koncepcióját, kiemelve az OMOP-kompatibilis (Observational Medical Outcomes Partnership) adatmodell, nemzetközi standardok beépítésével létrehozott strukturált adatgyűjtési rendszert, mely adatok tárolására létrehozta egy dedikált adatplatformot a TINL keretében. A strukturált űrlalapú adatbevitel nemcsak a feldolgozást segíti, hanem hosszú távon a kutatás, terápiaoptimalizálás és a mesterséges intelligenciaalkalmazások alapját is képezi.

Botz Lajos professzor, egyetemünk főgyógyszerésze, a TINL-gyógyszeralkalmazás és terápiás stratégiák javításával foglalkozó pillérének vezetője a gyógyszeres intervenciók strukturált, nemzetközi standardokon alapuló, tételes, teljeskörű, eseménytörténetileg hiteles elektronikus rögzítésének fontosságát hangsúlyozta a papír alapú dokumentációval szemben. Kiemelve az elektronikus dokumentált gyógyszerelési adatok bevezetésének és kiterjesztésének szükségességét, amely a terápiás döntések optimalizálásával hozzájárul a betegbiztonság javításához. Kovács Norbert professzor a Parkinson-kór, míg Szapáry László professzor a stroke-adatalapú ellátásfejlesztéséről számolt be. A TINL-programban létrehozott űrlapokkal több ezer beteg ellátásáról keletkezett strukturált, könnyen visszakereshető és kezelhető ellátási adat az idegtudomány területén. Mindkét előadás kiemelte, hogy a strukturált adatok nemcsak a kutatást, hanem a napi betegellátást is közvetlenül támogatják. Dr. Tóth Judit szakjogász az European Health Data Space rendelet és a GDPR kapcsán felhívta a figyelmet a jogi megfelelés és az adatbiztonság fontosságára.

A TINL-projektben működő 8 pillérben számos nemzetközi publikáció született, emellett a projektben kialakított űrlapszerkezetek kapcsán több know-how bejelentés is történt, valamint önkéntes műnyilvántartásba vételt is kezdemé-

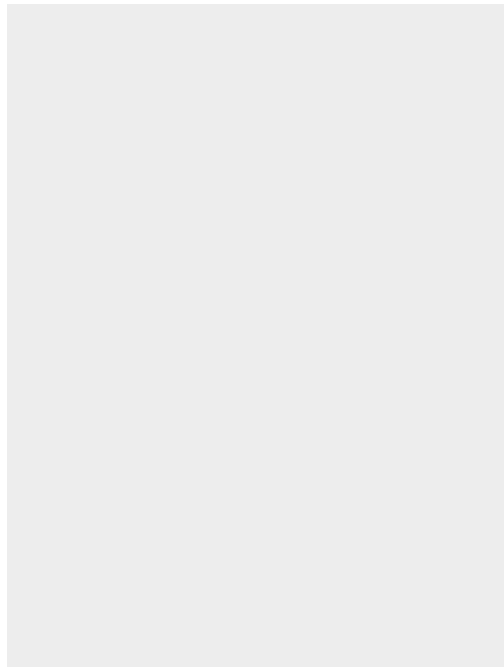
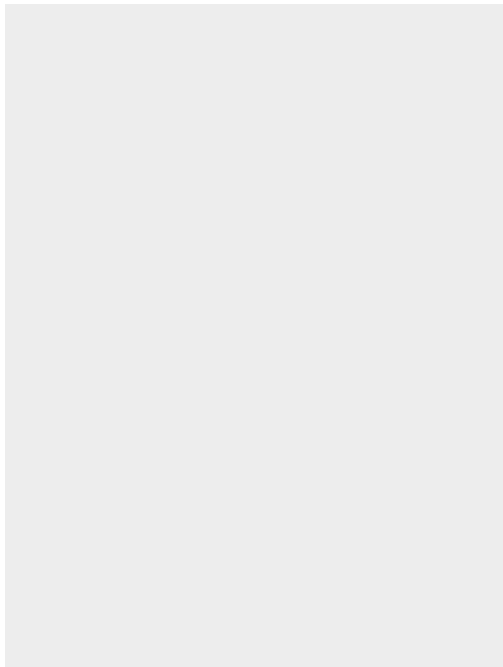
Fotó: Verébi Dávid

nyeztek eredményesen. A projekt céljának és eredményeinek bemutatását követően kerekasztal-beszélgetés kezdődött „Hogyan lesz az adatból alkalmazás, betegellátásfejlesztés?” címmel, melyet Dóczi professzor moderált, a résztvevők között szerepelt dr. Bidló Judit, helyettes államtitkár valamint több hazai meghívott szakértő. A beszélgetés középpontjában az állt, hogyan lehet a strukturált adatokat érdemi módon a betegellátás fejlesztésére fordítani, és milyen akadályokat kell leküzdeni az adatalapú szemlélet széles körű elterjesztéséhez. Egyetértés volt abban, hogy olyan adatok képezik a jövőt, melyeknek felhasználását nagyban előre mozdítja annak megfelelő gyűjtése. Ehhez elengedhetetlen a kórházi informatikai rendszerek fejlesztése, melynek biztos szakmai alapját képezhetik a TINL keretein belül megkezdett szakmaspecifikus űrlapok. Szóba került a mesterséges intelligencia alkalmazhatósága már az elsődleges adatgyűjtés fázisában, azonban ez nem helyettesíti, hanem csak támogatja a strukturált bevitel szerepét. A rendezvény zárásaként dr. Bidló Judit egészségügyért felelős helyettes államtitkár gratulált a TINL-ben folytatott eredményes szakmai munkához és hozzászólásában kiemelte: a strukturált adatbevitel nem csupán technológiai, hanem stratégiai kérdés is, melynek sikeréhez elengedhetetlen a szakmai és intézményi együttműködés.

További fotók:

Sugár Ildikó képei

Az Immunológiai Társaságok Nemzetközi Uniójának Kongresszusa Bécsben

Az Immunológiai Társaságok Nemzetközi Uniójának 19. Kongresszusát (IUIS) 2025-ben Bécsben rendezték, mottója: „*Keringő az immunológia jövőjébe: az egészségünk szolgálatában*”. Ehhez kiváló helyszínt választottak a szervezők (Austrian Society for Allergology and Immunology), hiszen az Austria Center Vienna konferenciaközpont alkalmas volt a körülbelül 4000, az immunológia iránt érdeklődő kolléga befogadására. Az épület kisebb-nagyobb előadótermeiben párhuzamosan zajlottak a professzorok különböző témájú, legaktuálisabb tudományos előadásai. Emellett minden nap másfél órán keresztül fiatal kutatók és PhD-hallgatók is bemutathatták kutatási eredményeiket poszterek segítségével. Érdekes külön is kitérnünk arra, hogy a poszterszekció helyszínén folyamatosan elérhetőek voltak a laboratóriumi vegyszereket, műszereket és kitekert forgalmazó cégek a világ minden tájáról. Nagyon izgalmas és hasznos élmény volt találkozni a kutatásainkat és tanulmányainkat a háttérből folyamatosan segítő fejlesztőkkel és termékképviselőkkel. Érdekes játékokkal próbálták a pultjaikhoz csábítani az érdeklődőket: tesztelhetjük pipettázási gyorsaságunkat, kézügyességünket és precizitásunkat; egyszóval azon képességeinket, melyekre a laboratóriumban minden nap szükségünk van.

A mintafeldolgozás és előkészítés, a sejtszeparálás, az áramlási citometria, a szekvenálás és sok más egyéb technika ill. módszer legkorszerűbb lehetőségeit ismerhettük meg. A termékek megtekintése mellett volt szerencsénk szakmai kérdések megvitatására is az applikációs szakemberekkel, melyek segíthetik mindennapi munkánk optimalizálását. Az egyik pultnál csoportos fotó készítésére is volt lehetőség, így közös felfedezésünk örökre megmarad egy vidám kép formájában. Ezúton is köszönjük a szervezőknek, hogy lehetővé tették számunkra a betekintést a jövő kutatási módszereibe és új irányzataiba.

A helyszín tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető volt, illetve a közelben számos étterem és kávézó adott lehetőséget tradicionális osztrák és egyéb modern ételek kipróbálására az ebédszünetekben. A sűrű programot naponta kétszer kávészünet szakította meg, mely során új ismeretségek szerzésére volt lehetőségünk mind az akadémikusok, mind a különböző cégek képviselői körében. A vendéglátásért felelős személyzet minden nap friss gyümölcssel, édes vagy sós harapnivalóval, kávéval és italokkal kedveskedett nekünk. A Duna közelsége, a tiszta és rendezett utcák, a modern és történelmi épületek minden nap sétára invitálták a vendégeket a napsütésben.

A főváros a világ minden tájáról érkező emberek otthona, az utcákon, aluljárókban sétálva különböző nyelvű beszélgetéseket hallhattunk. A nyitottság és sokszínűség a mindennapokban is megmutatkozik, ezért a város ideális helyszín egy ilyen színvonalas konferencia megrendezésére. Az eltérő kultúrával és történelmi háttérrel rendelkező emberek együttműködése támogató légkört biztosított, ami elősegíti a globális párbeszédet, illetve a tudományos, kulturális vagy akár az üzleti együttműködéseket. Egy biztos: nekünk már most hiányzik Bécs és minden szépsége, amit magában rejt!

Balázs Noémi, PTE KK
Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

A B-sejtes kutatásokban érdekelték számára is bőséges programot kínált a 2025-ös IUIS konferencia, így például a hétfő reggeli “Immune profiling in B cell biology” szatelit szimpózium már a naiv repertoár új eredményeit firtató előadásokba és vitákba lehetett csatlakozni: idén az érdeklődés központjában nem a specifikus, hipermutáción átesett B sejtek kerültek, hanem a hosszabb távú változásokért felelős naiv repertoár egésze, mivel ez határozza meg eredendően az immunrendszer adaptív képességeit, és ennek változása az immunrendszer távlati interakcióit is befolyásolja. A kutatások arra is rávilágítottak, hogy a hosszú távon a naiv-közei sejtek szelekciós előnybe kerülnek a nem-memóriamutáns B-sejtekkel szemben a túlélési faktorokért folytatott versenyben. Úgy tűnik ez a folyamat igyekszik ellensúlyozni az antigén-bevételést (Hoskins-effektust), javítva a patogénvariánsokra adott immunválaszt.

Számomra ezek az előadások azért is voltak különösen érdekesek, mert a bemutatott folyamatok párhuzamba állíthatók a kutatási témámban vizsgált természetes autoantitest-repertoár általunk vizsgált dinamizmusával. Sok bemutatott tanulmány támaszkodott az egysejt-szekvenálás és a rekombináns antitestkönyvtáron alapuló korszerűbb módszerekre, és több az omika (rendszerbiológiai megközelítés) is. Ennek fényében pedig nem meglepő, hogy egyre fontosabbá válik az adat- és hálózatelemzési szakismeret, amelyre épülő kutatásokkal foglalkozók is bekerültek a plenáris előadók közé.

Hétfő délelőtti szervezett networking eseményen, délután pedig a nyitófogyasztáson, a bécsi tradíciókhoz híven egy sörrrel és élő fúvószenekarral lehetett kapcsolatokat építeni kutatókkal és vállalati szereplőkkel.

A keddi programok között is akadt több szemléletformáló előadás, érdekes volt a szövet-rezidens makrofágok jelentősége. Az öregedés a mieloid irányba tolja el a szöveti makrofágpopulációt, melyek nem pótolják a szövetrezidens makrofágokat, ellenben teret nyithatnak önfenntartó, és így krónikussá váló gyulladásnak, ami a szövetrezidens makrofágok megújulási képességét csökkenti a szöveti őssejtek pusztítása révén. Mindeközben a szövetrezidens makrofágok homeosztatisz szerepe egyre fontosabbnak tűnik, és egérmodell-kísérletekben igazolt, hogy a tumorsejtek felismerésében hatékonyabbak, mint a mieloid eredetű társaik.

Szinger Dávid, PTE KK
Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

IUIS 2025 is one of the best conferences I have ever attended. It took place in Vienna, a truly magnificent city. The conference was so well organized that it was easy to keep up with the schedule. The scientific content was rich and diverse, with fantastic talks available at all times that broadened my perspective on immunology. The industrial workshops were equally impressive, showcasing cutting-edge technologies and the latest equipment. During the poster walk sessions, I had the opportunity to engage with brilliant minds and was deeply inspired by their work.

Dr. Jia Xinkai, PTE KK
Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Participating in the 19th International Congress of Immunology was an extraordinary opportunity not only to follow up on the latest developments in the field, but also to present the research work carried out at the Department of Immunology and Biotechnology of the University of Pécs. Besides many insightful lectures by renowned researchers worldwide, the event uniquely featured talk sections by early-career scientists, engaging other young researchers by sharing challenges and instigating new approaches to both basic and novel questions. Two special themes explored in several lectures and also in individual conversations with other researchers stood out to me. First, the importance of being able to repurpose experimental methods that are considered „outdated”, but that prove to be useful and sometimes even crucial. Second, it was the highlight of how „hot topics” in science are overlooked and not fully understood. These reflections induce curiosity in understanding how the layers of our work as researchers need to be flexible, interactive, and constantly updated. Overall, the congress was not only inspiring on a personal level but also opened perspectives for potential collaborations and future directions that could benefit our department’s research.

*Brotzki Da Costa Chayeen, PTE KK
Immunológiai és Biotechnológiai Intézet*

I had the opportunity this year to participate in the 19th International Congress of Immunology 2025 in Vienna, which provided a chance to acquire a wealth of valuable knowledge and gain insight into the latest findings and technologies used in immunology research.

I attended several events during the conference, one of the many research topics that caught my attention was about the role of the transcription factors Ikaros and Aiolos in B cells (Marginal zone (MZ) B cells, Follicular (FO) B cells, Plasma-blasts, and Plasma cells). It was found that Ikaros and Aiolos do not control the main regulators of B cells and plasma cells, and function as committed repressors in MZ B cells, FO B, and plasma cells. Ikaros and Aiolos also work together to repress genes during late stages of B cell development. Both these transcription factors work together to keep the homeostasis of B cells and plasma cells. The gene targets of Ikaros and Aiolos were identified using in vivo acute protein degradation in all the B cell types studied.

Another study that caught my attention was about lactocytes and immune transitions in human breast milk during lactation. This study used single-cell sequencing to reveal the

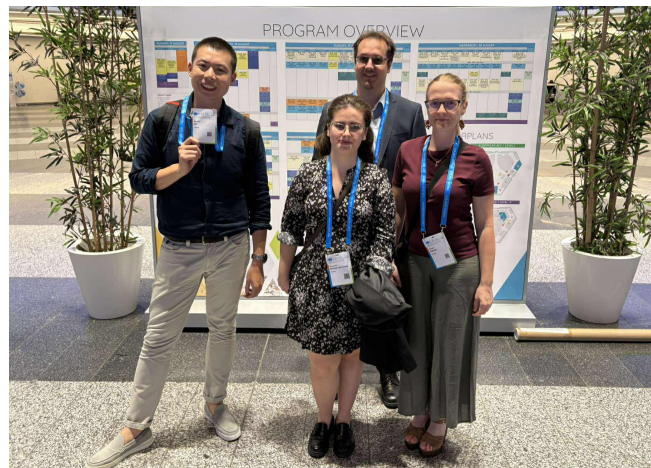

transcriptomic profile of human breast milk. They found that the expression of secretion-related genes like *SCGB3A1* and *LTF*, as well as genes involved in immune activation, such as *SERPINA3*, has increased in the colostrum, indicating that T cells located early are primed for immune defense.

There was also a poster using an in vitro co-culture model of naïve mouse B-cell acute lymphoblastic leukemia (B-ALL) and non-modified NK cells, which is similar to my topic, and it studies the interactions between NK cells and tumor, specifically B-ALL. They were able to quantify the effector function of NK cells and their ability to modify tumor cells by using cellular DNA barcoding. Transcriptomic analysis of NK-cell resistant tumor cells that appeared during the co-culture showed increased expression of IFN γ -dependent genes, including *Ly6a*, which is a key factor in immune evasion mediated by NK cells in mouse leukemia. This provided a new understanding of human *LY6E* and its role in inhibiting NK cell antitumor activity.

Overall, the conference was full of interesting lectures and posters as well as fellow researchers and experts with whom I had the honor to share my work and learn about theirs, too.

Chaimae Nouasria

A farmakológiában és a gyógyításban is hasznosíthatóak lehetnek a kék fényű fotoreceptorok

A pécsi orvoskar Biofizikai Intézetének irányításában a közelmúltban nemzetközi projekt indult, melynek célja olyan kék fényű fotoreceptorok tervezése, amelyek jó tulajdonságokkal rendelkeznek, könnyen felhasználhatók optogenetikai alkalmazásokhoz, és hosszú távon a farmakológiában és a gyógyításban is hasznosíthatóak lehetnek. A kutatás hároméves és közel 400 millió forintos, nemzetközi kiválósági támogatással valósul meg.

Az optogenetika a biológia, a neurológia és a fizika határterületének egyik legizgalmasabb ága, amelyben fotoindukálta molekuláris funkciókat váltanak ki fotoaktív fehérjék segítségével. Alkalmazása segíthet a degeneratív retinabetegségek gyógyításában, a krónikus fájdalom kezelésében, a szívritmus szabályozásában vagy a mélyagyi stimuláció során. Ezek közös kiindulópontja a megfelelő funkcióval bíró, fényérzékeny fehérje, ezért a projekt során a kék fotoreceptoroknak a fotokémiáját és fotofizikáját tanulmányozzák a szakemberek ultragyors spektroszkópiái, valamint fluoreszcencia-spektroszkópiái módszerekkel annak érdekében, hogy az optogenetikai alkalmazások számára alkalmassá tegyék őket. Emellett olyan fotoaktív flavoproteinek működését is megvizsgálják, amelyek fény hatására, reprodu-

kálható módon olyan szerkezeti változásokon mennek keresztül, amelyek továbbterjednek a kapcsolt biológiai objektumokban.

A pályázat széles nemzetközi együttműködésben valósul meg: a PTE ÁOK Biofizikai Intézetének szakemberei mellett a kutatásban a University of East Anglia (Norwich, Egyesült Királyság), a Stony Brook, New York (USA), az Ecole Polytechnique (Palaiseau, Franciaország), valamint a CEA IBS (Grenoble, Franciaország) munkatársai vesznek részt. A hároméves kutatás során olyan modern módszereket fognak alkalmazni, mint az időfelbontásos röntgen-krisztallográfia és röntgenszórás, valamint az ultragyors lézerspektroszkópia. A kísérletek jelentős részét Európa legismertebb kutatóközpontjaiban, az Európai Szinkrotron Központban (European Synchrotron Radiation Facility, Grenoble), a Rutherford Appleton Laboratoryban, valamint a hamburgi EuXFEL-ben valósítják meg. A projekt a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal HU-RIZONT Nemzetközi Kiválósági Kutatási Együttműködési Programjának segítségével zajlik majd.

Kottász Gergely

Pécsi kutatások is hozzájárulhatnak az autizmus gyógyításához

Dr. Zelena Dóra, a PTE ÁOK Élettani Intézetének professzora, igazgatója, az MTA doktora egy olyan kutatást vezet a Nemzeti Agykutatási Program részeként, amely az autizmus spektrumzavar kialakulásához segít közelebb jutni. A vele készített interjúban beszél állatkísérleteik elemzéséről, a vírusvektorok klinikai alkalmazhatóságáról, valamint a vazopresszin hormon szerepéről is a szociális viselkedés kóros zavarairban. Vizsgálataik hozzájárulhatnak ennek a sokakat érintő betegségnek a gyógyításához.

Az autizmus spektrumzavar az állapotok széles spektrumát felölelő gyűjtőfogalom, idegi-fejlődési rendellenesség, ami csökkent mértékű társadalmi kapcsolatokban, gyengébb kommunikációs képességekben, nonkonform viselkedésben, érdeklődésben nyilvánul meg, és jelenleg nem gyógyítható. A betegség sok családot érint Magyarországon is.

„Az oxitocin szociális viselkedésben betöltött szerepe a vazopresszinnél jobban ismert, pedig nagyon hasonló molekulák. Mindkét hormon kilenc aminosavból áll, melyek közül kettő különböző. Az oxitocint szülést elősegítő hormonként sokan ismerik, és bizonyos mértékben a női nemhez köthető. Az autizmusról viszont tudjuk, hogy a fiúk körében gyakoribb. A hím állatok agyában a vazopresszin szintje magasabb, mint a nőstényekében, ezért felmerült bennünk, hogy személyre szabott, nemtől függő terápiának lehetne ez az alapja. Elképzelhető, hogy a nőknél oxitocinnal tudjuk ugyanazt elérni, amit a férfiakban, illetve a hím állatokban vazopresszinnel” – nyilatkozta Zelena professzornő. Mint mondta, a vazopresszin speciális tulajdonsága, hogy miközben a vesében illetve az egész testben a vízvisszatartást serkenti, addig diffúzióval eljut más agyterületekre, így az amigdalába is, ahol képes befolyásolni az idegsejtek működését. Az amigdala pedig az érzelmi és szo-

ciális viselkedés szempontjából releváns információk feldolgozásának az egyik központja.

„A klinikum ma már ott tart, hogy akár vírusvektorokkal is be lehet vinni célzottan géneket a szervezetbe, és ezekkel meghatározott agyterületek speciális, például vazopresszintermelő sejtjeit lehet manipulálni. Az agyunk ebből a szempontból nagyon jó célpont, hiszen más szerveink sejtjeivel ellentétben az idegsejtek jóval kisebb számban és lassabban osztódnak, így egy egyszeri injekcióval is hosszan tartó hatást tudunk elérni” – fejtette ki. Ha tehát állatkísérletes vizsgálataikkal be tudják bizonyítani, hogy ennek az agyterületnek és a vazopresszinnek fontos szerepe lehet az autizmus kezelésében, akkor ez később klinikai alkalmazást is nyerhet. Az írás kitér arra is, hogy bár az adenoasszociált vírusvektorok módosítatlan formában sem okoznak semmilyen tünetet, ám az agyban csak klinikai vizsgálatokban használják őket, mert ez a beavatkozás a koponya megnyitásával jár. A klinikai bevezetést az is hátráltatja, hogy ugyan a legtöbb állatkísérlet nagyon ígéretes eredményeket mutat, de a klinikum ezt nem igazolja vissza. Ennek egyik oka, hogy az ilyen jellegű, forradalmian új, kétséges kimenetelű beavatkozások csak végstádiumú, semmi másra nem reagáló betegek esetében kerülnek szóba. Mindemellett vannak etikai vonatkozások is, nehézkesebb tehát ezeknek az új terápiáknak a szélesebb körű elfogadása.

Dr. Zelena Dóra aláhúzza: japán kutatók vazopresszinhányos állatok egy meghatározott agyterületére adenoasszociált vírusvektor segítségével juttatták vissza a vazopresszint. Ezt követően a vízfogyasztásuk két-három nap után elkezdett csökkenni, azonban egy hét után normalizálódott, és több mint egy éven keresztül normális maradt. A funkciónak ez a tartós helyreállítása ad reményt arra is, hogy az amigdalás vazopresszinrendszer akár egyetlen injekcióval befolyásolható lesz.

Sonka és zöldségek a szendvicsekben – sokat javult az étkeztetés minősége a pécsi klinikákon

A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjában szakítottak a hagyományos kórházi kosztal, a klasszikus zsemle-kockasajt kombót gazdagon töltött, háromszög alakú szendvicsek váltották fel. Saláták és új italkészítő automaták is megjelentek, nőtt az ételválaszték, és a jövőben további fejlesztések is várhatóak, amiknek a betegek éppúgy örülhetnek, mint az ápolók. Az index.hu-nak egy olyan beteg is nyilatkozott, aki már nem először feküdt a pécsi klinikán, így volt összehasonlítási alapja a korábbi és az új étkeztetési rendszerről.

Az index.hu írásából kiderül, hogy a 76 éves V. Zsolt vakbélgyulladásra utaló tünetekkel került a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjába, ahol öt napon át infúzióval kezelték és diétára fogták, műteni nem kellett. Mint mondta, már a reggeli is meglepte, mert nem neki kellett ágyban fekvéskor bajlódni a zsemle felvágásával, hanem kész, háromszög alakú szendvicset kapott, sonkával és zöldségekkel gazdagon megpakoltan, és nagyon ízlett neki. Az ebéddel és a vacsorával hasonlóképp elégedett volt, előbbi során krémlevest, illetve darált húsos, párolt zöldséges főételt ehetett.

Az index.hu munkatársa megkérdezte Gajdácsi Edinát, a MED-Catering Kft. területi vezetőjét is, aki kiemelte: a főétkezések mindegyike „egykezessé” vált, kés nélkül, kanállal vagy villával fogyasztható, ezzel is könnyítve a betegek ágyban történő étkezését. A MED-Catering Kft. ahhoz a Hungast cégcsoporthoz tartozik, ami az oktatási-nevelési intézményekben bevezette a „Szupermenzát”, megreformálva az iskolai étkeztetést, és megalkotta a Catey névre keresztelt kórházi étkeztetési szolgáltatást, mivel országos felmérésük alapján a hagyományos kórházi étkeztetés számos problémával küzdött: gond volt a hideg étek minőségével, az italok tárolásával és szállításával, a tálca kezelésével, valamint a késsel-villával fogyasztható fogásokkal is nehézségek adódtak. A korszerű technológiának köszönhetően a több mint egy hétig eltartható háromszög-szendvicsekkel már most is találkozhatnak a betegek, akik a dietetikuskok által kiválasztott, legkiválóbb adalékanyag-mentes termékeket fogyaszthatják.

A húsos és vegetáriánus formában készülő saláták bevezetése is pozitív fogadtatásra talált. Az előre elkészített ételek az ápolók

Foto: Catey

munkáját is megkönnyítik, hisz korábban sok osztályon ezeket nekik kellett összeállítaniuk, vagy ha a beteg képes volt rá, akkor saját maga készítette el őket. A diéta mellett az is kiemelt szempont volt, hogy a betegek elégedettek legyenek a kórházi étkekkel, ezért szerepel a választékban csirkepörkölt, vadas, rántott sajt, hal és bolognai is, amiket olyan modern technológiával készítenek el, hogy sok diétás étrendbe is beilleszthetőek legyenek, és úgy ízesítik őket, hogy megfeleljenek a magyar táplálkozási szokásoknak. Az ételeket minden esetben dietetikai szakmai irányelvek alapján állítják össze, így van lehetőség egyéni étrendek elkészítésére is.

Új italkészítő automaták is megjelentek, melyekkel adalékanyagoktól mentesen, liofilizált alapanyagból készíthetnek a betegek frissítő italokat. A tálcaikat is megreformálták: az újak sokkal könnyebbek a korábbiakhoz képest, és az ételt is melegen tartják.

A cég területi vezetője jövőbeli terveiről is nyilatkozott az index.hu-nak. Mint mondta, a legnagyobb újítás várhatóan a teljesen automatizált rendelési rendszer bevezetése lesz, melynek révén választási lehetőségük lesz a betegeknek, sőt – ha egészségi állapotuk lehetővé teszi – akár önállóan is leadhatják majd rendelésüket egy erre a célra fejlesztett felületen. A területi vezető hozzátette: egyre több kórház érdeklődik a szolgáltatásuk iránt, és külföldi megkeresésük is van már.

Forrás: index.hu

Gyermebarát fül-orr-gégészeti endoszkóppal gazdagodott a Gyermekklinika

Az Országos Jótékonyasági Vadásztársaság adományából különleges fül-orr-gégészeti endoszkópot vásárolhatott a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikájának Fül-orr-gégészeti Osztálya. A 3,7 millió forintos, új eszközzel a gyerekek vizsgálata hatékonyabbá és pontosabbá válik. Az ünnepélyes átadást május 23-án tartották.

Az Országos Jótékonyasági Vadásztársaság rendszeresen megajándékozza a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáját is. Jóvoltából az elmúlt években ultrahang- és elektroterápiás készüléket, porlasztó-lélegeztető gépet és digitális, hordozható mellkasszívó berendezést is be tudtak szerezni. Most egy speciális, a legkisebbek számára kialakított endoszkópot vásároltak a Fül-orr-gégészeti Osztálynak, ahol évente közel ezer gyermeket vizsgálnak majd vele. „A most beszerzett endoszkóp legna-

gyobb előnye a kialakítása. Mivel csupán 3,5 mm a vizsgálófeje, pontosabb képet ad a vizsgált területről, és maga a vizsgálat is kevesebb fájdalommal jár. A vizsgálófej egyszer használatos, ami a biztonság és higiénia szempontjából is kiemelten fontos, hiszen minimálisra csökken a fertőzések átvitelének kockázata. A monitorozás kiváló képminősége kulcsfontosságú a korai elváltozások felismerésében és a pontos diagnózis felállításában. A vizsgálatokról kép- és videofelvétel is készíthető, így be lehet mutatni a gyermek szüleinek, a vizsgálatok összehasonlíthatókká válnak, lehetőség nyílik az esetmegbeszélésre, és a orvosok oktatásában is segítségünk lehet” – nyilatkozta dr. Kovács Márton, a Gyermekgyógyászati Klinika fül-orr-gégészeti részlegvezetője.

PTE

Speciális lakástextíliákat fejlesztettek allergia ellen a pécsi orvoskar kutatói és a Rovitex Kft.

Magyarországon majdnem minden harmadik ember szenved az allergének okozta krónikus tünetektől, ami nemcsak egészségügyi problémát jelent számukra, de jelentősen csökkenti életminőségüket és növeli az egészségügy terheit is. Kiemelt jelentőségű ezért az a funkcionális textília, amit a PTE ÁOK kutatói és egy helyi textilipari cég, a Rovitex Kft. szakértői fejlesztettek hároméves kutató-fejlesztő munkával. A különleges szerkezetű alapanyagból készült lakástextíliák – függönyök, ágyneműk, terítők – hatékonyan képesek megkötni a levegőben található, lebegő szennyeződések, amik a tisztítás, mosás során eltávolíthatók a felületről. Az európai uniós támogatás révén megvalósult termékcsalád a tervek szerint még idén kereskedelmi forgalomba kerülhet.

A zárt légterű helyiségekben felhalmozódhatnak különféle egészségkárosító vegyületek, részecskék, amik számos egészségügyi problémáért felelősek. Az allergének okozta betegségek, a bőrt, a légzőszervrendszert, az immunrendszert érintő allergiás reakciók minden harmadik embert érintenek Magyarországon. „A betegségek elleni küzdelemben nagy segítséget jelenthet a megfelelő textilipari termékek használata, hiszen a függönyök, ágyneműk és terítők nem csupán esztétikai célokat szolgálnak, hanem a textilszálak óriási fajlagos felületük miatt meghatározó szerepet kaphatnak a helyiségek levegőjének javításában is. Erre világszerte egyre nagyobb igény mutatkozik” – vallja *Romeisz Norbert*, a Rovitex Kft. tulajdonos-ügyvezetője. A cég 2007 óta piacvezető Magyarország és Kelet-Európa lakástextil-piacán, 6 külföldi leányvállalattal és saját gyártócsarnokkal rendelkezik.

„A kutatás során fejlesztett, speciális funkcióval rendelkező textíliák jelentősen hozzájárulnak a zárt légterű helyiségek levegőminőségének javításához és a népbetegségnek számító allergiás megbetegedések csökkentéséhez. A fényáteresztő és

fényzáró függönyből, ágyneműből álló termékcsaládot olyan különleges, strukturált felülettel rendelkező textilszálakból hoztuk létre, amelyek megkötik a káros anyagokat, emellett alkalmassá tehetők különféle hasznos vegyületek, akár illóolajok, szúnyog- és rovarriasztó szerek kibocsátására is” – nyilatkozta *dr. Márk László* egyetemi docens, az ÁOK Analitikai Biokémia Tanszékének vezetője. A nemzetközi piacon jelenleg nincs forgalomban hasonló textilipari termék, így a fejlesztők jelentős érdeklődésre számítanak a magánszemélyek mellett közintézmények, egészségügyi intézmények, magánkórházak, vállalatok és üzemek részéről is, Magyarországról és külföldről egyaránt.

A projekt keretében beszereztek egy többfunkciós gépet, amivel a termelés hatékonyságának maximalizálása miatt minden alapanyagot 300 cm-es szélességben gyárthatnak, és szükség esetén a vágófejjel a duplaszéles anyagokat is el tudják felezni, ami által az alapanyagnak mindkét oldalon ép széle lesz. A gép segítségével az egészségügyi szektor részéről felmerülő egyedi igények kiszolgálására is képesek lehetnek. A 611,47 millió forint összköltségvetésű projekt a magyar állam támogatásával, az Európai Unió társfinanszírozásával valósult meg. A hároméves projektben létrehozott termékcsalád a gyártási folyamatok szabályozását követően 2025 második felében kerülhet kereskedelmi forgalomba.

A Rovitex Kft. és a PTE évtizedes együttműködése alatt már számos hasonló, sikeres fejlesztés valósult meg. Nemrég kezdődött azoknak az antimikrobiális szöveteknek, textíliáknak a gyártása, amik a fertőző betegségek terjedése ellen használhatóak. A cég és az egyetemi kutatók olyan impregnáló anyagot fejlesztettek ki, amely függönyökre és egyéb lakástextíliákra kerülve hosszú ideig véd a különféle bakteriális, vírusos szennyeződésektől, kórokozóktól, és visszaszorítja azok kialakulását is.

PTE

A Hartmann cég kötszerebmutatója

2025. május 30-án a Hartmann cég innovatív bemutatót tartott a Munkácsy Mihály utcai telephelyen, ahol a legújabb generációs kötszerek alkalmazását ismerhették meg az Uro-

lógiai Klinika ill. a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika munkatársai. A bemutató célja az volt, hogy megismertesse a résztvevőkkel azokat az új eszközöket, amelyek jelentős mértékben javíthatják a sebgyógyulás hatékonyságát, csökkenthetik a fertőzések kockázatát, és hozzájárulhatnak a betegek komfortérzetének növeléséhez.

Az újgenerációs kötszerek többek között „intelligens” nedvességszabályozó réteggel, antimikrobiális bevonattal valamint hőmérséklet-változásra reagáló funkciókkal rendelkeznek. Ezek az eszközök aktívan segítik a gyógyulási folyamatot. A bemutatón interaktív workshopokon a résztvevők sajátkezüleg is kipróbálhatták az új kötszereket, valamint gyakorlati tanácsokat kaphattak a mindennapi alkalmazással kapcsolatban. A rendezvény kedvező fogadtatásra talált a résztvevők körében, akik egyetértettek abban, hogy az újgenerációs kötszerek valódi előrelépést jelentenek a modern sebellátásban.

A gyermekkori tompalátás szűrése

Mindössze négyszáz forintos, vörös-zöld szemüveg és egy tablet vagy mobiltelefon – pusztán ez a két eszköz szükséges ahhoz, hogy egy nagyobb gyermek a jövőben akár maga is tesztelhesse, a tompalátó kockázati csoportba tartozik-e. A betegség a populáció 3-5 százalékát érinti a világon, ezért komoly népegészségügyi problémának tekinthető. Felismerésére pécsi kutatók mobileszköz alapú látásszűrő rendszert fejlesztettek, aminek hatékonyságát ma már országosan tesztelik. Időközben kiderült, hogy alkalmazásuk az időskori látásélesség és térlátás szűrésére is megfelelő lehet.

A gyermekszemészeti rendellenességek között kiemelt fontosságú az amblyopia, azaz a tompalátás, amikor az egyik szemén csökkent a látásélesség. Okai lehetnek az elhanyagolt szembetegségek, ilyen a kancsalság vagy a fénytörési hibák. Csak a gyermek hétéves koráig kezelhető szemüveggel, illetve a jobbik szem letakarásos módszerével, későbbi életkorban erre már nincs hatékony módszer. A PTE ÁOK Élettani Intézetének kutatócsoportja a térlátás fejlődésének alapvető élettani mechanizmusai mellett annak fejlődési zavarait is tanulmányozza, különös tekintettel az amblyopiára, illetve a hozzá vezető leggyakoribb patológiás állapotokra. Céljuk egy olyan költséghatékony szűrőrendszer létrehozása volt, amely nem igényli szemész szakember közreműködését, ugyanakkor könnyen hozzáférhető és kezelhető, és megbízható eredményt ad.

„A 2000-es évek elejétől kezdtünk el a kétszemes térlátással foglalkozni, amivel a populáció mintegy tíz százaléka nem rendelkezik. A probléma nem abban van elsősorban, hogy ezek az emberek nem tudják élvezni a 3D-s mozit, hanem az esetek mintegy felében kancsalsággal és más, szembeállítási- és mozgási nehézséggel is küzdenek, ami kihat életük egyéb területeire is, például bizonyos munkaköröket nem tölthetnek be” – nyilatkozta dr. Jandó Gábor egyetemi docens, a kutatócsoport vezetője, aki hangsúlyozta, hogy az eddigi szűrőmódszerek nem vezettek kellő eredményre: világszerte több száz millió gyerek csak az iskolakezdekéskor szembesül a problémával. A jelenlegi tesztelés ráadásul drága, mert az egész populációra irányul, és szemész szakember szükséges hozzá. „Mi olyan regisztrált, hitelesített orvosi eszközt próbáltunk fejleszteni, amelyet a laikus is tud használni, sőt, akár gyerek is. Nem kell hozzá más, csak a háromdimenziós érzet létrehozására alkalmas, vörös-zöld szemüveg, valamint mobiltelefon vagy tablet, amire letölthető az applikációnk. A tesztelő a különböző ábrák irányultságával kapcsolatban kap kérdéseket, és válaszai alapján azonnal eldönthető, hogy a tompalátó kockázati csoportba tartozik-e” – részletezte a gyorsan elvégezhető teszt működését dr. Jandó Gábor.

A térlátásvizsgáló modul számtalan, szabadon állítható vizsgálati paraméterrel rendelkezik, melyek kombinálásából a leghatékonyabb szűrővizsgálatot lehet összeállítani a mesterséges intelligencia segítségével. Eredményességét spanyol kollaborációban, közel ötszáz fős gyermek-

Fotó: dr. Cziger-Nemes Vanda

populációt tesztelve igazolták is, majd erről szóló publikációjukat megjelentették a *Frontiers in Medicine*-ben, az innovatív technikákat bemutató, nemzetközi orvosi folyóiratban, ami komoly érdeklődésre tartott számot. Dr. Jandó Gábor büszke arra, hogy Magyarország négy orvosegyetemének szemészeti klinikáit bevonva a tesztelést nemrégiben országossá szélesíthették, kiterjesztve a vizsgált populációt kétezer gyermekre. Örömtelinenk tartja azt is, hogy eddigi vizsgálataik alapján fejlesztésük az időskori látásélesség és térlátás szűrésére is hatékony lehet, ami azért fontos, mert a probléma időbeni észlelésével és kezelésével csökkenthető lehet az elesésből adódó, súlyos, traumás törések száma. „Technikailag minden adott ahhoz, hogy a szűrés lehetősége mindenki számára elérhető legyen, orvosi eszközként való regisztrálásához azonban még szükség van az említett klinikai vizsgálatokra, számos publikációra, valamint a megfelelő engedélyekre. Mindez időigényes és költséges folyamat, aminek a finanszírozása és népegészségügyi szűrőként való elfogadtatása még átgondolásra vár” – összegezte dr. Jandó Gábor.

A fejlesztés annak a nagy kutatási projektnek a részeként zajlik, amit a PTE az idegrendszer működésének és betegségeinek feltárásáért, új terápiák fejlesztéséért folytat 2022 óta, az Innovációs és Technológiai Minisztérium Tématerületi Kiválósági Programjának Egészség alprogramban.

Schweier Rita

#pécsiiorvosi podcast (Spotify):

Mobileszköz alapú gyermekkori látásszűrő rendszer

országos klinikai tesztelése – beszélgetés dr. Jandó Gáborral

Innováció az első lépéstől – Bemutatkozik az Innovációs Fogadóóra

Interjú dr. Liber Noémivel az ÁOK Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének igazgatóhelyettesével

– **Mi inspirálta az Innovációs Fogadóóra elindítását az ÁOK-n?**

– A program elindítását az a felismerés motiválta, hogy a karon sok kiváló ötlet, kutatási eredmény és szakmai tapasztalat van jelen, amelyek komoly innovációs potenciállal bírnak – ezek azonban gyakran nem jutnak el a megvalósítás vagy hasznosítás fázisáig. Az Innovációs Fogadóóra olyan belépési pont, ahol strukturált szakmai támogatással elindíthatjuk az ötleteket a piacképes fejlesztés irányába.

– **Kiknek szól elsősorban ez a program, és milyen típusú ötletekkel érdemes jelentkezni?**

– A program a PTE ÁOK és GYTK hallgatóinak, kutatóinak és munkatársainak illetve a KK orvosainak, szakdolgozóinak szól. A jelentkezéshez elég a felismert probléma vagy ötlet, amely mögött potenciál rejlik.

– **Miben különbözik az Innovációs Fogadóóra a korábbi támogatási formáktól?**

– A fogadóóra személyre szabott és gyakorlati fókuszú támogatást kínál. Nemcsak tanácsot adunk, hanem az első beszélgetést követően aktívan segítünk gondolkodni az ötletről, a projektről – a validálástól kezdve a stratégiai tervezésen át a megvalósításig.

– **Hogyan zajlik a tipikus fogadóórás találkozó? Mire számíthat az ötletgazda?**

– A találkozó egy bizalmas, konzultációs beszélgetés, amelyre előzetesen jelentkezni kell. A jelentkező bemutatja az ötletét, projektjét, valamint annak háttérét és célját, a szakértői csapat pedig kérdésekkel, visszajelzésekkel segíti annak finomítását, fejlesztését. A találkozó után javaslatot teszünk a következő lépésekre, vagyis milyen fejlesztési irányokat érdemes követni, milyen partnereket vagy forrásokat lehet bevonni, illetve hogyan lehet a projektet tovább építeni.

– **Milyen szakértői háttér áll a résztvevők rendelkezésére?**

– A fogadóóra szakértői csapata az Innovációs Iroda munkatársaiból áll. Jogász, közgazdász, innovációs szakértő és kommunikációs szakember alkotja a csapatot. Az értékelés és a tanácsadás multidiszciplináris megközelítéssel történik, hiszen az egészségipari innovációk jellemzően komplex megoldásokat igényelnek.

– **Hogyan segíti a fogadóóra az ötletek validálását és továbbfejlesztését, és mik a következő lépések az értékelést követően?**

– A validáció során segítünk az ötlet realitásának, piaci relevanciájának és megvalósíthatóságának értékelésében, majd a jelentkezőkkel közösen tervezzük meg a fejlesztési stratégiát, beleértve a szükséges mérföldköveket, az iparjogvédelmi oltalom időzítését, az üzleti modell kialakítását valamint az inkubációs támogatás vagy partnerek bevonásának lehetőségét. Természetesen minden esetben bevonásra kerülnek az adott fejlesztési szintnél vagy ellátandó feladatnál releváns, hatáskörrel rendelkező, a PTE más innovációt támogató szervezetek munkatársai is.

– **Tudna mesélni olyan esetről, ahol az Innovációs Fogadóóra jelentős segítséget nyújtott a kutatónak vagy hallgatónak?**

– Egy hallgató a klinikai gyakorlata során olyan valós problémára lett figyelmes, amelyre az iparági szereplők és gyártók

eddig még nem kínáltak megoldást. Egy orvostechikai eszköz hiányából fakadó, komplex problémáról volt szó. Tehát korai innovációs, problémadefiniációs fázisban kerestett fel minket, amikor a megoldási irányok még csak körvonalazódtak. A közös munka során beazonosítottuk az eszköz hiányából eredő klinikai és ellátási következményeket. Versenytárs- és piacelemzést végeztünk, áttekintettük a hasonló fejlesztések helyzetét, a meglévő piaci réseket. Feltérképeztük a szoba jöhető tőkeforrásokat, végül közösen összeállítottunk egy olyan bemutatkozó anyagot, amely alkalmas az elsődleges, „deszkamodellhez” szükséges támogatás megszerzéséhez is. Ez az eset jól mutatja, hogyan válhat a korai felismerés célzott támogatással valódi innovációs úttá.

– **Milyen lehetőségek kínálóznak a fogadóórán résztvevők számára a hálózatépítésre és partnerkapcsolatok kialakítására?**

– A fogadóórához kapcsolódva elérhető az Innovációs Klub is, amely rendszeres találkozókkal, közösségi eseményekkel és workshopokkal segíti a résztvevők kapcsolatépítését. Emellett a kar és az egyetem ipari partnerei felé is nyitott az út: segítünk bemutatni az ötleteket a potenciális együttműködőknek.

– **Milyen visszajelzéseket kaptak eddig a résztvevőktől a program kapcsán?**

– A visszajelzések nagyon pozitívak: többen jelezték, hogy már az első találkozó után tisztábban látták, hogyan érdemes tovább gondolni az ötletüket.

– **Mit tanácsol azoknak, akik még bizonytalanok, hogy jelentkezzenek-e?**

– A legfontosabb üzenetünk: nem kell kész megoldással rendelkezni. Az Innovációs Fogadóóra épp azt a célt szolgálja, hogy legyen hol és kivel elkezdni a gondolkodást. Akár egy probléma felismerése, akár a kezdetleges ötlet elegendő – a mi dolgunk segíteni abban, hogy ebből innováció születhessen.

– **Milyen jövőbeni tervei vannak a fogadóórának? Terveznek-e további fejlesztéseket vagy új szolgáltatásokat?**

– A célunk az, hogy a fogadóóra stabil innovációs kapu legyen az ÁOK-n, ahol minden ötlet megtalálhatja a maga útját. Tervezzük célzott, tematikus alkalmakat, például klinikai problémákra fókuszáló kihívásalapú napokat is. A hosszú távú terveink az, hogy az innováció ne különálló elem legyen, hanem szervesen beépüljön a kari működésbe.

– **Milyen módon ösztönözheti a PTE ÁOK ökoszisztémája az orvostudományi kutatások és a betegellátás közötti tudástranszfert?**

– Az egészségügyben óriási szükség van új megoldásokra – legyen szó digitális eszközökről, új terápiákról vagy hatékonyabb betegutakról. Az ÁOK, a GYTK és a KK is kulcsszereplői lehetnek ennek a fejlődésnek, hiszen nálunk születnek meg azok az ötletek, amelyek valódi változást hozhatnak. A fogadóóra pedig azt segíti elő, hogy ezek ne csak ötletek maradjanak, hanem eljussanak a gyakorlatba is.

– **Hol és hogyan tudnak érdeklődők jelentkezni az Innovációs Fogadóóra?**

– Jelentkezni az innovacio.aok.pte.hu linken, az Innovációs Platform Fogadóóra menüpontjában elérhető foglalási űrlap kitöltésével lehet, illetve az innovacio.aok@pte.hu e-mail címen is várjuk az érdeklődőket.

A Kari Tanács

2025. május 22-i ülésének határozatai

13/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel jóváhagyta a Pro Facultate Medicinae kitüntetések adományozását. Arany fokozatban részesül: Dr. Lázár Gyula emeritus professzor. Ezüst fokozatban részesül: Dr. Garami András egyetemi docens, Dr. Menyhei Gábor egyetemi tanár, Dr. Vajda Péter egyetemi tanár. Bronz fokozatban részesül: Bosnyák Attiláné szakasszisztens, Dr. László Kristóf egyetemi docens, Pálné Katona Anikó titkárnő, Vasné Róth Aranka ápolásszakmai igazgatóhelyettes, Völgyiné Dózsa Tímea laboratóriumi analitikus.

Név	Igen
ARANY FOKOZAT	
Dr. Lázár Gyula emeritus professzor PTE ÁOK Anatómiai Intézet	
EZÜST FOKOZAT	
Dr. Garami András egyetemi docens PTE ÁOK Transzlációs Medicina Intézet	50
Dr. Menyhei Gábor egyetemi tanár PTE KK Érsebészeti Klinika	56
Dr. Vajda Péter egyetemi tanár PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika	49
BRONZ FOKOZAT	
Bosnyák Attiláné szakasszisztens PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika	41
Dr. László Kristóf egyetemi docens PTE ÁOK Élettani Intézet	43
Pálné Katona Anikó titkárnő PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	46
Vasné Róth Aranka ápolásszakmai igazgatóhelyettes PTE KK Neurológiai Klinika	49
Völgyiné Dózsa Tímea laboratóriumi analitikus PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	41

14/2025. (05.22.) számú határozat: Az ÁOK Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a PTE ÁOK Nemzetközi Oktatási Központ szervezeti egységvezetői pozíciójára benyújtott pályázatokat:

Név	Igen
Dr. Reza Hemmati PTE ÁOK Nemzetközi Oktatási Központ	47
Dr. Pelcz Katalin PTE ÁOK Nemzetközi Oktatási Központ	15

15/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a kutatóprofesszori pályázatot:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Bányai Krisztián PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézet	62	0	0

16/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta az egyetemi docensi pályázatokat:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Ezer Erzsébet PTE KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet	61	0	1
Dr. Polgár Beáta PTE KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	62	0	0
Dr. Schneider György PTE KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	62	0	0
Dr. Tóth István Balázs PTE ÁOK Élettani Intézet	61	0	1

17/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a tudományos főmunkatársi pályázatot:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Buzásné Dr. Telkes Ildikó PTE ÁOK Élettani Intézet	61	0	1

18/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a professzor emeritus címek adományozását:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Menyhei Gábor PTE KK Érsebészeti Klinika	62	0	0
Dr. Pál Tibor PTE KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	62	0	0

19/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel elfogadta a Doktori és Habilitációs Tanács új elnökének megválasztását:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Bogár Lajos PTE KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet	60	0	0

20/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 61 igen 0 nem 1 tartózkodás mellett elfogadta az Általános Orvos Szak záróvizsga-bizottság elnöki és tagi megbízatásairól szóló 2024. évi Kari Tanács határozat kiegészítését.

21/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE Általános Orvostudományi Kar 2025/26. tanév tanterveit.

22/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvos-

tudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet névváltoztatását.

23/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE KK Patológiai Intézet névváltoztatását.

24/2025. (05.22.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE ÁOK Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását.

Az ÁOK három önálló kutatócsoporttal lesz jelen az űripari hálózatban

Hungarian Spacelab Network néven űripari hálózat létrehozásáról született megállapodás kilenc egyetem, két minisztérium és a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat között. Az aláírási ceremóniát július 14-én tartották Budapesten, aznap, amikor Kapu Tibor asztronauta viszándult a Földre. A pécsi orvoskar három önálló kutatócsoporttal és két konzorciumi projekttel vesz részt az együttműködésben.

Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter köszöntőjében hangsúlyozta: egy ország kutatási, oktatási, tudományos kiválóságát az jelzi, hogy mennyire van jelen az űriparban, az űrkutatásban és az űrtudományokban, és az elmúlt évek során ezekben jelentős előrelépés történt. Emlékeztetett arra, hogy amikor a HUNOR program az útjára indult, sokan kétkedéssel fogadták, ám célt értek, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, a Kulturális és Innovációs Minisztérium, az egyetemek és a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat együttműködésének és segítségének köszönhetően.

A Hungarian Spacelab Network tudás- és innovációközpontú együttműködési hálózat célja megerősíteni Magyarországot szerepét a nemzetközi űrkutatásban, fejleszteni a szükséges infrastruktúrát, és hidat építeni a tudomány, az ipar és az állami szereplők között. Az együttműködés tagjai: a Semmelweis Egyetem, a BME, az ELTE, az Óbudai Egyetem, a PTE, a DE, az SZTE, az ME, a SZE, a KKM, a KIM és a HUN-REN SZTAKI. A pécsi orvoskar három önálló kutatócsoport-

tal lesz jelen a Hungarian Spacelab Network hálózatában: az ESEL3D-vel, a MagyAR-ral és a Step in Space-szel, valamint két konzorciumi projekttel vesz részt az együttműködésben.

A PTE kutatói a HUNOR – Magyar Űrhajós Program keretében olyan kérdésekre keresik a választ, melyek elengedhetetlenek a hosszú távú, a következő évtizedeket meghatározó űrmissziók kapcsán: hogyan változik az emberi agy és észlelés az űrben, milyen anyagokat érdemes 3D nyomtatással előállítani a Nemzetközi Űrállomáson, azok hogy bírják a nem földi körülményeket, és konzorciumi partnerként olyan paprikát is nevelnek majd az ISS-en, melynek amellelt, hogy mindene ehető, olyan vitaminokat, nyomelemeket dúsít a leveleiben, melyekre emelt dózisban van szükségük az asztronautáknak.

A MagyAR tagjai: Dr. Bali Cintia, Dr. Czigler András, Fábíán Kálmán, Hillebrand Péter, Dr. Maróti Péter, Dr. Matuz András – programvezető, Nagy Áron, Dr. Schlégl Ádám, Dr. Tóth Luca és Sipőcz Árpád.

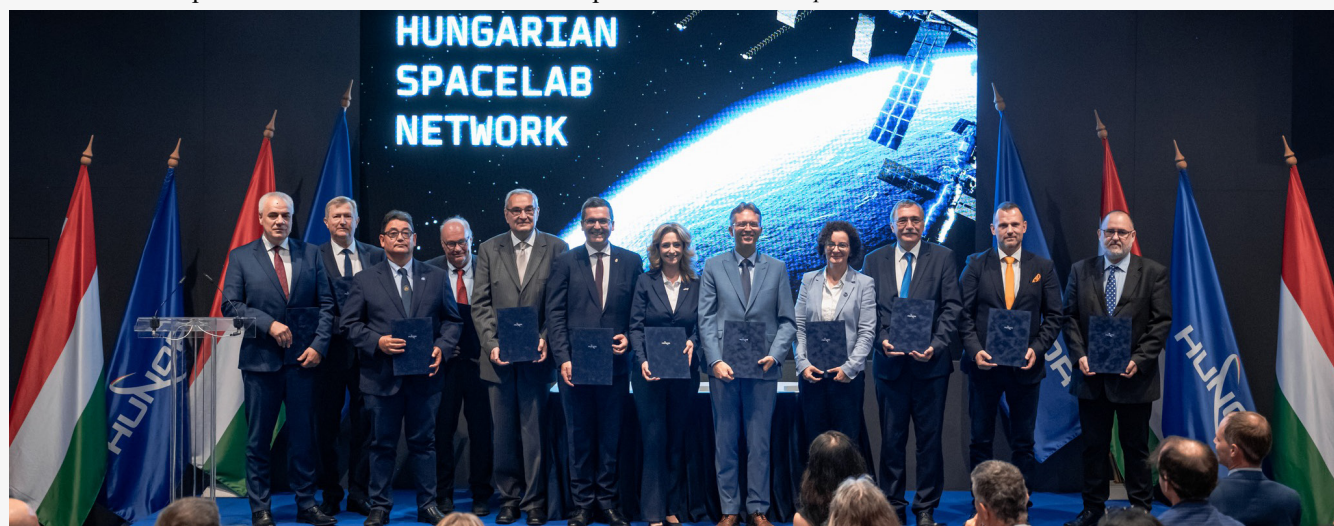
Az ESEL3D tagjai: Dr. Maróti Péter, Kardos Kinga, Dr. Paári-Molnár Emese, Told Roland – programvezető, Szalóki László, Mánfai Bence és Bulsz Tamás.

A Step in Space projekt tagjai: Dr. Nyitrai Miklós, Dr. Maróti Péter, Dr. Bogár Péter, Szalóki László, Dr. Duga Zsófia és Hillebrand Péter – programvezető.

Schweier Rita

A pécsi kutatásokról bővebben.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2025. június 23.

Doktori ügyek

- Dr. Szabó István** doktorvárományos (Orvosi Népegészség-tani Intézet) értekezésének védeése 2025. május 21-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Somoskövi István** doktorvárományos (Fogászati Klinika) értekezésének védeése 2025. május 21-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Tamás István** doktorjelölt (Magatartástudományi Intézet) értekezésének védeése 2025. május 28-án 84%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Závori László** doktorjelölt (Budapest – Idegsebészeti Klinika) értekezésének védeése 2025. május 29-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Kövér Zsanett** doktorjelölt (Fogászati Klinika) értekezésének védeése 2025. május 30-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. John Flóra** doktorjelölt (Budapest – Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2025. május 30-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Járay Ákos** doktorjelölt (Orvosi Képző Klinika) értekezésének védeése 2025. június 5-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Dusa Daniella Anna** doktorjelölt (Élettani Intézet) értekezésének védeése 2025. június 6-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Szócs Szilárd** doktorjelölt (Élettani Intézet) értekezésének védeése 2025. június 10-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Herold Márton** doktorjelölt (Pszichiátriai Klinika) értekezésének védeése 2025. június 11-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Debreceni Dorottya** doktorjelölt (Szívgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2025. június 12-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Kriston-Czett Dalma** doktorjelölt (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2025. június 13-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Sparks Jason Peter** doktorjelölt (Anatómiai Intézet) értekezésének védeése 2025. június 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

- Dr. Szuper Kinga** doktorjelölt (Ortopédiai Klinika) értekezésének védeése 2025. június 13-án 88%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Sulc Alexandra** doktorjelölt (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2025. június 16-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Németh Kinga Dorottya** doktorjelölt (Fogászati Klinika) értekezésének védeése 2025. június 16-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Mészáros Petra** doktorjelölt (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2025. június 16-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Patzkó Ágnes** doktorjelölt (Szemészeti Klinika) értekezésének védeése 2025. június 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Vigvári Szabolcs József** doktorjelölt (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet – I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2025. június 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Szabó Éva** doktorjelölt (Fül-Orr-Gégeklinika) értekezésének védeése 2025. június 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Szabadi Vivien** doktorjelölt (Igazságügyi Orvostani Intézet) értekezésének védeése 2025. június 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Takács-Lovász Krisztina** doktorjelölt (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2025. június 17-én 88%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Papp Zsigmond** doktorjelölt (Orvosi Népegészség-tani Intézet) értekezésének védeése 2025. június 17-én 80%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Fadgyas Balázs** doktorjelölt (Budapest - Gyermekklinika) értekezésének védeése 2025. június 18-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.
- Dr. Hussein Tamás** doktorjelölt (Transzlációs Medicina Intézet) értekezésének védeése 2025. június 18-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Egyebek

Dr. Bogár Lajos egyetemi tanár Klinikai Orvostudományok Doktori Iskola vezetői megbízásáról lemond, mert az a PTE

Orvos- és Gyógyszerésztudományi Doktori és Habilitációs Tanácsa (OGYDHT) elnöke lett. Javasolja, hogy utódja dr. Vereczkei András egyetemi tanár legyen 2025. július 1-től. A doktori iskola törzstagjai, a PTE Orvos- és Gyógyszerésztudományi Doktori és Habilitációs Tanácsa messzemenően támogatja, hogy dr. Vereczkei András egyetemi tanár lássa el a továbbiakban a Klinikai Orvostudományi Doktori Iskola vezetői teendőit.

PhD-felvételi

A nappali tagozatos állami ösztöndíjra jelentkezők meghallgatása megtörtént. Az alábbi jelöltek nyertek felvételt. A nevük után a program- és témavezető(k) olvashatóak.

Bakos Roland – dr. Hegyi Péter (dr. Garami András)

Bíró Viktória – dr. Deli József (dr. Pandur Edina, dr. Balázs Viktória Lilla)

Fenyvesiné Katona Regina Júlia – dr. Kovács Kálmán (dr. Funke Simone)

Hampuch Péter – dr. Kerényi Mónika (dr. Schneider György)

Horváth László Levente – dr. Jancsó Gábor (dr. Vámos Zoltán)

Kepe Eszter – dr. Helyes Zsuzsanna (dr. Tékus Valéria, dr. Borbély Éva)

Kürtös Zsófia – dr. Bogner Péter (dr. Czéh Boldizsár, dr. Nagy Szilvia Anett)

Mezősi Livia Veronika – dr. Mikó Éva (dr. Meggyes Mátyás)

Nagy Ágnes – dr. Botz Lajos (dr. Ágh Tamás)

Nagy Áron – dr. Csathó Árpád

Nudelman Herman – dr. Hegyi Péter (dr. Józsa Gergő)

Nyakas Veronika – dr. Than Péter (dr. Schlégl Ádám, dr. Horváth Gábor)

Nyitrai Boglárka – dr. Perjesi Pál (dr. Pongrácz Judit, dr. Péntes-Hüvös Ágota)

Pápai Péter – dr. Helyes Zsuzsanna (dr. Horváth Ádám István)

Peresztegi Míra Zsófia – dr. Hegyi Péter (dr. Bajor Judit)

Shoshi Flamur Gergő – dr. Berki Timea (dr. Boldizsár Ferenc)

Shubail Sarah – dr. Deli József (dr. Horváth Györgyi, dr. Csikós Eszter)

Szabó Ákos – dr. Vereczkei András (dr. Damásdi Miklós)

Szabó Péter – dr. Gallyas Ferenc (dr. Szentpéteri József László)

Szellár Viktória – dr. Berki Timea (dr. Balogh Péter)

Szentiványi András Gábor – dr. Schwarcz Attila (dr. Czeiter Endre)

Szilovics Lilla – dr. Kovács Norbert

Toller Kata Anna – dr. Reglődi Dóra (dr. Tamás Andrea)

Varga András – dr. Reglődi Dóra (dr. Kovács László Ákos, dr. Karsai István)

Varga Veronika Mária – dr. Kovács Kálmán (dr. Ertl Tibor)

Dr. Bogár Lajos, egyetemi tanár,
a PTE OGY Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke

Az egészségügy területéről is születtek nyertes pályázatok a Smart University Programban

Sikeresen lezárult a Smart University Program keretében meghirdetett, belső egyetemi pályázat. A nyertesek között szerepelnek egészségügyi szakemberek is, kutatók és klinikusok.

A PTE kiemelkedő, több területet is felölelő adatvagyonnal rendelkezik és számos kutatási, oktatási feladatot lát el, amelyek a mesterséges intelligencia eszközével tovább fejleszthetők. A pályázat előzménye az a felismerés, hogy a technológia fejlődése lehetőséget biztosít a belső folyamatok hatékonyságának növelésére, a tudományos eredmények fokozására és piacképes szolgáltatások létrehozására. Ezt fogja össze a hazai felsőoktatási intézmények sorában is unikálisnak számító egyetemi kezdeményezés, a Smart University Program.

Az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány támogatásával megvalósult belső pályázati kiírás lehetőséget kínált a már futó, vagy gyors fejlesztési potenciált kínáló, mesterséges intelligencia alapú projektek megvalósítására. A három beadási határidőre összesen 31 pályázat érkezett, főként az oktatás-kutatás területéről, de az egészségügy is kiemelkedően szerepelt, mint jelentős innovációs potenciállal bíró szektor, és számos kezdeményezés érkezett egyéb innovatív szolgáltatásfejlesztésre vonatkozóan is az adminisztratív területről.

A beérkezett 31 pályázat közül a bírálati folyamat és a titkos szavazás eredményeképp 12 projektet javasolt támoga-

tásra a rektori vezetés. A támogatott pályázatok teljes költségvetése megközelítette a rendelkezésre álló 122 millió forintos keretösszeget. A nyertes projektek „kiemelt projekt” címet kaptak, ami biztosítja számukra a PTE pénzügyi háttérrel a támogatott fejlesztési időszakban. Az elképzelések megvalósítása augusztustól kezdődhet és a legtöbb projekt futamideje 10 hónap.

A nyertes pályázatok között szerepel dr. Orsi Gergelynek, a PTE KK Idegsebészeti Klinika tudományos munkatársának dolgozata, „Mesterséges intelligencia alapú keresőmotor fejlesztése a radiológus szakorvosképzés segítésére” címmel; dr. Nagy Szilvia Anettnek, a Pécsi Diagnosztikai Központ kutatójának, a PTE Szentágothai János Kutatóközpont tudományos munkatársának „Lézió-klasszifikáció mesterséges intelligenciával” című munkája; dr. Tornyos Dánielnek, a PTE KK Szívgyógyászati Klinika egyetemi tanársegédjének „Gépi tanulási és 3D rekonstrukciós eljárások alkalmazása a koronária-angiográfia technikájának és kiértékelésének fejlesztésében” című pályázata, valamint Bikki Dánielnek, a PTE KK Sürgősségi Klinika segédápolójának „Adatvezérelt egészségügy: mesterséges intelligencia szerepe a klinikai adatgyűjtésben” című dolgozata.

Gratulálunk a nyertes pályázóknak!

Smart University Program

univpecs.com

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

■ 2025. június 4-7. között Bécsben tartották a European Renal Association 62. kongresszusát, melyen klinikánk munkatársai is részt vettek. A „Hemodialízis Hullámvasútján” című szekcióban *Csiky Botond* tartott előadást „A hemodializált betegek vizitről vizitre változó ultrafiltrációs volumenének prognosztikus jelentősége” címmel.

■ 2025. június 17-én *Wittmann István* az AstraZeneca Tanácsadó Testület keretein belül adott elő „Bevezetés – A 2-es típusú cukorbetegséggel kapcsolatos tudás elmélyítésének fontossága a laikusok körében” címmel.

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

■ Intézetünk elnyerte az „MTA Kiváló Kutatóhely” minősítést, amelyről a tanúsító oklevelet 2025. május 26-án ünnepélyes keretek közt vehettük át az MTA székházában. Az „MTA Kiváló Kutatóhely” minősítés célja, hogy elismerést adjon a magyar tudományos életben kutatási tevékenységet folytató kutatóhelyek számára a magas színvonalú K+F tevékenységükért, és ezzel egy időben lehetőséget adjon tudományos teljesítményük megmérettetésére a nemzetközi mérce szerint.

■ *Király Ágnes* a HUPHAR2025 konferencián elnyerte a Fiatal Kutatói Szekció fődíját, „Inflammation, lipid transport and cell adhesion appear to be key mechanisms involved in the chronic restraint stress-induced pain model of mice – results of a complex transcriptomics and metabolomics study” című poszterével.

■ *Horváth Ádám István* Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat nyert „A neuroinflammációban szerepet játszó agyi asztrocita aktiváció vizsgálata GFAP-luc transzgenikus egerekkel akut és krónikus gyulladás- és fájdalommodellekben” című pályázatával.

■ *Gaszterné Kormos Viktória* a Pécsi Tudományegyetem Rectori Tudományos Pályázatát nyerte el a „How does central TRPA1 contribute to the neurobiology of migraine?” című kutatási témájára.

■ *Fülöp Barbara* támogatás nyert el az EKÖP-25-4-I kódszámú, Fiatal oktató, kutató, doktorvárományos kategóriában a „NRLP3 inflammaszóma gátlásának

vizsgálata fibromyalgia egérmódeljében” című pályázatával.

■ *Steib Anita* az EKÖP II. (komplex vizsga utáni) kategóriában nyert el támogatást „A TRPA1 és TRPV1 ioncsatornák szerepének és funkcionális expressziójának vizsgálata prosztatata-adenokarcinómában” című pályázatával.

■ 2025. május 16-19. között Jerevánban (Örményország) tartották a „Neuroscience Week” konferenciát (Conference of COBRAIN „Armenia Center for Translational Research on Chronic Neurodegenerative Disorders”, The 31st International Annual ISBS „Stress and Behavior” Neuroscience and Biological Psychiatry Conference, Symposium of L.A. Orbelli Institute of Physiology). *Pintér Erika* „Investigating the role of transient receptor potential ankyrin 1 ion channel (TRPA1) in neurodegeneration using Edinger-Westphal area (EWcp) specific conditional TRPA1 KO mice.” címmel, *Konkoly János* „Transient receptor potential ankyrin 1 ion channel may modulate the electric foot shock-induced acute stress responses in mice.” címmel tartott előadást.

■ 2025. június 4-6. között Mátraházán zajlott a HUPHAR2025 Konferencia, amelyen intézetünk több munkatársa is részt vett. A konferencia szervezői között szerepelt *Helyes Zsuzsanna*, *Szőke Éva*, *Csekő Kata* és *Tékus Valéria*. *Helyes Zsuzsanna* a „Neuro-humoral regulators, as potential targets for novel antiinflammatory and anti-cancer drugs” című szekció (társvezető: *Bai Péter*), míg *Szőke Éva* a „Young Investigator Session” című szekció (társvezető: *Varga Zoltán*) vezetője volt. *Pintér Erika* részt vett a „Educational Roundtable” című kerekasztal beszélgetésben. *Pintér Erika* „Development of High-Precision Automated Dynamic Plantar Aesthesiometer (ADPA): a promising tool in pain research” címmel, *Helyes Zsuzsanna* „Development of a novel multi-target monoamine oxidase inhibitor analgesic drug candidate up to Phase I clinical trials” címmel, *Biskup Dóra* „In silico and in vitro comparison of small molecule SST4 agonists” címmel, *Csekő Kata* „The sigma 1 receptor agonist fluvoxamine alleviates LPS-induced acute lung injury in mice” címmel, *Alsou’b Dima Fayiz Barakat* „Protective role of Mitochondrial Uncoupling Protein-2 in acute neurogenic inflammatory pain: potential links with

TRPV1 and TRPA1 in sensory neurons” címmel és *Pohóczky Krisztina* „Altered extracellular matrix, vascular and cellular inflammatory and pain signaling in deep infiltrating rectosigmoid endometriosis” címmel tartott előadást. *Aczél Tímea* „Metabolomic profiling of plasma from patients with migraine during and between headaches” címmel, *Bani Ata Mohammad Izzeldeen Ali* „Mitochondrial uncoupling protein 2 (UCP2) plays a role in age-related fat composition changes in female rats” címmel, *Bencze Noémi* „Antitumor effect of a novel semicarbazide-sensitive amine-oxidase inhibitor SZV-1287 in a mouse melanoma model” címmel, *Borbély Éva* „Analgesic properties of an atypical antipsychotic drug” címmel, *Börzsei Rita Judit* „Calculation of structural and thermodynamic stability of α - and β -Cyclodextrin complexes” címmel, *Fülöp Barbara* „Microglial CX-3CR1 signaling mediates stress-induced pain behavior in mice.” címmel, *Göntér Kitti* „Evaluation of a transdermal therapeutic system (TTS) combining capsaicin and diclofenac in a rat model of acute postoperative and inflammatory pain” és „Evaluation of a combined capsaicin and diclofenac transdermal therapeutic system (TTS) in rat models of chronic neuropathic and osteoarthritic inflammatory pain” címmel, *Hernádi Zsófia* „Establishment and validation of the modified effort expenditure for reward task in rodents as a tool to assess motivation and effort-based decision making” címmel, *Király Ágnes* „Inflammation, lipid transport and cell adhesion appear to be key mechanisms involved in the chronic restraint stress-induced pain model of mice-results of a complex transcriptomics and metabolomics study” címmel, *Marics-Kutas Anna* „Optimization of RNA isolation and quantification methods for formalin-fixed, paraffin-embedded OVARY sections” címmel, *Mihalec Melinda* „Development of silicone-based polymer matrix transdermal patches involving transient receptor ion channels in their mode of action” címmel, *Ritter Emese* „Mitochondrial uncoupling protein 2 regulates lung and heart functions, and protects against inflammatory dysfunctions in female rats” címmel, *Rózsa Enikő* „Genistein inhibits the activation of transient receptor potential vanilloid-1 and ankyrin-1 ion channels in vitro, in silico and in vivo

pain mouse models” címmel, *Simon David Vince* „Investigation of hemokinin-1 in murine age-related motor coordination and muscle strength changes” címmel és *Tékus Valéria* „SST4 somatostatin receptor as a potential novel target in the treatment of neuropathic pain” címmel poszttert mutatott be.

■ 2025. június 2. és július 1. között Helsinkiben rendezték meg az „Embracing Innovations for Optimized Patient Care – EACPT2025” konferenciát. Intézetünkben *Helyes Zsuzsanna* „Transient Receptor Potential (TRP) ion channels: Novel TRPA1 inhibitor for chronic pain. Preclinical and phase I clinical results” címmel tartott előadást.

■ 2025. július 14-17. között Innsbruckban tartották a „14th International NPY-PYY-PP and 4th International Galanin and related Peptides Research Conference”-t. *Pintér Erika* az ISBAP tudományos bizottság tagjaként és a „Pain” című szimpózium vezetőjeként szerepelt. *Pintér Erika* „Somatostatin SST4 receptor as a promising drug target in the treatment of chronic neuropathic and inflammatory pain: From in silico data to clinical trials” címmel tartott előadást, míg *Helyes Zsuzsanna* „Expression of hemokinin-1 in motor coordination-related mouse and human brain regions: its protective role in age-dependent decline” címmel, *Borbély Éva* „The 25th anniversary of hemokinin-1 discovery: What have we learnt so far?” címmel és *Biskup Dóra* „In silico comparison of small molecule sst4 agonists by docking calculation and pharmacocinetic prediction” címmel poszttert mutattak be.

Klinikai Gyógyszerészeti Intézet

■ Idén május 23-25. között Gyulán rendezték a jubileumi, LX. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt. A nagyszámú résztvevő miatt a kórházi gyógyszerész előadások külön szekcióban szerepeltek. A versenyen a intézet munkatársa, *Kiss Boglárka* kórházi-klinikai szakgyógyszerész rezidens „Furosemid adagolása gyermekek

számára folyékony gyógyszerformában” című előadásával II. helyezést ért el.

Orvosi Biológiai Intézet

■ Az ESRI2025–European Symposium on Reproductive Immunology konferencián (2025. július 1–6. Trieszt, Olaszország) az intézetet *Csabai-Tanics Timea* képviselte. Az európai reprodukciós immunológus közösség kiemelt rendezvénye a legfrissebb kutatási eredményeket tárgyalta az implantáció, a magzati tolerancia kialakulása, valamint az endokrin-immun kölcsönhatások témakörében. Kollégánk poszter formájában mutatta be kutatását „Spatiotemporal changes in Progesterone Receptor (PR) and PIBF expression in the endometrium during the peri-implantation period in mice” címmel.

■ Az „In memory of Júlia” konferencia nyitóeseményén az Európai Reprodukciós Immunológiai Társaság megemlékezett *Szekeress-Barthó Júlia* professzorról, a tudományterület kiemelkedő alakjáról, aki iskolateremtő munkásságával generációk gondolkodását és pályáját formálta. A megemlékezés során *Csabai-Tanics Timea* tolmácsolta a Pécsi Tudományegyetem és az Orvosi Biológiai Intézet kollégáinak búcsúüzenetét, amelyben kifejeztük tiszteletünket a professzorasszony szakmai és emberi öröksége iránt.

■ Az 54. Membrán-Transzport Konferencián (2025. május 20-23. Sümeg) *Tarjányi Oktávia* és *Rátky Fanni* vett részt. Eredményeiket poszter formájában mutatták be „Proteaszóma gátlók hatásainak vizsgálata Jurkat sejtekben” és „Proteaszóma gátló szerek *in vitro* összehasonlító vizsgálata egér lép sejtekben egy reumatoid artritisz modellben” címmel. A munka a PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézettel kollaborációban valósult meg. A konferencián való részvételt a PTE ÁOK Kutatási Alap „Konferencia részvétel és kutatási együttműködési látogatás támogatása” pályázat és a Romhányi György alapítvány támogatta.

■ A 2025. évi PTE Rectori Tudományos Pályázatokon sikeresen szerepelt és támogatásban részesült *Bugyi Beáta* („Fázisszerparáció a citoskeleton-asszociált fehérjék működésében”) és *Szűtsné Tóth Mónika Ágnes* („A SALS és V1 fehérjék szerepe az aktin szabályozásában”) pályázata.

■ A Nemzeti Tudósképző Akadémia Ifjú Kutatók Nyári Táborának keretében 2025. július 6-11. között két Szent-Györgyi diák csatlakozott az intézetben folyó kutatómunkához.

Orvosi Népegészségtani Intézet

■ Idén *Zand Afshin* nyerte el a Magyar Táplálkozástudományi Társaság ifjúsági díját. Kollégánk tapasztalt egyetemi oktató és egészségügyi szakember, aki a közegészségügy, farmakológia és epigenetikai kutatások területén specializálódott. Nutrigenomikai doktori fokozattal rendelkezik, különös hangsúlyt fektetve az élelmiszer-adalékanyagok és természetes vegyületek epigenetikai hatásaira. *Zand Afshin* kiváló készségekkel rendelkezik hatáshoz vezető kutatások tartásában, kutatások irányításában és hallgatók mentorálásában.

Sebészeti Klinika

■ 2025. május 8-10. között rendezte meg klinikánk (a Transzplantációs Csoport szervezésében) a Magyar Transzplantációs Társaság XXVI. kongresszusát. *Szakály Péter* két felkért előadást tartott. *Sándor Zoltán* is előadást tartott, illetve az előző évi kongresszusi előadása Ullmann Imre díjban részesült. A díjat ünnepélyes ezen kongresszuson adták át.

■ 2025 júniusától *Papp András* lett a Magyar Sebész Társaság elnöke.

■ 2025. május 10-én Budapesten zajlott a Magyar Plasztikai, Helyreállító és Esztétikai Sebész Társaság tisztújító közgyűlése, ahol *Pavlovics Gábor* – aki már az előző ciklusban is betöltötte ezt a pozíciót – további két évre megválasztotta a társaság elnökének.

Komló után Como

Dr. Mészáros Máté urológus szakorvos kollégánk az Európai Urológus Társaság ösztöndíját elnyerve 2025. májusában 3 hetet töltött a comói Endourológiai Centrumban, Olaszországban. Az alsó és felső húgyúti endoszkópiában új technikákkal és módszerekkel ismerkedett, többek között a jóindulatú prosztatata-megnagyobbodás kezelésére alkalmazott lézer-enukleációs technikával, valamint a még Európában is újdonságnak számító Aquaablato nevű módszerrel. Látogatásának további célja hosszútávú együttműködés kialakítása a két intézet között műtéti és publikációs tekintetben, melynek első lépése a comói kollégák bemutató műtetre történő meghívása egyetemünkre. Az első ilyen bemutató lézer-enukleációra a tervek szerint idén szeptemberben kerül sor.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet oktatóinak szakmai útja Franciaországban

A PTE biotechnológia alap- és mesterképzésében résztvevő 6 oktatónak (dr. Takátsy Anikó egyetemi docens, dr. Bóvári-Biri Judit egyetemi adjunktus, dr. Kovács-Vallasek Andrea egyetemi adjunktus, dr. Tóth István Balázs egyetemi docens, dr. Tyukodi Levente egyetemi tanársegéd és dr. Gajdócsi Erzsébet tudományos munkatárs) lehetősége nyílt részt venni a franciaországi IMT Csoport (szakképző és felsőoktatási intézmény) által szervezett szakmai héten 2025. július 20. és 25. között.

A vendéglátó IMT Csoport képviselőjében a szakmai programot Géraldine Provoost (gyakornoki képzések és nemzetközi mobilitás felelőse) és Hugo Chardon (BIO³ intézetigazgató) szervezte, míg az anyagi háttérrel az Immunológiai és Biotechnológia Intézet oktatás- és képzésfejlesztésre szánt kerete biztosította. Az IMT Csoport több mint 45 év tapasztalattal és innovációval rendelkezik. Büszkék arra, hogy felkészítik és támogatják a ma és a jövő szakembereit, hogy megfeleljenek a francia ipari és közegészségügyi kihívásoknak. 500 partnervállalatuknak köszönhetően képzéseiket folyamatosan az ipari munkaerő-felvételi igényekhez igazítják. A cég filozófiájának alapja a vállalati tanulás és a legmodernebb felszereléssel rendelkező laboratóriumokban végzett gyakorlat, mely lehetővé teszi a szakmai élethez elengedhetetlen készségek és ismeretek elsajátítását.

A programok során a résztvevők az IMT Csoporthoz tartozó biotechnológiai cégeknél tettek látogatást, ahol mélyebb betekintést nyerhettek a biológiai terápiás szerek előállításának módszereibe, valamint ezek termelési területeinek működésébe a cégek oktatólaboratóriumaiban a Párizs agglomerációjában található Szajna parti Évry-ben és a francia fővárostól 240 km-re található Tours városában. Érkezésük első két napján meglátogathatták a cégcsoport bioproduktív oktatólaboratóriumait, ahol a szakmai vezető Morgane Herve-Voisin a bioproduktív terület folyamatait mutatta be a tiszta térre való belépéstől egészen a bioreaktorok és biofermentorok működéséig. Megtudhatták többek között, hogy a gyógyszergyártó területen a steril fülke használata mindig asszisztens segítségével történik és erre a munkafolyamatra milyen szabályok vonatkoznak, hogyan kell beállítani és ellenőrizni különböző méretű bioreaktorokat és számos egyéb apróbb részletet, ami a termelési folyamathoz kapcsolódik (autoklávozás, automata sejtszámláló, letapadó sejtek tömegtermelésére használt eszközök, steril csőhegesztés stb.).

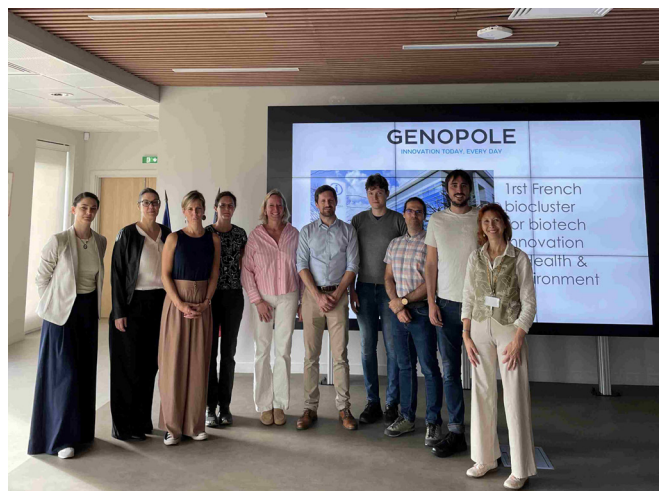
Július 23-án a Genopole képviselői, Alexis Biton (nemzetközi kapcsolatok koordinátora) és Véronique Le Boulc'h (tudományos kommunikációs menedzser) mutatták be a cégüket. Prezentációikból kiderült, hogy a vállalatnak jelentős szerepe van a genomika és az élettudományok kutatási központ alakításában és támogatásában, valamint az is, miként ösztönzik a biotechnológiához kapcsolódó innovatív vállalkozásokat és hogy aktívan hozzájárulnak a tudományos események szervezéséhez a bioklaszterben. A PTE oktatói ellátogattak az 1990-ben alapított Genethon laboratóriumba, ami a ritka betegségek területének vezető globális kutatási és fejlesztési központjaként ismert. A világ minden részéről gyűjte-

Látogatás Tours-ban a Bio³ Intézetben. Fotó: Géraldine Provoost

Genopole Campus I. Fotó: Géraldine Provoost

Bemutató után a Genopole Campus I-ben. Fotó: dr. Gajdócsi Erzsébet

nek és tárolnak mintákat, valamint génterápiás gyógykezelést dolgoznak ki ezekre a betegségekre. A Genethon részt vesz a ritka betegségek (neuromuszkuláris, immunrendszeri, vér- és májbetegségek) génterápiáinak kidolgozásában a fejlesztés minden szakaszában: terápiás megközelítések tervezésében

és preklinikai értékelésében; innovatív technológiák fejlesztésében a génterápiás termékek vektorizálására, biotermelésére és szabályozására; a kapcsolódó immunválaszok értékelésében és szabályozásában, valamint a klinikai vizsgálatok kidolgozásában.

A szakmai út résztvevői a gyógyszeripari termeléshez kapcsolódó Yposkesi gyárat is megtekinthették, mely gén- és sejterápiás termékeket fejleszt és termel különböző ritka betegségekre a Genethonnal és hozzá hasonló cégekkel együttműködésben. Az Yposkesi, a koreai SK csoport tagja, mára Európa egyik vezető CDMO-ja (szerződéses fejlesztő és gyártó szervezet) a gyógyszerészeti minőségű (GMP) vírusvektorok előállításában. Az elmúlt években jelentős tökéletesítésen is átesett, hogy kielégítthesse a génterápiás kezelésekhez szükséges vektorok iránti növekvő globális keresletet.

Már nyolc éve működik Tours-ban a Bio³ Intézet, egy a bioterápiás-bioproduktív szektort kiszolgáló tanulási platform, amely a Tours-i Egyetem (University of Tours) és az IMT Csoport partnerségén keresztül járul hozzá a termelési munkakörökben szükséges egyedi képzésekhez. A PTE oktatói Tours-ban a Bio³ Intézet laboratóriumait nézhették meg, ahol betekintést kaptak abba, hogy miként üzemel a gyógyszergyártó cég. A laboratóriumban technikusokat, egyetemi hallgatókat és cégek alkalmazottait különböző eljárásokra és a biogényszerészeti eszközök kezelésére képezik. Hugo Chardon, a cég vezetője és kollégája, *Jerome Grugier* elmagyarázták a kromatográfia, a tangenciális áramlású szűrés, a koncentráció/diafiltráció és a nagy mennyiségű folyadékok sterilre szűrésének elméletét és gyakorlati praktikáit, valamint bemutatták hogyan kell a szükséges eszközöket megfelelően beállítani, validálni.

Természetesen a látogatás egy hete alatt a szakmai programokon felül városnézésre is alkalmuk nyílt a kollégáknak

Párizsban, Évryben és Toursban is. Az utazás így azon felül, hogy inspiráló és innovatív, a biotechnológus képzésben a nemzetközi trendekhez illeszkedő és ebben a szférában hasznosítható ismeretekhez juttatta a résztvevőket, nem maradt kulturális élmények nélkül sem.

Ez a szakmai program nagyon előnyös lenne más, a biotechnológus hallgatók képzésében részt vevő oktatók számára is. Deklarált cél, hogy a látogatások segítségével a nemzetközi porondon jelen lévő biotechnológiai cégek igényeihez igazíthassuk mind az oktatási anyagainkat, mind a módszereinket. A program lehetőséget adott arra, hogy a PTE oktatói a tanított elméletet ipari méretű gyakorlatba fordítsák át, és első kézből tapasztalják meg a valós GMP-környezetben zajló bioproduktív folyamatait. Ezen túl a PTE biotechnológus hallgatói számára is nyitott egy-egy nyári oktatási hét a meglátogatott franciaországi cégeknél, laboratóriumoknál, ezért minden hallgatónkat arra biztatjuk, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel. Az itt megszerzett új ismeretek és módszerek integrálásával közvetlenül emelkedik a pécsi biotechnológus képzés minősége és ipari relevanciája, ami hosszú távon a hallgatók felkészültségét és elhelyezkedési esélyeit is növeli.

Terveink szerint az IMT Csoporttal és a Genopole-lal a jövőben is fenntartjuk a kapcsolatot és törekszünk arra, hogy kihasználva a technikai és tanulási platformjainkat, az együttműködést bővítsük, ezáltal gyakorlati helyekre és egyéb lehetőségekre is pályázhassanak a hallgatóink. A szakmai út támogatását az utazók ezúton is köszönik *Balogh Péter* és *Kvell Krisztián* professzoroknak, a PTE biotechnológus képzés vezetőinek. A cikk megjelenéséhez köszönjük a résztvevők hozzájárulását.

Dr. Gajdócsi Erzsébet, Dr. Horváth Andrea
PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Svédországi látogatás

2025. június 10. és 13. között az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet Neurointenzív Tanszékéről *Molnár Tihamér Szabolcs* professzor, *Ezer Erzsébet* docens és *Mérei Ákos* adjunktus a Svédországi Örebro Egyetemén tettek látogatást *Büki András* professzor (leader of the Stroke and Other CNS Injury Research Group) és *Patrick Vigren* (Chair of the Neurocentrum) meghívására. A látogatás során megismerkedtek a svéd betegellátás sajátosságaival és betekintést kaptak a klinikai kórház intenzív osztályán folyó munkába. Molnár professzor „Association between chronic low-grade inflammation and delayed cerebral ischemia in patients with aSAH” címmel tartott vendégelőadást. Mivel a helyi egyetemen intenzív humán mikrobiomkutatás zajlik, így a jövőbeni kollaborációs lehetőségekről is egyeztetünk. Köszönjük vendéglátóinknak ezt a nagyszerű lehetőséget.

Balról jobbra: Büki András professzor, Ezer Erzsébet docens, Molnár Tihamér Szabolcs professzor és Mérei Ákos adjunktus

Vendégprofesszor látogatása egyetemünkön Németországból

A 2024/25-ös tanév pécsi zárását követően, de még a nyári leállások előtt látogatott el egyetemünkre – Erasmus kapcsolatmegújítási és továbbfejlesztési céllal – **Michael Schrader** professzor. Németországból, a müncheni repülőtértől alig 10 kilométerre, az Isar folyó partján fekvő Freisingban található Weihenstephan-Triesdorf University of Applied Sciences egyetemről érkezett.

A repülőút időtartama csupán másfél óra Budapestre, ahonnan kényelmes minibusz-transzferrel jutott el a nyári forráságban a vendégszerető városunkba, Pécsre. Július 23-án éppen jókor érkezett, mert velünk izgulhatott egy finom vacsorát követően (Soul Kitchen-ben) az egyetemi felvételi ponthatárok kihirdetésének estjén. Ellátogatott a Pont Ott Party-ra is a Széchenyi térre, ahol sok boldog fiatal láthatott.

Freising és Pécs között rengeteg hasonlóság van. Náluk az Isar folyó, nálunk a Tettye patak, mindkét város püspöki székhely és gyönyörű dómmal büszkélkedhet. Mindkettőben Szent Péter- és Szent Pál-székesegyház. A világ első sörgyárát Freisingben alapították, már a 720-as évektől kezdve főzték a sört a szerzetesek. Érdekesség, hogy korabeli írások rögzítik, hogy 909-ben és 955-ben a magyar kalandozások idején, a magyarok „ott jártak”, így lehetőségük adódhatott megkóstolni az akkori sört. A kolostor 1040-ben kapta meg a sörfőzési és felszolgálási jogot, így ez a hivatalos alapítási év. A német sörfőzde az egyetem közepén áll és ma is működik. A Pécsi Sörfőzde Magyarország legrégebbi, ma is működő sörfőzdéje, a gyárat *Hirschfeld Sámuel*, bonyhádi kereskedő alapította 1848-ban. A pécsi sörgyárat is az egyetemi, klinikai telephelyek ölelik körül. Freising szimbóluma a medve egy 8. századi legenda nyomán. Pécssett is találkozhatunk medvével, a Pécsi Állatkert és Akvárium-Terrárium lakója egy nagy barnamedve. Emellett mindkét intézmény zöld egyetem.

A sok hasonlóság mellett a biotechnológia és a biomérnöki képzések is összekötik az egyetemeinket. Az első kapcsolatfelvétel *Pongrácz Judit* professzor asszony vezetésével, a Pécssett 2010-ben indult angol nyelvű biotechnológiai mesterszak fejlesztését célzó Erasmus projektben valósulhatott meg 2013-ban. Ekkor látogattam el Freisingbe, és – a pécsi viszontlátogatásával – ekkor adott elő Pécssett Schrader professzor a biotechnológia mesterszak hallgatói részére. A két egyetem 2013-ban kötött hallgatói-, oktatói- és adminisztratív dolgozói mobilitási Erasmus-megállapodást, melyet folyamatosan megújít. Schrader professzor ezt követően még 2016-ban látogatott Magyarországra és Pécsre, majd a Covid-os és dékáni teendőit követően most adódott alkalom a viszontlátásra. Nagyon sok helyen és nagyon kedvesen fogadták őt a szabadságuk előtt Pécssett.

Első hivatalos megbeszélése a PTE Műszaki és Informatikai Karán volt, ahol *Schiffer Ádám* az Informatika és Villamos Intézet igazgatójával, az Egészségügyi Mérnök Szak vezetőjével volt, aki bemutatta az ÁOK-val 2019-ben közösen megálmodott mesterképzési szakot, amely kimondottan a mérnöki és az orvosi tudományok határterületét célozza meg. Új kapcsolat létesítése válhat valóra a mesterséges intelligencia területén. A kedves fogadtatást követően az orvoskar újdonságainak felfedezése következett. A 2021 szeptemberében átadott 12 ezer négyzetméteres, 2022-ben Építészeti Nívódíj-

ban részesült új oktatási-kutatási épület lenyűgöző látványt és hűsölést nyújtott a nyári nagy melegben. Az oktatástechnikus megmutatta a 334 és 92 fős nagyelőadókat és a szemináriumi termekből is egy mintát, melyek látványa és technikai felszereltsége is nagyon tetszett vendégünknek. A kedvenc helyszín a régi elméleti tömb mozaikfala lett, az aulánk galériáján a sok országból érkezett hallgatókról készített profi fotókiállítás helyettesítette a nyüzsgő hallgatói életet. Az új parkon átsétálva következő állomásunk a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet volt. A négyszintes épületben végigvezettem, ahol nagyon tetszetek a régi kémiai laborok, a vizsgadolgozatok javításának módszertana, a tömegspektrométer- és sejtlabor. *Márk László* az Analitikai Biokémia Tanszék vezetője baráti hangulatban fogadta, beszélgetésük az Umami menzán munkabédén folytatódott.

Délután *Kvell Krisztián*, a PTE Gyógyszerésztudományi Kar általános, tudományos és innovációs dékánhelyettese mutatta be a felújított kampuszt, a biotechnológus alapszakot és a biotechnológiai mesterszakot. Mindkét szak szépen fejlődik és újul meg a modern kihívások szerint. A németországi és a pécsi biotechnológiai szakok között megújítják a kapcsolatot és remélhetőleg hamarosan fogadhatnak hallgatókat is. Michael Schrader, a nemzetközi kapcsolatokért felelős professzor fontosnak tartja, hogy a hallgatók kilépjenek komfortzónájukból és más kultúrákat, oktatási helyszíneket, embereket ismerjenek meg, mint a jövő diplomásai. A hosszú nap után – rövid pihenőidőt beiktatva – családi vacsorára invitáltuk a pellérdi Potyka Étterembe, ahol a 87. éves nagymama szülinapját tartottuk. A menüből nem hiányozhatott a finom halászlé és túróscsuszás harcsapörkölt.

Másnap meglátogattuk a PTE Botanikus Kertet, majd a vendégünk a Biokémia és Orvosi Kémiai Intézet intézetigazgató-helyettesével, *Rauch Tiborral* folytatott megbeszélést a kutatási és oktatási együttműködési lehetőségekről. Délután a TTK Kémiai Intézetbe látogattunk, ahol vendégünk megtisztelésnek tartotta, hogy *Kollár László* akadémikussal beszélhetett. A bemutatkozást követően a kutatási projektekről szövelünk. Ez év végén fejeződik be a „Az Új gyógyszer-célpontok azonosítása, a gyógyszerjelölt szintetikus és természetes vegyületek biológiai, fizikai és kémiai vizsgálata, kifejlesztése mitokondriális betegségekre” című pályázati projekt. A TKP2021-EGA-17 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021 pályázati program finanszírozásában valósul meg. A kutatócsoport az egyetem több karát és számos intézetét öleli fel (köztük a TTK Kémiai Intézet, az ÁOK Biokémia és Orvosi Kémiai Intézet, az ÁOK Biofizikai Intézet, az I. sz. Belgyógyászati Klinika, a GYTK Biológiai Tanszék). A közös munka eredményességét a legalább egy évtizede kialakult közös célok teszik lehetővé. *Takács Attila* mutatta be az Általános és Szervetlen Kémiai Tanszék kutatólaboratóriumait és eszközeit. Ezt követően a Fizikai Kémiai és Anyagtudományi Tanszékre kísért bennünket Kollár László professzor, ahol *Lente Gábor* intézetvezető professzor és *Ósz Katalin* oktatási dékánhelyettes asszony fogadott bennünket. Péntek délután, szabadságuk megkezdése előtt is lelkesen meséltek a TTK, a GYTK és az ÁOK közötti együttműködéseikről és a biotechnológus képzésben betöltött

szerepükről. Michael Schradert felvillanyozta a sok érdekes kutatási műszer és érdekes beszélgetés, hiszen németországi egyetemen a fizikai kémia és a műszeres analitikai intézet professzora és oktatója. 2016-ban jelent meg „A fizikai kémia alapelvei és alkalmazásai” című tankönyve nem vegyész hallgatók részére, mellyel célja, hogy közelebb vigye a fizikai kémiát a biotechnológus, de akár vegyészmérnök, bioinformatikus vagy más élettudományi területet vagy mérnöki pályát választók számára.

Szombaton Szántó Árpád egyetemi docens, az Urológiai Klinika vezetője és Bognár Zita, a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Orvosi Biokémiai Tanszékének vezetője vitte kirándulni Fekedre, ahol a sváb tájház megtekintése mellett a hagyományos sváb ételeket is megkóstolhatta. A munka-

ebéden egyeztettek további együttműködési lehetőségekről. A július 27-e vasárnap az utazásról szólt, megérkezett a várva várt eső és ezzel a repülőgép késése is.

Összegezve nagyot változott egyetemünk az elmúlt tíz év alatt, sok minden újult meg és sokat közeledtek a karok az oktatási és kutatási együttműködések révén. Fontos megtartanunk a múlt kincseit is. Sokat tanulhatnak tőlünk más egyetemek az oktatás szervezésében is, amire büszkék lehetünk és mi is tanulhatunk másoktól. Köszönjük a professzor úr látogatását és a vendég szívélyes fogadását mindenkinek!

*Bognár Rita tudományos munkatárs
PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet*

„A sokktalanító bejárása volt a legmeglepőbb”

Sürgősségi Napot tartott május 27-én a PTE KK Sürgősségi Klinikája abból az apropóból, hogy 1994. május 27-én alakult meg a sürgősségi szakmát összefogó nemzetközi szervezet, az Európai Sürgősségi Orvostani Társaság (EUSEM), és 2018 óta Magyarországon is ezen a napon tartják a Sürgősségi Orvostan Európai Napját. A klinika munkatársai két turnusban fogadták az érdeklődőket, akiknek lehetőségük nyílt arra, hogy betekintsenek az acélajtók mögé, a sokktalanítóba és az osztályra, képet kapjanak a sürgősségi munka hétköznapijairól, beszélgessenek orvosokkal, ápolókkal, technikai személyzettel, valamint játszhassanak az APAktiviti társasjátékkal.

„A két turnusban összesen 40 érdeklődő volt, leginkább a negyvenes, illetve a hatvanas korosztályból, de eljött három gimnazista és pár idősebb ember is, akik minden programra nyitottak voltak, ám talán a sokktalanító bejárása volt a legmeglepőbb számukra” – összegezte dr. Kanizsai Péter László egyetemi docens, a Sürgősségi Klinika igazgatója. Mint mondta, a jelenlévők főként az ellátási folyamattal kapcsolatban tettek fel kérdéseket, illetve arra voltak kíváncsiak, hogy miért nem tartózkodhat bent a hozzátartozó is a beteggel. Hangsúlyozták, hogy minden egész órákor tíz perc

látogatási időt biztosítanak, ám ettől idősebb, magatehetetlen betegek esetében eltekintenek. Indoklásukban az szerepelt, hogy a fókusz sokszor a hozzátartozókra kerülne és nem a betegek, ráadásul fizikailag is lehetetlen betegterükben a folyamatos hozzátartozói jelenlét a napi 160-as létszámú betegforgalom mellett. Szóba került az is, hogy miért nem kapnak enni- és innivalót a betegek. Mint mondták, akinél ez lehetséges, annak kérésre biztosítanak ellátást, ám a legtöbb vizsgálat éhgyomorral történik, emiatt nem szerencsés, ha a betegeknek telt a gyomra.

„Népszerű volt az APAktiviti társasjátékunk is, ebben sok-sok kérdést tettek fel. Egy társast ajándékba is adtunk egy testi fogyatékkal élő látogatónak, akinek szívügye a mentő- és sürgősségi ellátás” – tette hozzá. Az általuk fejlesztett társasjáték népszerűsítése, valamint a betegek tájékoztatása, a sürgősséggel kapcsolatos tévhitek eloszlátása a jövőben is folytatódik, a pécsi sürgősségi munkatársaival középiskolákban és Baranya vármegye hátrányos helyzetű térségeiben is találkozhatnak az érdeklődő fiatalok és idősebbek. Mindemellett rövid reel-videókkal is készülnek, amikkel nemcsak a Facebookon és az Instagramon, hanem a TikTok-on is szeretnék megjelenni.

Schweier Rita

Sokat tehetünk azért, hogy elkerüljük a szívinfarktust

A szívroham nem minden esetben váratlan, és nem mindig drámai összeeséssel kezdődik, hanem vannak előjelei is. Ezekről, a betegség kialakulásának rizikófaktorairól, valamint a megelőzés lehetőségeiről is beszélt dr. Ajtay Zénó, a PTE KK Szívgyógyászati Klinikájának címzetes egyetemi docense.

A szakember elmondta, hogy a tüneteket két csoportra lehet osztani. Gyakoribb, amikor a rettegett mellkasi fájdalom már előrevetíti a szívinfarktust. Ez lehet tompa, nyomó vagy éles, és gyakran kisugárzik a bal kar és a váll területére is, általában izzadással és légszomjjal jár.

Ezzel szemben a néma szívroham már nehezebben felismerhető, ami az esetek 15-20 százaléka is lehet. Ilyenkor émelygés, hányinger fordulhat elő, gyomorrontásos vagy

influenzaszerű tünetekkel. Dr. Ajtay Zénó hozzátette, hogy számos rizikófaktor növeli a szívroham kockázatát: a túlsúly, a mozgásszegény életmód, a dohányzás, a cukorbetegség és a magas vérnyomás.

A megelőzés kulcsa a folyamatos testmozgás, a vércukor- és vérzsírszintek ellenőrzése, a megfelelő táplálkozás, a zöldség- és gyümölcsfogyasztás, a vérnyomás ellenőrzése, továbbá a stressz kerülése.

Ha napokon, heteken keresztül előfordulnak kisebb, furcsa, nem tipikus tünetek, akkor fontos felkeresni a háziorvost, sürgős esetben pedig hívni a mentőt – figyelmeztet a szakember.

bama.hu

Tanulmányút

Amiről most beszámolok, az nem egy hazai, vagy külföldi kutatóhely, esetleg think-tank meglátogatása. Ez az út saját tanulmányaim meghosszabbítása. Abba az irányba, ahol a tanultakat közvetlenül érezzük és magunk válnak ismereteink alanyává.

Kezdetek. Enyhe fájdalom, nem igazán indokolható fáradékonyság, romló étvágy; mindez elintézve a „túlhajtottam magam, volt már máskor is ilyen, rég pihentem, majd bepótolom” kombináció tetszőleges tagjával.

Aztán. Laborvizsgálatok, képalkotó bepillantások teszem legmélyére, ami vizsgálatok végén súlyosan, sötét monolitiként ott tornyosul a diagnózis. Aminek hallatán fel kell tenni a már oly sokszor hallott kérdést: mik az esélyek?

Várakozás. Állandósult fázás, csökkenő testtömeg, emelkedő erőfeszítések és ezzel párhuzamosan emelkedő törekvés, hogy semmit se tegyek. Keresem a puha, meleg zugokat otthon, ahol nem háborgat senki, és békében elpihenhetek. Mint egy kivénhedt házimacska. Vágyakozás valami fájdalomcsillapítóra; lehetőleg valamilyen gyerekszirupra, mert az jó, édes ízű. Azért, mert attól tartózkodnom kell. Minden felgyorsul körülöttem. Vagy én lassultam le? Munka közben egyre kevesebbre tudok figyelni, kollégáim munkája kapkodásnak tűnik. A máskor egyszerű, természetes mozdulatok részekre bomlanak, mindent külön-külön meg kell tervezni. A légszomj, mint egy futóedzés után, pedig csak a szomszéd helyiségig jutok el. A szív felgyorsulva dolgozik, egy kerti szivattyúhoz hasonlóan, amikor a ciszternából már fogytán a víz. De pumpálni kell, mindegy, milyen áron, mert szomjazik minden.

Környezet. A hír diszkrétan, de gyorsan terjed, alátámasztva, amit látnak. Mindenki szorít nekem, mindenki bíz bennem. Úgy néznek rám, mintha semmi különös nem volna látható. Mintha nem lógnék ki a sorból. De látom, amikor elfordulnak, és azt hiszik, titokban marad, többeknek könnyes a szeme.

Klinika. A fehér köpenyben, gondos ergonómiával tervezett papucsban magabiztosan suhanók kasztjából pillanatok alatt átkerülök a nappal is pizsamát hordók arctalan tömegé-

be. Kezelések, amikbe nem vagyok hajlandó érzelmileg is belemerülni; saját érdekemben kívülállóként, felülről kell szemlélnem mindent, ami velem történik. Mintha csak más történetét kellene később leírnom. Javuló laborértékek, csökkenő légszomj, lassúbb, majd gyorsabb séta a folyosón. Aminek végén az ajtó, ami a külvilágba nyílik. És azon egyszer csak kilépek, és minden magam mögött marad, mint egy... Nem, rossz álom nincs. Csak tanulságos van. Hiszen ez egy tanulmányút. Volt.

Kik azok, akiket köszönet illet ezért a tanulmányúttért? Neveket nem írok, mert nagyon hosszú a sor, úgyis kimeradna valaki, és sértődés lenne a vége. Családom, rokonaim, barátaim, akik a kezdeti hitetlenkedés után erőt mutattak és ezzel erőt adtak. Főnököm, aki segített, hogy munkámat szabadon, lassan visszatérő erőmhöz mérten osszam be. Kollégáim, akik megosztottak az én munkámon, akiknek éreztem lelki támogatását, akik imádkoztak értem és folyamatosan kérdeztek. Nem feltétlenül a hogylétemről, hanem az elvégzésre váró feladatokról; ezzel is erősítve az érzést, hogy egy csapatba tartozunk, hogy szükség van rám. Klinikaigazgató, aki vasárnap délelőtt benézett hozzám. Kezelőorvosok, akik nemcsak kezeltek, hanem kíváncsiak voltak a véleményemre is. Más klinika orvosa, aki szabadnapján meglátogatott és befejezte a más klinikán megkezdett terápiát. Más klinika más orvosai, akik együtt örvendeztek velem a javulás jeleit látva. További orvosok, akiknek később már csak a hitetlenkedés jutott, a gyors javulást látva. Ápolási igazgatók, akik munkaidőn túl megjelentek és régi ismerősként elbeszélgettünk. Ápolószemélyzet, akik a komor helyzetet igyekeztek egy kis vidámsággal oldani. Segédszemélyzet, akikkel ételosztáskor hosszas eszmecsere folytattunk, hogy az ürtechnikát idéző csomagolású, egyébként gyakorlatilag ehetetlen szendvicset hogyan lehetne emberi fogyasztásra legalább mérsékelten alkalmassá tenni.

Nekik köszönöm, hogy leírhattam ezt a kis színes tudósítást egy tanulmányútról. Komor és tompa, pasztell-színekkel ugyan, de elkészült. Mintha csak más történetét írtam volna le...

Név és cím a szerkesztőségben

Te Deumot ünnepelt a Pécsi Katolikus Egyetemi Lelkészség

Ünnepi szentmisén adtak hálát az elmúlt akadémiai év kegyelmi ajándékaiért a Pécsi Tudományegyetemen tanuló magyar és külföldi katolikus hallgatók. A szertartást Felföldi László pécsi megyéspüspök mutatta be június 12-én Pécsen, a Pius-templomban.

A liturgián koncelebrált *Forrai Tamás* SJ egyetemi lelkész, *Kovács József* káplán és *Henry Ugokwe Nnaemeka* atya, a zenei szolgálatban a hallgatók működtek közre. A szertartáson részt vett *dr. Miseta Attila*, a Pécsi Tudományegyetem rektora és *dr. Czopf László*, a PTE Általános Orvostudományi Karának oktatási dékánhelyettese. *Felföldi László* megyéspüspök szentbeszédének fókuszában a hálaadás állt, hangsúlyozta: a hála a szeretetből fakad, ha van bennünk szeretet, akkor tudunk köszönetet mondani valamiért. „A mindennapi hálaadásunk akkor születik meg, ha ember- és istenkapcsolatunkban is kimutatjuk és megéljük a szeretetet. A hálaadásunk nem korlátozódhat a tanév végére, hanem életforma, az életben maradás életformája” – mondta.

A szentmise végén dr. Miseta Attila rektor mondott köszönetet a Pécsi Katolikus Egyetemi Lelkészség közösségének azért a szolgálatért, amivel a tanév ideje alatt lelki támaszt biztosítottak a hallgatóknak, hogy tanulmányaikat sikeresen végezzék. Arra is rámutatott, hogy a katolikus egyetemi közösség tagjai az átlagosnál jobban figyelnek a másokra, és segítenek is embertársaiknak.

A Te Deum elismerő oklevelek átadásával zárult, megköszönték a hallgatók aktív részvételét a Pécsi Katolikus Egyetemi Lelkészség újjászervezésében és működtetésében.

pecsiegyhazmegye.hu

A PTE csapata nyerte az Európai Egyetemek Vízilabda Bajnokságát

Az Európai Egyetemek Vízilabda Bajnokságát idén a horvátországi Vukováron rendezték július 7-től 13-ig. A PTE csapata öt mérkőzésen keresztül tört előre a döntőig, ahol egyik legerősebb ellenfelét is sikerült legyőznie.

A pécsi csapat mellett három magyar és három külföldi egyetem indult a tornán. Magyarországot a PTE mellett az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a gödöllői Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem képviselte. Mellettük sorakoztak fel a Zágrábi Egyetem, a törökországi Özyeğin Egyetem és a franciaországi Artois Egyetem csapatai.

A PTE csapatának mérkőzései:

- „A” csoport 1. mérkőzés (július 8.) – PTE vs. MATE (28:12)
- „A” csoport 2. mérkőzés (július 9.) – PTE vs. Özyeğin Egyetem (25:9)
- „A” csoport 3. mérkőzés (július 10.) – PTE vs. Zágrábi Egyetem (21:5)
- elődöntő (július 12.) – PTE vs. MATE (19:4)
- döntő (július 13.) – PTE vs. BME (14:11)

„Utólag azt gondolom, hogy tényleg mi voltunk a legerősebb csapat, mind fizikálisan, mind fejben. Ezt az eredmények is mutatják, mert a döntőt kivéve 15-16 góllal vertünk meg mindenkit, ami elég magabiztos játékot mutat” – értékelte a teljesítményüket *Török Viktor* csapatvezető és edző. „Az összes meccsnek volt sportértéke, még ha nagy fölényrel is tudtunk győzni, a döntő pedig kimagaslóan jó mérkőzés volt egyetemi szinten. Ki szeretném említeni *Tóth-Gili Tamás* csapatkapitány munkáját, aki végig egyben tartotta a csapatot és kitartóan motivált minket” – nyilatkozta *Vidovenyecz Zsombor*, aki megkapta a torna legértékesebb játékosa címét is.

A döntő mérkőzésen részt vett *Miseta Attila*, a PTE rektora is, aki a helyszínen többedmagával szurkolt a PTE-s csapatnak. „Csak a saját játékunkkal foglalkoztunk, ha volt is nehézség, az fel sem tűnt, mert együtt könnyedén átléptünk rajta. Nagyon büszke vagyok a srácokra, végig igazi csapatként működtek együtt, és tiszta szívből akarták ezt a győzelmet! – összegezte *Török Viktor*.

Szeretettel gratulálunk!

univpeccs.com

Pintér Erika professzor a kapszaicinről kiadott új kötet egyik szerkesztője

„Kapszaicin: egy „csípős” orvosság története” címmel jelent meg új kötet a Goodwill Pharma Nyrt. gondozásában, melynek bemutatóját június 11-én tartották Szegeden, az SZTE Klebelsberg Könyvtár és Levéltárban, a 96. Ünnepi Könyvhét eseménysorozatában. A könyv szerkesztésében és lektorálásában dr. Pintér Erika professzor, a pécsi orvoskar Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének igazgatója is részt vett.

A könyvheti beszélgetésen a könyv szerzői, *iff. dr. Szállási Árpád*, a Semmelweis Egyetem Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetének professzora, *dr. Tasiné dr. Csúcs Ildikó* történész, az SZTE Klebelsberg Könyvtár és Levéltár könyvtárosa, valamint *Jancsó Gábor*, az SZTE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetének emeritus professzora, *Pintér Erika* professzor, a PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének igazgatója és *dr. Kallai Barnabás*, a Goodwill Pharma Nyrt. tudományos munkatársa vettek részt. Elmondták, hogy nemcsak a múltban, hanem a jelenben is zajlanak a kapszaicinnal kapcsolatban kutatások, amik arra is rámutatnak, hogy ez a molekula mennyire hungarikum.

Ifj. dr. Szállási Árpád elmondta, hogy 2008-ban Mexikóban, a Nemzetközi Orvostörténeti Kongresszuson tartott előadást. Gondolkodott, mi lenne az a téma, ami a mexikóiaknak is érdekes lehet, ugyanakkor magyar vonatkozása is van. Mivel a kapszaicinnal foglalkozott, így adódott az ötlet, hogy ennek történetéről tartson előadást. Ezután kezdte el foglalkoztatni az a gondolat, hogy meg kellene írni az egész történetet. A Goodwill Pharma Nyrt. által mostanra valósulhatott meg ez a vágya. „Nem tudtam, hogy a két szakma, az orvos és a történész együttműködéséből mi fog kisülni. Én úgy kapcsolódtam bele a munkába, hogy Szent-Györgyi Albert életének kutatója vagyok, és a paprikával, mint mezőgazdasági termékkel és kísérleti alannyal foglalkoztam. Volt kutatási előzményem ahhoz, hogy „a szegedi paprikasztorit” átlássam. Elvárás volt a kiadótól, hogy próbáljuk a könyvet olvasmányossá tenni úgy, hogy a hétköznapi olvasó is meg-

értse, nekem ilyen feladatom is volt” – emlékezett dr. Tasiné dr. Csúcs Ildikó.

A szerkesztők szerint a témának komoly szakirodalma van magyar és angol nyelven is, ráadásul dr. Szállási Árpád orvostörténész édesapja hagyatékából tízezer kötetes szakkönyvtárral is rendelkezik, ami munkájuk során ugyancsak sokat jelentett. Hangsúlyozták, hogy a két zseniális kutató, *Szent-Györgyi Albert* és *dr. Jancsó Miklós* is dolgozott a témában *dr. Hőgyes Endre* után, aki még a Ferenc József Tudományegyetemen kezdett ebben vizsgálódni. Akkortájt még az a nézet terjedt, hogy a paprika mérgező, főleg a csípőssége miatt feltételezték ezt. Felidéztek, hogyan sikerült Szent-Györgyi Albertnek kivonni belőle a C-vitamint úgy, hogy elvegye a csípősségét, és miként eredményezett óriási gazdasági gyarapodást a városnak a megnövekedett paprikatermesztés és -feldolgozás. „Apám ágya mellett, a hálószobában gyakran patkányketrecek voltak, mert éjszaka nem akart kimenni, hogy elvégezze a kontrollvizsgálatokat. Amikor kiderültek a kapszaicin hatásai, tisztázni kellett, hogy emberen is működik-e. Emlékszem, hogy jó alaposan leborotváltam az arcbőrét, és bekente kapszaicin oldattal. Hamar kiderült aztán, hogy ismételt alkalmazása után kialakul egyfajta érzéstelenség” – mesélte dr. Jancsó Gábor. Mivel a kapszaicinnak hőregulációs hatása is van, ami hipotalamikus területet érint, ezért ő ennek a morfológiai alapjait akarta tisztázni.

2021-ben a hőérzékelés és tapintás receptorainak felfedezéséért kiadott orvosi Nobel-díj nyertesei, *David Julius* és *Ardem Patapoutian* munkájuk fontos előzményének tartották a Szegeden végzett kapszaicin-kutatásokat. Leginkább Jancsó Miklós és felesége, *Jancsóné Gábor Aranka* és fiuk,

Balról Csupor Dezső, Pintér Erika, Szállási Árpád, szerző (professzorok), dr. Tasiné dr. Csúcs Ildikó, szerző, Jancsó Gábor professzor és dr. Kallai Barnabás

Fotó: SZTE Klebelsberg Könyvtár és Levéltár

Janicsó Gábor, továbbá *Szolcsányi János* és *Pórszász János* kutatásait emelték ki. „A Farmakológiai Intézetbe kerülésemtől, rögtön az első napon találkoztam Szolcsányi Jánossal, aki nagyon nagy hatással volt rám. Soha nem szidott le, ha egy kísérlet nem sikerült, hanem mindig azt mondta, hogy tanulunk belőle, és majd a következő nap jobban megy. Ez az egész pályámon végigkísér. Ha bármilyen probléma van, azon addig tudok dolgozni, amíg egyszer csak meglesz a megoldás” – mondta Pintér Erika professzor, aki kiemelte, hogy Szolcsányi professzor Pécsen iskolát teremtett, aminek már van első, második, harmadik és negyedik generációja is. Hozzátette, hogy jelenleg 26 PhD-hallgató dolgozik abban az intézetben, aminek a fő kutatási területe a fájdalom, a gyulladás, a neurodegeneráció és az érzőneuronokból felszabaduló neuropeptid hatások. „Az elmúlt évtizedekben két gyógyszerfejlesztési irányt céloztunk meg. Az egyik a kapszaicin fájdalomcsillapító hatásához kötődik, mert ugyan fájdalmat okoz, de ha nagy dózisban adjuk, akkor érzéketleníti az érzőideg-végződéseket, és csillapodik a fájdalom a kezelt területen. Kapható piaci forgalomban egy kapszaicintartalmú tapasz, a Qutenza, amit súlyos diabéteszes fájdalomra vagy egyéb, úgynevezett neuropátiás fájdalomra adnak, amikor már más fájdalomcsillapítók nem hatnak. A másik fejlesztési irány a kis dózisú kapszaicinhez kötődik, ami képes felszaba-

dítani az érző neuronokból olyan fájdalomcsillapító anyagokat, amelyek bejutva a keringésbe, szisztémás fájdalomcsillapító hatást okoznak. Ezzel sikerült fölfedezni annak a régi terápiának a hatásmechanizmusát, hogy ha a reumatológusok ajánlására valaki nagy területen bedörzsöli magát kapszaicinnal, akkor csillapodik a fájdalma. Ez a kutatás egészen odáig jutott, hogy megtaláltuk a szomatosztatin fájdalomcsillapító hatását. Jelenleg klinikai fázisban van a vizsgálat, amiben egy nagy gyógyszergyár fejleszt olyan molekulákat, amelyek a szomatosztatin-receptoron keresztül hatnak” – mesélte Pintér Erika.

A Goodwill Pharma Nyrt. képviselőjében dr. Kallai Barnabás elmondta, azért karolták fel a könyv kiadását, mert szegedi céggént fontosak számukra a hagyományok, Szent-Györgyi Albert hírnevének megőrzése, valamint a növényi eredetű, természetes gyógymódok és orvosságok népszerűsítése. Hozzátette, hogy a kötet hamarosan a boltokban is megjelenik. A kapszaicinnak a fájdalomcsillapításon kívül más jótékony hatásai is ismertek: alkalmazható viszketésre vagy hányinger ellen, és bizonyos közlemények szerint hajhullás ellen is alkalmazható.

Vida-Szűcs Imre, u-szeged.hu

Videó a könyvbemutatóról.

Zöldközgyűteményi Konferencia

2024-hez hasonlóan idén, május 19-én is *Regele Tímea* könyvtáros vett részt a tatabányai József Attila Könyvtárban rendezett zöldkönyvtári találkozón. Timi lelkes támogatója a zöld mozgalomnak, a kollégákat is igyekszik ebbe az irányba terelni. Igyekezete könyvtárban is sikerre vezethet olyan „apróságokkal”, mint például a hulladék szelektíven gyűjtése, ha már egyetemen belül ehhez megvannak a gyűjtőpontok. Az alábbiakban Timi beszámolóját olvashatjuk a tatabányai eseményről.

A tavalyi külföldi kitekintés után idén a hazai közgyűtemények kapták a fő hangsúlyt, hiszen nem csak a könyvtárak szempontjából fontos a „zöldülés”, hanem minden közgyűtemény és közösségépítő szervezetnél is. Nagyon sokszínű volt az idei konferencia, amely a már jól megszokott családi hangulatban és a tatabányai könyvtár csodálatos környezetében telt. Igen sajnálatos és egyben elszomorító, hogy az egyre fontosabb és „kötelezőbb” téma ellenére idén a könyvtár semmilyen támogatást nem kapott a szervezéshez, és becsületükre legyen mondva, ennek ellenére rendkívül színvonalas rendezvényt bonyolítottak le, köszönhetően a közgyűtemények közötti jó kapcsolatnak, összefogásnak, együttműködésnek.

Az első előadás *dr. Takács-Sánta András*tól, az ELTE humánökológus docensétől igen provokatív volt, és ami leginkább tetszett az első pillanattól kezdve, hogy (hozzá hasonlóan) az előadó PPT és mikrofon nélkül „a la nature” tartotta kiváló előadását. Hangsúlyozta – minden más előadóhoz és Tatabánya polgármester asszonyához hasonlóan – az egyéni felelősséget, a közösségek fontosságát, a szemléletváltás egyre sürgetőbb időszerűségét, és a profit- és hatalomorientált, diktatórikus, globális nagyhatalmak rendkívüli károsságát,

minden szempontból való fenntarthatatlanságát. Könyvében (dedikált példányt kaptam!) a radikálisan tényszerű állapotfelvázolás után igen jó megoldási lehetőségeket kínál, ám ezek egyike sem egyszerű út, és sajnos a hibás mindennapi szemlélet, a média által idomítható hozzáállás, a nagyhatalmi politika és a harácsoló „elit” nem fogja megkönnyíteni a helyzetet.

A megnyitóban a polgármester asszony, *Szűcsné Kosztovics Ilona* és az összes következő előadó ugyanezt a témát járta körbe (nem beszéltek össze), és más-más szempontból, de ugyanezen dolgok fontosságát hangoztatták akár múzeumról, levéltárról, apátságról, könyvtárról, művelődési házról, iskolákról szóltak. Kiemelten fontosnak tartották a hagyományos műveltség, a természetes ember-ember közötti kapcsolatok, a természettel, teremtett világgal való együttélés, összhang megélését, ezeknek védelmét, megővését, és a mennyiségi szemlélet minőségi szemléletre formálását.

Igen megnyugtató és inspiráló számomra, hogy (miként eddig is tudtam) „zöld” nézeteimmel szerencsére nem vagyok egyedül. Ugyanis sok más még gondolkodó (saját, természetes intelligenciájú) és tenni vágyó emberrel együtt igyekszünk a nagyon rossz irányba, „fék nélküli vonaton” az ökológiai, társadalmi összeomlás felé rohanó globális túlfogyasztói, felelőtlen és megvezethető társadalmat a jobb, élhetőbb, fenntartható és a következő generációknak tiszta lelkiismerettel tovább adható, a teremtett világ minden értékét szem előtt tartó világ felé mozdítani, a szebb és szerethetőbb jövőt kínálva. Mert van ilyen. Gondoljuk ezt át és tegyük együtt ezért!

Regele Tímea
könyvtáros

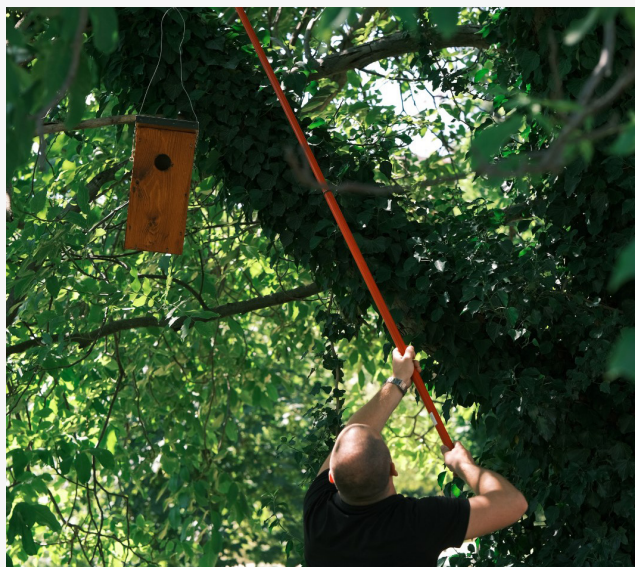
Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár

Madárodúkkal gazdagodtak a pécsi orvoskar déli és északi parkjai

A PTE Madárbarát Egyetem programjának keretében 11 madárodút helyeztek ki július elsején a pécsi orvoskar déli és északi parkjaiba. Az odúk nem etetésre szolgálnak, hanem szerepük a természetes, a harkályok által vájt faodvakban lakó madarak költéshelyének pótlása. Télen éjszakázóhelyként, jövő tavasszal pedig vélhetően már költőhelyként is használni fogják őket.

Az odúk szerepe a természetes, a harkályok által vájt faodvakban lakó madarak költéshelyének pótlása. Vannak madarak – főleg a hazai cinege- és verébfajok – amelyek evolúciósan alkalmazkodtak és kihasználják, hogy az elhagyott harkályodúban védelmet nyújtó helyet találjanak. A mesterséges odúkra azért van szükség, mert a mai erdőgazdálkodás nem kedvez az idősebb, odvasabb fák létrejöttének, és mivel ezek sokszor balesetveszélyesek is, így belterületen hamar kivágják őket, pótlásuk pedig nem megoldott.

A pécsi orvoskar déli és északi parkjaiba a 11 madárodút dr. Gaszler Péter (PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézet, MME Baranya Megyei Csoportja) és dr. Glied Viktor (PTE Fenntartható Fejlődésért Szakkollégium) helyezte ki. Mivel nyithatóak, ezért lehetőség van a költések nyomkövetésére, akár szemléletformáló események keretében is, amikor is lehetőség van arra, hogy az emberek közelebb kerüljenek a természethez, az ott zajló folyamatokhoz. Megfelelő vizsgával és engedéllyel a madárgyűrűzők meg is gyűrűzhetik a fiókákat, egyedi azonosítójú fémgyűrűvel ellátva őket. A későbbiekben – a gyűrűkódot

leolvasva – információkat is lehet nyerni egy-egy fajról: meddig él, merre vonul, a klímaváltozás mindezt hogyan befolyásolja.

Az odúk elsősorban a széncinegéknek, a kék cinegéknek, a mezei verébnek és a seregélynek szolgálhatnak otthonául. Idén vélhetően csak éjszakázóhelyként használják majd őket, ám jövő tavaszra megszokhatják és potenciális költőhelyük is lehet. Az odúk tehát nem etetésre, hanem lehetséges fészekrakó helyekként szolgálnak.

Schweier Rita

MS mester és kora – festménykiállítás

Budapesten a Szépművészeti Múzeum minden igényt kielégítő kiállítással lepte meg a közönséget, ugyanis az egykori selmecbányai gótikus oltár táblaképei mutatják be. Az MS monogrammal ellátott festmények a mai Szentháromság tér sarkán álló Alexandriai Szent Katalin templom főoltárképei voltak. A hét táblakép most először látható végre együtt több évszázadnyi vándorlást követően, ez a kiállítás legnagyobb érdeme.

A sokak által ismert táblakép

MS mester monogramja látható minden kép sarkában, aki az 1500-as évek elején festette a hatalmas gótikus szárnyas oltár táblaképeit. Feltehető, hogy nem egyedül alkotott. Műhelyében segéd-ek dolgoztak a keze alá. A több mint fél évezredes oltárkép eredetileg nyolc táblaképből állt, egynek azonban nyoma veszett. A többi hét nagyméretű, két méter magas festmény különböző múzeumokban, magángyűjteményekben található.

Ki volt MS mester? Erre a kiállítás nem tud feleletet adni. Feltételezhető, hogy a mester a Bécsben időző Albrecht Dürernél tanult. Erre utal több dűreri motívum felhasználása, alkalmazása MS mester rajzain. Ezt a feltételezést rengeteg, a tárlaton bemutatott Dürer-rajz támasztja alá.

A kiállítás részben bemutatja a középkori Selmecbányát (Banská Štiavnica, Schemnitz) és a felső-magyarországi bányavárosok mindennapjait. A hét táblakép mellett a selmecbányai Kollár Galéria két értékes falfaragványa, az 1506-ban festett Szent Borbála és Szent Katalin szobor is helyet kapott a budapesti időszaki tárlaton. A két nagyméretű alkotás egykor szintén a gótikus szárnyas oltárt díszítette. További felvidéki kötődésként a szintén a vizsgált korszakból származó korponai Szűz Mária bazilika egyik oltárképét is megcsodálhatjuk a kiállítóteremben. A tárlat európai színvonalon igyekszik bemutatni az 1500-as évek első évtizedeinek művészetét, a szakrális alkotásokat és oltárképeket. A kiállítás harmadik szakasza betekintést enged a műtárgyak vizsgálatába is.

Kár, hogy a nagyszerű angol fordítás mellett nem olvasható német nyelvű ismertetés. Selmecbánya a felvidék egyik legszebb épségben megmaradt reneszánsz városa. A kiállítást június 20-ig lehetett megtekinteni a Szépművészeti Múzeumban.

Prof. Dr. J. Makovitzky

Univ. Heidelberg és Univ. Freiburg i. Br.

Az aneszteziológus asszisztens vakvezető kutyája a betegek feszültségét is oldja

Ánizs az első magyarországi vakvezető kutya, aki klinikán dolgozik. A labrador gazdája Kollár Zsuzsanna, a PTE ÁOK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetének szakasszisztense, akinek veleszületett genetikai betegsége miatt nemrég rohamosan elkezdett romlani a látása. A kutya segíti abban, hogy tudjon közlekedni, és közben a betegek és a munkatársak szívét is rabul ejti – derül ki a Deutsche Welle (DW) magyar szerkesztősége videójából.

„A szemészetben igazolódott, hogy folyamatosan szűkül a látóterem, jelenleg már csak tíz százalékosan látok. Muszáj volt megoldást találnom, mert nekimentem az embereknek és állandóan balesetem volt” – nyilatkozta Kollár Zsuzsanna, aki a Baráthegyi Vakvezető Kutyaiskolához fordult segítségért, onnan kapta egy éve Ánizst. A klinika az esélyegyenlőség jegyében engedélyezte, hogy az állat is vele dolgozzon.

Zsuzsa altatóorvos mellett segédkezik asszisztensként, az ambulancián a műtétek előtt végeznek általános állapotfelmérést. Ánizsnak a rendelőben saját kuckója van. Elsődlegesen abban segít, hogy Zsuzsa bejár hasson dolgozni, ám jelenléte a betegek és a munkatársak számára is fontos, megnyugtató. „Nyugodt légkört teremt. Ha nem is itt dolgozom, akkor is bejövök köszönni neki” – mondta a DW munkatársának dr. Árvay Tímea aneszteziológus szakorvos. A klinikára érkező betegek is gyakran megsimogatják Ánizst, aki ugyan nem terápiás kutya, de jelenlétével oldja bennük a feszültséget.

A DW videójából azt is megtudhatjuk, hogy a KSH adatai szerint hazánkban körülbelül 43 ezer látássérült él, akiket 500 vakvezető kutya segít többek közt abban, hogy ne veszítsék el a munkahelyüket.

A videó itt megtekinthető:

Takács István professzor születésének 100. évfordulója

Takács István professzor a POTE Szemészeti Klinikájának igazgatója 1925. augusztus 16-án született Pécsen. Középiskoláit Kaposváron és Pécsen végezte, 1943-ban kitűnő eredménnyel tett érettségi vizsgát. Orvosi tanulmányait a POTE-n végezte, 1949. június 28-án avatták orvosdoktorrá. Végzés után a Szemészeti Klinikára került, 1953-ban nyert szakképesítést. Már fiatal tanársegéd

korában megmutatkozott a tudományos munka iránti készsége és alkalmassága. 1957-ben lett a klinika adjunktusa.

Kórbonctani előképzettségével a klinika szövettani munkálatainak adott lendületet és tett értékes hisztológiai megfigyeléseket. 1965-ben hazánkban elsőnek kezdeményezte izolált íriszkészítményen a szivárványhártya izmainak élettani és farmakológiai vizsgálatait. Jelentős adatot nyert annak a vitatott kérdésnek eldöntéséhez, hogy a szivárványhártya izmainak kettős autonóm beidegzése van. Eredményeit kandidátusi értekezésében foglalta össze. Ezen értekezésével és 41 angol és német nyelven írt dolgozatával 1968-ban docensi kinevezést kapott. Tanszékvezető egyetemi tanári kinevezésének kelte 1975. július 1. Szívós és leleményességet igénylő munkát kezdett a szem vérkeringésének termoeleemes majd termisztoros vizsgálatával. Többek között a szabályozásban nagy szerepet játszó, szimpatikus alfa- és béta-receptorok szerepét derítette ki. Munkái az

oculocardialis és respiratoricus reflexek kapcsolatára szolgáltatott adatokat. Többek között arra, hogy a szemet ért ciliaris idegi ingerek reflexes hatással vannak a szisztémás vérkeringésre.

Sok éves, nemzetközi kongresszusokon is bemutatott, értékes munkássága 1981-ben tudományos MTA doktori fokozat elnyerésével tetőzött. A szemészeti tankönyv több fejezetét ő írta. Az Országos Szemészeti Intézetben és a Magyar Szemorvostársaságban végzett munkájáért 1977-ben Kiváló Orvos, 1988-ban Schulek Vilmos, valamint Blaskovics Imre emlékéremmel tüntette ki.

A klinikai betegellátást újjá szervezte: korszerű eszközöket, műszereket szerzett be. A klinikai tevékenységet a kísérletes-szövettani labor mellett, a fotólabort (írisz- és fundus fluoreszcéin-angiográfia) és az elektrofiziológiai laboratóriumot is korszerűvé tette. Vezetése alatt a Szemészeti Klinika könyvtára – a legjelentősebb nemzetközi folyóiratok és kézikönyvek beszerzésével – a szakorvosképzés hatásos helyszínévé vált. Takács professzor a mikrosebészet hazai jelentős és úttörő képviselője volt, bevezette a nyitott tokos szürkehályogműtéteket és a műlencse-beültetést. Több mikrosebészeti tanfolyamot szervezett a szemész szakorvosok részére. A trabekulektómia mikrosebészeti titkait Watson-nál tett látogatása során sajátította el. Megte-remtette a vitrektómia feltételeit: 3 operációs mikroszkóp ill. 3 vitrektómiás készülék beszerzésével és 3 rátermett, kellően motivált szakorvos hazai és külföldi képzésével.

Takács professzor 1989 szeptemberében vonult nyugdíjba. 2000. január 27-én hunyt el, a Pécsi köztemetőben nyugszik.

120 éve született Romhányi György

(1905. szept. 15. – 1991. aug. 29.)

Romhányi György professzor 1951. október 15-én foglalta el a Pécsi Orvostudományi Egyetem kórbonctani tanszékét. A pécsi munkavállalásában az egyetem szürke eminenciása, *Ernst Jenő* professzor és a Kossuth-díjas akadémikus *Szentágothai János* játszottak fontos szerepet. Romhányi professzor Pécsen az emberi amiloid szubmikroszkópos szerkezetelemzésével foglalkozott az általa leírt topo-optikai reakciókkal.

Az amiloidkutatást nemes *Balogh Ernő* (1890-1964), Budapesti Tudományegyetem I. sz. Kórbonctani Intézetének magántanára eredetileg *Farkas Károlyra* bízta, de ő a hisztokémiai festések analízisével szeretett volna foglalkozni. Az amiloidtémát így Romhányi György kapta. Ő 1938-ban kezdte meg a human amiloid vizsgálatait. Számára a *Bennhold*-próba volt ismert, és nem tudott *Paul Divry* senilis plaque-on végzett kongóvörös festést követő, polarizációs optikai vizsgálatairól. A polarizációs optika elméletét és módszertanát *Schmidt* és *Frey-Wyssling* könyveiből sajátította el.

Romhányi, az 1939-1941 között végzett polarizációs optikai vizsgálatainak eredményeit 1942 októberében Budapesten, a Magyar Patológus Társaság kongresszusán ismertette az amiloid szubmikroszkópos szerkezetéről. Megállapította, hogy a kanadabalzsammal fedett (hidrofób médium), festetlen amiloid nem mutat kettőtörést, azaz izotróp.

A humán patológiában Romhányi által bevezetett imbibiciós analízissel (*Hermann Ambronn*, 1856-1927, német botanikus nyomán) kimutatta, hogy az amiloid anilinben nem kettőtörő, azaz izotróp, de csökkenő törésmutatójú közegben festetlenül, növekvő lineáris pozitív kettőtörést mutat. Kongóvörös festés után eléri a vízben mért kettőtörés intenzitásának ötszörösét. Romhányi szerint ez a jelenség azzal függ össze, hogy a kongóvörös molekulák párhuzamosan rendezetten kötődnek a rendezett amiloid micellákhoz. Ez tipikus példája az additív típusú topo-optikai reakciónak: az amiloid kettőtörésének eredeti előjele a festés után nem változott, azaz lineárpozitív. Előadásának összefoglalása az amiloid feltételezett fibrilláris struktúrájáról a *Zentralblatt für allgemeine Pathologie und pathologische Anatomie*-ben jelent meg, majd 1943-ban *Peter Ladewig* 1945-ben a *Nature*-be írt az kongóvörössel festett amiloid kettőtöréséről.

Romhányinak 1949-ben, a II. világháború miatt hét éves késéssel megjelent az amiloid kettőtöréséről szóló alapvető munkája. Az egyik bíráló *Albert Frey-Wyssling* professzor volt, aki gondoskodott arról, hogy a munka a lehető leg hamarabb megjelenjen. Az ő tanítványa, *O. Wälchli* a kongóvörös molekulák orientációját a felszínnel párhuzamosnak találta a cellulózon, akárcsak Romhányi az amiloid-lerakódásokon. *Missmahl* és *Hartwig* kételkedtek Romhányi interpretációjában, szerintük nem az amiloid, hanem az ott elhelyezkedő kollagénrostok felelősek a kettőtörésért. Romhányi 1956-ban válaszolt: a *von Ebner*-féle fenolreakcióval kikapcsolta a kollagénrostokat a reakcióból, majd ezt

követő kongóvörös festéssel keresztezett polárok között – zöld polarizációs színnel – az amiloid kettőtörését regisztrálta. Ez a kongóvörös festékmolekulák optimálisan rendezett kötődésére utalt.

1959-ben *Cohen* és *Calkins* elektronmikroszkópos vizsgálatokkal leírták az amiloid fibrilláris struktúráját, amely igazolta Romhányinak az amiloid szubmikroszkópos szerkezetére vonatkozó feltételezését. 1968 februárjában a berlini Charité-n megrendezett „*Internationales Symposium die heutige Stellung der Morphologie in Biologie und Medizin*” című konferencián a távollétében felolvasták a referátumát, amelyben elsőként ismertette a kálium-permanganát-kezelést követő tripszinemésztéssel a primer (AL) és a szekunder (AA) amiloid lerakódások közötti különbséget: a primer a kezeléssel szemben rezisztens, míg a szekunder amiloid lerakódás kiemésztődik. Ez a felfedezés mérföldkő volt az amiloid kutatásban! Ma 47 amiloid típus ismert!

Romhányi György és *Makovitzky József* 1970-1971-ben kálium-permanganát-kezeléssel analizálta az aorta mediájában lerakódott senilis amiloidot. Megállapították, hogy a kezelésre a kettőtörés és a kongofilia nem tűnik el. Megállapították, hogy a senilis amiloid az aortában a simaizomszövetek degenerációs terméke. Ezt a hipotézist *Häggqvist* és munkatársai igazolták.

A topo-optikai teakció

A polarizációs mikroszkópos szerkezetelemzés területén új korszakot nyitottak a Romhányi által kidolgozott ún. topo-optikai reakciók. Ezek az eljárások – a polarizációs mikroszkópos vizsgáló módszerek teljesítőképességét jelentősen megnövelve – olyan rejtett micelláris struktúrák polarizációs mikroszkópos vizsgálatát is lehetővé tették, melyek a korábbi módszerekkel egyáltalán nem voltak kimutathatók. Romhányi 1962-63-ban megállapította, hogy a festékmolekulák orientált kötődése mérsékelt anizotrop effektussal jár (pl. porc), amely a festést követő utóprecipitációval jelentősen fokozható és stabilizálható. A toluidinkék topo-optikai reakcióban három tényező befolyásolja az orientált festékkagregációt.

1. a festékmolekulákat orientáló struktúra/kromotropia
2. a struktúra és a festék közötti kötődés
3. a struktúrához orientáltan/rendezetten kötődő festékmolekulák precipitációja, amely festékekkel orientált aggregátumot képez, anélkül, hogy befolyásolná a struktúra és a festékmolekulák közötti kötődést. A festékmolekulák elsődleges orientációja változatlan, de az anizotóp effektus jelentősen felerősödik.

„Serendipity” révén fedezte fel a fertőtlenítő hatású etakridin-laktát (*Rivanol*) topo-optikai reakcióját. Romhányi a fluoreszcens festék akridin narancssal nem tudott anizotrop hatást kimutatni, de a *Rivanollal* igen. A *Rivanolt* a vegyiparban kálium-ferricianiddal precipitálják, amit Romhányi *Albert* könyvében olvasott az utóprecipitációról, így született meg a *Rivanol* topo-optikai reakció 1954-ben. Romhányi a precipitációs toluidinkék-festést alkalmazta a kötőszöveti alapállomány, a kollagénrostok és a sejtmembránok glikoprotein komponenseinek és a szerkezeti lipidek polarizációs

mikroszkópos tanulmányozására. *Deák György* „A bazális membránok szubmikroszkópos struktúrájáról topo-optikai reakció tükrében” címmel irt kandidátusi disszertációt. *Bukovinszky Anna* a növényi sejtfalak poliszacharid komponenseit vizsgálta topo-optikai reakciókkal. *Fischer János* az ABT-reakcióval (aldehid-biszulfit-toluidinkék-reakcióval) a növényi sejtfalak, a baktériumok és a gombák cukorkomponenseit vizsgálta. Ezzel a reakcióval a polarizációs mikroszkóp feloldási képessége 2-5 Ångströmre (0,2-0,5 nm-re) erősödik.

Módis László két könyvet irt a topo-optikai reakcióról. Romhányi tanítványaival együtt elemezte a biomembránt, a kollagén- és az elasztikus rostokat, a kötőszövetek extracelluláris matrixát, különböző baktériumok és gombák sejtfalait, az ergasztoplazmatikus membránt, az RNS-t és a DNS-t, a sejtmagkromatint. *Makovitzky* a Romhányi-módszereken alapuló topo-optikai reakciókkal elemezte a humán vörösvértestek, limfociták, trombociták, Ehrlich-ascitessejtek felszínén elhelyezkedő glikoproteinek rendezettségét. Csak a B-limfocita felszínén van O-acetil-sziálsav, ezt kémiai módszerekkel is igazolta a munkatásaival. A toluidinkék precipitációs módszert *Günther Geyer* és *Werner Linss* elektronmik-

roszkóphoz adaptálták, mások, *Sótonyi Péter* és *Tátrai Enikő* az ABT-reakciót vizsgálták elektronmikroszkóppal.

A topo-optikai módszert megtanulni rengetegen jártak hozzá hazai patológusok, *Gerhard Taubert*, *Georg Scheuner* és *Jürgen Hutschenreiter* Lipcséből, *William Friborský* Prágából, *Wright* az USA-ból, *Benedicto de Campos Vidal* Brazíliából, *Samavedam Srinivasa Sriramacharyulu* Indiából, *Schmidt* szintén az USA-ból. Megkülönböztetett figyelemmel emlékezett az intézeti találkozására *Schwartz Fülöppel* (USA). *Gruys* Utrechtből, *Linke* Münchenből levelezett vele az amiloidról a 80-as években. 2001-ben Budapesten, az *International Symposium on Amyloidosis*-on Romhányi György-szimpoziumot szerveztek. Majd ennek folytatásaként 2002-ben és 2004-ben Pécsen is rendeztek Romhányi-szimpoziumot nemzetközi részvétellel. 2005-ben, születésének 100. évfordulóján szeptemberben az MTA ünnepi ülésen emlékezett rá, hasonlóan a Magyar Patológus Társaság kongresszusán, Pécsen és a *Membrán-Transzport Konferencián*, Sümegen is. A szári Romhányi-találkozók idén jubilálnak, mert huszonötödször rendezik meg!

Makovitzky József

WILHELM FERENC VERSEI

méla (p)rím avagy a (p)rím(a) méla

néha elmélázom azon
hogya e fura kopasz fazon
min mélázik olyan nagyon
s jó-e az ha inkább hagyom
vagy ha nem hát akkor vajon
elmélázik-e majd azon
ez a kopasz fura fazon
felesleges olyan nagyon
méláznia mért nem hagyom
s erre mikor jön rá vajon
vagy ha inkább mégis hagyom
hálás lesz-e s milyen nagyon
ez a kopasz fura fazon
elmélázik-e majd azon
miért teszem s akkor vajon
rájön-e hogy miért hagyom
miért nem piszkálom nagyon
s majd e fura kopasz fazon
tovább mélázgathat azon

hangulat-morzsák

fekszem az ágyban
csend a lakásban
szokatlan állapot
ír felül átlagot
csak egy bús ballada dallama zakatol agyamban
szüntelen
egy szomorú szerelmes szonett
mit még nem énekelt meg sanszonett
feszít a szeretet vagy nem szeret eldöntendő
kényszere
elmémbe ég bele
a vele vagy eleve ég vele
elrendeltetése
vagy talán mégse
vagy talán másként
vagy miként mást kért
tőlem egyszer régen
olyat mitől végem
lett örökre
hogya fogadjam örökbe
és cserébe ő is megszelidít engem
hagyjam megtörténni mást nem is kell tennem
csak higgyem el jó lesz és nem fogom bánni
ha közös a hitünk jöhet bárki bármilyen
együtt véghez visszük célunkat elérjük
s a végső búcsú előtt boldogan meséljük
nem volt különleges ebben semmi kérem
csak magunkat adtuk mi szívből jött szépen
szórtunk egymás elé sok szeretetmorzsát
fel is csipegettük szívünk volt a porzsák
ami azt a sok jót megőrizte nekünk
így lett a boldogság örökös vendégünk

**WILHELM FERENC
REJTVÉNYEI**

Kakukktojás

Mindegyik kis ábrában a szürke mezőből kiindulva, lólépésben haladva összeolvasva a betűket egy-egy személy nevét kapjuk megfejtésül. Melyikük a kakukktojás és miért?

B	S	Y	B
R	I	I	K
T	E	O	T

A

G	Ŭ	G	A
D	Z	E	D
H	E	S	É

B

C	R	I	L
A	Á	N	E
E	F	L	K

C

B	R	I	U
G	L	O	O
D	G	Y	A

D

T	N	M	H
A	A	É	R
P	E	N	U

E

Rejtvény

Szent-Györgyi Albert (1893-1986) Nobel-díjas magyar orvos, biokémikus a fertődi Esterházy-kastély egyik emléktábláján is olvasható gondolata:

[illegible]

1) József Attila egyik híres verse

58 32 2 64 41 10 18 52

2) Meghitt, háborítatlan

66 50 27 17 46 30

3) Alkoholpárlat

43 71 33 19 63 3 61 62 56 45 39 23

4) Lenből, pamutból vagy selyemből mintásan szőtt anyag

69 8 29 55 44 23 57

5) Állatnak vizet adni

37 33 47 12 5 55 28 20 60

6) Hajlíthatatlan, konok

31 11 67 65 4 44

7) Keménykötésű, izmos

26 51 1 38 49 11

8) Ábrándozva, lassan sétálni

25 34 68 4 40 48 71 15 54

9) Rákók és rovarok páncélanyagában található poliszacharid

35 21 24 7 53

10) Ismétlődő díszítő formák összessége

59 14 9 16 38 56 22 42

11) Török Ádám legendás zenekara volt

13 70 6 36

In memoriam Jakó János

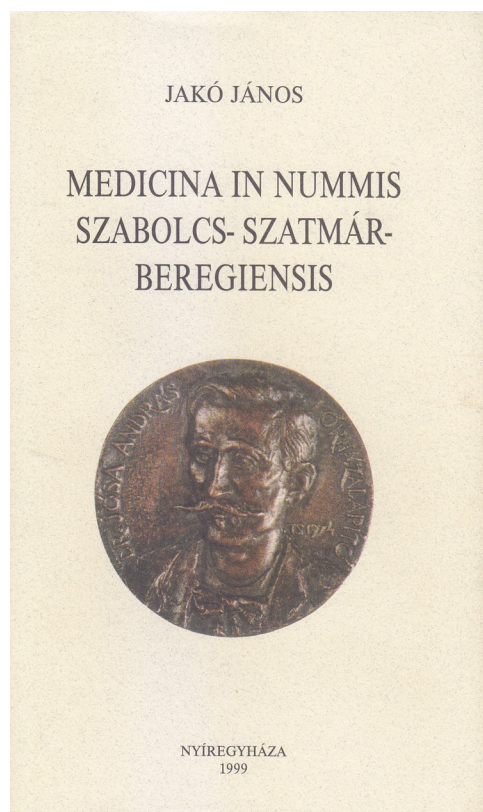
(*Sárospatak, 1938. október 11. – †Nyíregyháza, 2025. június 27.)

A belgyógyász és haematológus szakképzettségű kolléga orvosi tevékenységét a hivatalos elismeréseken túl, több mint 100, hazai és külföldi szaklapokban megjelent publikációja is minősíti. A nyíregyházi Jósa András Megyei Kórház V. számú Belgyógyászati Osztály osztályvezető főorvosaként vonult nyugdíjba.

Régóta foglalkozott orvostörténelemmel és orvosi numizmatikával, amely témakörökből számos közleményét olvashattuk orvosi folyóiratokban (pl. Communicationes de Historia Artis Medicinae, Orvosi Hetilap, Magyar Belorvosi Archivum, Hematológia Transzfuziológia) és numizmatikai kiadványokban (pl. Az Érem, Huszár Lajos Emlékkönyv, Pécsi Dénár). Ez utóbbiban, vagyis a Pécsi Dénárban 18 közleménye jelent meg az idők folyamán. Alább a Pécsi Dénár 250. számának megjelenése alkalmából írott cikkéből idézünk: „A Pécsi Dénár 1. számának megjelenése óta eltelt bő húsz év egyértelműen bizonyította, hogy életképes, sokak érdeklődésére számot tartó, a maga nemében páratlan magyar numizmatikai folyóiratot alapítottak 2001-ben és tartanak azóta is életben töretlen, nem lankadó aktivitásuk, szorgalmuk, ügyszeretetük és kitartásuk révén a tiszteletre méltó szerkesztők.” Munkái közül kiemelendő az alapos előkészítő munka után, 1999-ben napvilágot látott „Medicina in nummis Szabolcs-Szatmár-Beregiensis” c. könyve, melynek apropóját a nyíregyházi Jósa András Kórház alapításának centenáriuma adta és melyben szűkebb pátériája orvosi éremkincsét dolgozta fel, konkrétan a kötetben 100 orvosi érmet és a függelékben 21 orvosi „éremszerrű” tárgyat mutatott be, ezzel újabb értékes opussal gazdagította az orvosi numizmatika szakirodalmát (képünkön). Ennek kiegészítő kötete a Medicina in nummis „Szabolcs-Szatmár-Beregiensis II” 2019-ben jelent meg. A korábbival megegyező formátumú, szép kiállítású, jól szerkesztett, 108 oldalas könyvben 66 érem és a függelékben 16 jelvény, zseton, cserép plakett stb. kerül bemutatásra a szükséges magyarázó szöveg kíséretében, színes ábrákon. A szerző a bevezetésben írja, hogy továbbra is csak azoknak az orvosoknak, gyógyszerészeknek és laikus gyógyítóknak az érmeit közli, akiknek a munkássága rövidebb-hosszabb ideig, vagy teljes egészében a megyéhez kötődik. Ugyancsak tudatja, hogy nem második, bővített kiadásról van szó, hanem új adatokat tartalmazó, újabb kötetről. Most a megjelentetés apropóját a kórház 120 éves évfordulója adta. Jakó János rangos orvosi éremgyűjteménnyel rendelkezett. A reprezentatív anyagból több alkalommal szerveztek Budapesten, Debrecenben, Nyírbátorban és Nyíregyházán kiállítást. Jakó doktor évtizedek óta rendszeres résztvevője a Magyar Orvostörténelmi Társaság Orvosi Numizmatikai Szakosztálya üléseinek, és gondosan összeállított előadásaival már sok alkalommal gyarapította a hallgatóság ismereteit. 2004-től az Orvosi Numizmatikai Szakosztály elnökeként nem csak szervezte a szakosztályi összejöveteleket, de mindent megtett annak érdekében is, hogy új tagokat toborozzon (ilyen irányú felhívása 8 különböző orvosi sajtóorgánumban jelent meg). Kezdeményezésére jött létre a Semmelweis Múzeumban, 2006-ban a „Gyűjtők és gyűjtemények legújabb magyar orvosi érmei” című nagy sikerű kiállítás.

A Magyar Belorvosi Archivum orvostörténelem és orvosi érem rovatának egyik vezetője, és ilyen minőségében több orvostörténelmi közlemény megjelenésének kezdeményezője és segítője volt. Sok orvosszakmai kitüntetés mellett a Magyar Orvostörténelmi Társaság a Zsámboky János Emlékéremmel, a Magyar Éremgyűjtők Egyesülete pedig az Unger Emil Jutaloméremmel tüntette ki. Emlékét róla készült portréérmek is őrzik, melyek közül itt a Tóth Sándor alkotta medál előlapját mutatjuk be.

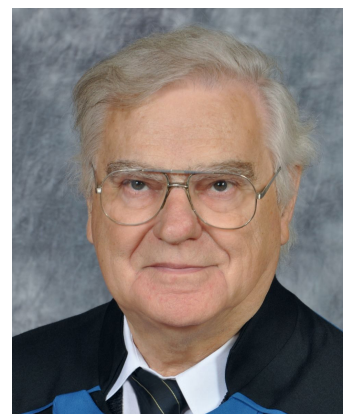

Süle Tamás

(Megjelent a Pécsi Dénár 2025. július 1-i számában)

In memoriam dr. Hartmann Géza

(1938 – 2025)

Mély megrendüléssel búcsúzunk a 2025. június 27-én, 87 éves korában elhunyt dr. Hartmann Gézától, a PTE ÁOK Élettani Intézet tudományos főmunkatársától, a PTE ETK tanárától.

Hartmann Géza Szombathelyen született 1938. január 23-án. 1957-ben a szombathelyi Állami Nagy Lajos Gimnáziumban érettségizett kitűnő eredménnyel. 1957-63 között a POTE hallgatója volt, általános orvosi diplomáját *summa cum laude* minősítéssel kapta meg. Egyetemista évei alatt a Lissák Kálmán vezette POTE Élettani Intézetében, az endokrin munkacsoportban dolgozott diákkörös hallgatóként. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán gyakoronokként kezdte meg orvosi pályáját. 1964-ben visszatért az Élettani Intézetbe, ahol nyugdíjba vonulásáig dolgozott.

1967-ben szakvizsgát tett orvosi laboratóriumi vizsgálatokból, 1966-ban orosz, 1970-ben angol nyelvből szerzett középfokú állami nyelvvizsgát. 1982-84 között elvégezte a Testnevelési Főiskola Továbbképző Intézetének középfokú edzőképző kurzusát. 1994-ben védte meg „Az agyi serotoninerger rendszer, a hypothalamus-hypophysis-mellékvesekéreg tengely és az öningerlés kölcsönhatásai” című értekezését és lett az orvostudomány kandidátusa. 2002-ben kapta meg a habilitált doktor címet. 2001-ben kapott főiskolai tanári kinevezést a PTE Egészségügyi Főiskolai Karára.

Kutatásai kezdettől fogva a neuroendokrinológia és neurofiziológia határterületi problémáit érintették. A hypothalamus-hypophysis-mellékvese tengely, az agyi catecholaminerg és serotoninerger rendszer, a neurotensin, valamint a megerősítés egyik modelljének tekinthető agyi elektromos öningerlés és a különböző tanulási és magatartási folyamatok közötti kölcsönhatások vizsgálata állt kutatásai középpontjában. Tartós és gyümölcsöző tudományos együttműködést épített ki a Moszkvai és Szentpétervári Agykutató Intézetekkel. 114 tudományos közleménye jelent meg, több mint 100 tudományos előadást tartott hazai és nemzetközi kongresszusokon. Kutatási eredményeit nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is elismerték. Kutatómunkájában legközvetlenebb munkatársa felesége, Szabó Jolán, tanszéki biológus volt, akivel 55 éven keresztül éltek boldog házasságban.

Oktatói tevékenysége olyan sokrétű volt, hogy szinte lehetetlen felsorolni. Az orvostanhallgatók magyar és angol nyelvű oktatása mellett a kezdetektől részt vett az Egészségügyi Főiskolai Kar Pécsi, Szombathelyi, Zalaegerszegi és Kaposvári Tagozatainak minőségi oktatásában, nagymértékben hozzájárulva a főiskola egyetemi karrá válásához. A Janus Pannonius Tudományegyetem Testnevelés és Sporttudományi Intézetében élettant és kórélettant tanított. A szexuális felvilágosítással kapcsolatos egyetemi kurzusa sok hallgatót vonzott, a PhD-képzésben végzett tevékenysége ugyancsak jelentős volt. Kutatásai során mintegy 80 TDK-hallgató tevékenységét irányította. Valóban elmondható, hogy Hartmann Géza egyetemisták, orvosok, egészségügyi dolgozók nemzedékeit tanította. Szigorú, de igazságos vizsgáztatónak tekintették.

Közeleti tevékenysége is igen sokrétű volt. Hat magyar és négy nemzetközi tudományos társaság tagja. 1970-76 között az *Acta Physiologica Hungarica* című folyóirat technikai szerkesztője volt. Részt vett a Pécsi Akadémiai Bizottság, a Szombathelyi Tudományos Társaság, az MTA Vas Megyei Tudományos Testület és a Magyar Orvosi Kamara Baranya Megyei Szervezetének munkájában. A Magyar Élettani Társaság vezetőségi tagja volt, és 1990-ben aktívan segítette a POTE Reformbizottságát. Több cikluson keresztül volt a POTE, majd a PTE ÁOK Tanácsának választott tagja, majd 1996-tól a Pro Medicina Quinqueecclesiense Alapítvány képviselője. 2001-től a PTE ÁOK Medikus Sportkör elnöke, 2003-tól a PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Tudományos Diákkörének elnöke volt.

Hartmann Géza különlegesen értékes ember volt. Egyenes jelleme, kérlelhetetlen meggyőződése szerint élt, szókimondásáért, az igazsághoz való ragaszkodásáért mindenki tisztelte. Aki közel került hozzá, az tudta, hogy egy végtelenül kedves, segítőkész és holisztikus világlátású emberrel van dolga. Legendás volt kézügyessége: a kísérletekhez szükséges finom műtéti technikákat nála senki sem tudta jobban. Nem volt szakbarbár. Negyven éven át volt aktív játékos, majd edzője, később szakosztály elnöke a PEAC röplabdacsapatának. Hobbija a bélyeggyűjtés volt, de élvezettel dolgozott a szőlőjében is.

Szomorú szívvel búcsúzunk dr. Hartmann Gézától. Emlékét tisztelettel és szeretettel megőrizzük. Nyugodjék békében!

*Lénárd László,
emeritus professzor*

In memoriam dr. Götz Frigyes

(1934 – 2025)

Szomorú szívvel fogadtuk a hírt, hogy 2025. június 5-én elhunyt dr. Götz Frigyes, a pécsi Urológiai Klinika emeritus professzora. Dr. Götz Frigyes 1934-ben született Fertőszéplakon. A gyógyítás vágyát, a betegek szeretetét, tiszteletét otthonról, körzeti orvos édesapját látva hozta magával, nem volt kétséges tehát, hogy orvos lesz. 1959-ben szerzett orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, ezután szinte mindvégig az Urológiai Klinikán dolgozott. Azért választotta az urológiát, mert az imádott műtéti tevékenység mellett fontos volt számára, hogy személyes kapcsolatban maradjon betegeivel. A ranglétrát végigjárva – rövid dunajúvárosi főorvosi kitérővel – 1987-ben nevezték ki egyetemi tanárrá és az Urológia Klinika igazgatójává, ezt a pozíciót 1999-es nyugdíjazásáig töltötte be.

Az urológia valamennyi területét művelte. 1965-től kiemelten foglalkozott a veseköves megbetegedés problémakörével, ezen belül a kőbetegség etiopathogenesisével, a kőmagképződés mechanizmusával, a kövek konzervatív és műtéti kezelésével, újraképződésük megelőzésével. A témakörből 1985-ben védte meg kandidátusi disszertációját.

Példamutató módon minden lehetséges alkalmat megragadott az új módszerek, eljárások elsajátítására, és erre biztatta munkatársait is. Vezetése alatt kezdődtek meg a vesekősebészetet forradalmasító perkután kőműtétek és a felső húgyúti endoszkópia, és bevezették az UH-vezérelt beavatkozásokat (percutan nefrosztómiát, biopsziát és tályogdrenálást) is. Újdonságként végeztek laparoszkópiát és női antiinkontinencia-műtéteket. Vezetése alatt a daganatsebészetben megtörténtek az első vizeletdeviációs műtétek és a radikális prosztatektómiák. Hazai vonatkozásban úttörő munkát végzett a klinika a férfi impotencia gyógyszeres és műtéti kezelésében, valamint itt történtek az első péniszprotézis-beültetések, és Götz professzor nevéhez fűződik a vesicoureteralis reflux kezelésében sikeresen alkalmazott trigonum-elektrokoaguláció módszerének kidolgozása is. Kiemelten fontosnak tartotta a kiscsoportos oktatást. Számos tudományos konferenciát szervezett, 1992-ben indította útjára a Huth Tivadar Urológus Napokat.

Nagy súlyt helyezett a személyi és tárgyi feltételek megteremtésére is. Az operatív működéshez nélkülözhetetlen altatásos érzéstelenítés biztosítására 3 aneszteziológus állást hozott létre, és 12 ágyas szakmaspecifikus intenzív részleget alakított ki. A Szerkezetében lerobbant régi épület számos részét modernizálta.

1994-ben munkatársaival együtt létrehozta a „Modern Urológiáért” Alapítványt, melynek célja a korszerű betegellátás feltételeinek megteremtése és javítása volt. Az alapítvány működése során számos műszer beszerzésével, továbbá tudományos programok, tanulmányutak finanszírozásával segítette elő a klinika munkáját. Munkája során a számos nehézség ellenére mindvégig megőrizte szerénységét, optimizmusát, betegek iránti elkötelezettségét. Nem szeretett konfrontálódni, inkább bölcsességgel, meggyőzéssel simította el a konfliktusokat. Nem szerette a nagy szavakat sem, sokkal inkább a tetteket. Szakmailag igényes, szigorúan precíz elvárású, ám nyugodt légkört teremtett a klinikán, tág teret biztosítva az egyéni fejlődésnek.

„Tudok örülni a szakmai élményeknek, a klinikai jubileumoknak, a munkatársaim sikereinek, ugyanakkor szeretek hátul, személytelenül meghúzódni” – fogalmazott. Közel ötvenéves, aktív urológiai pályafutása példaképpül szolgál tanítványainak és a jövő urológus nemzedékének egyaránt. Drága Professzor Úr! Emléked szívünkben örizzük, örök békét és nyugalmat kívánunk Neked!

Az Urológiai Klinika munkatársai nevében: Dr. Szántó Árpád, klinikaigazgató

In memoriam dr. Bauer Miklós

(1929 – 2025)

Bauer professzor urat biológiai csodának tartottuk, akin nem fog a pipadohány és a sok kávé sem, a sok cukorral. Azt hittük, hogy túlél mindannyiunkat, de végül győzött a biológia törvénye.

Sokáig elképzelni sem tudtuk, aztán az utolsó hónapokban óvatosan, egymás között, egykori tanítványaiként csendesen beszélgetve többször szóba hoztuk, hogy bizony megtörténhet, eltávozhat közülünk a mindannyiunk által oly nagyra tartott és tisztelt professzor úr. Feleségétől tudjuk – hiszen gyakran érdekeltünk tőle hogyléte felől –, hogy egészségi állapota fokozatosan romlott, mígnem június 23-án szervezete végleg feladta a küzdelmet. Csaknem 96 éves volt. Nehéz együtt élni a gondolattal, hogy nincs többé, nincs többé az a rendkívüli személyiség, tudós ember, kiváló oktató és kutató, sebészorvos, aki örökre beírta magát a magyar és a nemzetközi fül-orr-gégészet könyvébe is.

Nincsenek többé a kávézások melletti beszélgetések, oktatások és kioktatások, tanácsok a szakmához, az élethez. Bölcsessége, élettapasztalata rendkívüli volt, bármikor fordulhattunk hozzá tanácsért, egy-két jó szóért, gondolatért, melyek után azonnal világossá váltak az addig érthetetlennek és megoldhatatlannak vélt problémák. Ezek a beszélgetések naponta akár többször is megtörténtek, főként akkor, ha műtéteknél asszisztáltunk neki. Nem volt ritka, hogy a kezdő gyakornok, később rezidens 3-4 kávézáson és oktatáson is túl volt, és szinte tremora volt a toxikus kávébeviteltől, amikor egy idősebb kollégának megesett a szíve rajta és megsúgta, hogy lehet fél adagot is kérni. Legendások voltak ezek a beszélgetések, mert minden témához volt legalább 3-4 vicce. Élettanász korában épp ezért Mórícka, majd Bauer Móríc lett a beceneve, amiből néha félreértések is születtek. Egyik korábbi élettanász barátja ideggyógyász

főorvos lett egy másik városban, és onnét küldte egyik ismerősét Pécsre, a „Mórichoz”. A baj azzal volt, hogy klinikánkon akkoriban dolgozott egy Móricz doktor is.

Aki ismerte, tudja, hogy milyen rendkívüli társasági ember volt, bármely eseményen rögtön a középpontba került, a környezete itta a szavait, bölcs gondolatai mellett felejthetetlenek szórakoztató történetei is. Megtanította nekünk a betegekkel való bánásmódot. A beteg megszólításánál elvárta, hogy ne Kovács bácsinak szólítsuk, hanem Kovács úrnak. Tőle tanultuk meg, hogy milyen fontos az adminisztráció. Megkövetelte tőlünk, hogy leírjunk mindent, mondván, az írás megmarad. Megkövetelte tőlünk azt is, hogy a műtét után azonnal rajzoljuk is le, amit csináltunk, és a rajzon minden fontos információnak rajta kellett lennie. Megkövetelte tőlünk a szakmai latitudást is. Nyomon követett más szakmákat is, referátumainkon olyan témákat adott ki, amelyek mindig újaknak számítottak. Kedvenc olvasmányai közé tartozott az Élet és Tudomány. Az AIDS-ről mi már akkor tájékozódunk, amikor mások még azt sem tudták, mi az, tőle hallottuk az anaerob fertőzések fogalmát is. Amikor egy gennyleoltásra azt a választ kaptuk, hogy steril, akkor szarkasztikusan azt mondta: „Megvan, ebben kell tartani a műszereket!”

Az utolsó pillanatig érdeklődött klinikája híreiről, még akkor is, amikor már nehezebben kommunikált. Akkor volt boldog, ha hallhatta, hogy az általa lerakott alapokra épülő klinikán jól mennek a dolgok. Örült az innovatív diagnosztikai és terápiás fejlesztéseknek, a klinika és tanítványai sikereinek. Kiterjedt külföldi kapcsolatai révén nagyon sok ismeretséget kötöttünk angol és német nyelvterületeken. Örült ezeknek is, hiszen egész életében a szakmai és tudományos fejlődést támogatta, minden erejével azon volt, hogy szeretett klinikája és szakmája felkerüljön nemcsak a magyarországi, de a nemzetközi térképre is. Ezen célok elérése érdekében nemcsak magától, hanem minden kollégájától megkövetelte a fegyelmet, a rendet, a munka és a beteggyógyítás iránti alázatot. Tudott szólni erőlyesen, „baueresen”, de tudott biztatni és dicsérni is.

Nem lehetett nem odafigyelni rá, személyisége megkerülhetetlen volt. Igazi vezető alkat volt, akinek gondolkodása, széles látókörűsége, szakmai felkészültsége, problémamegoldó és diplomáciai képessége fogalom volt, és ez nemcsak a klinikánkon volt ismert. Bauer professzor országosan és nemzetközi szinten is elismert személyiség volt, akire sok évtizeddel ezelőtről is emlékeznek. Tehetség, szakmai és tudományos életútja egészen fiatalon kijelölte számára az utat a klinikaigazgatói széktől egyetemünk rektori pozíciójáig.

Bauer Miklós 1929. december 8-án született Pápán, 1948-ban érettségizett a pápai Bencés Gimnáziumban, 1954-ben orvostudományi diplomát kapott a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1950-ben az Élettani Intézetben kezdett dolgozni *Lissák Kálmán* professzor, akadémikus vezetése alatt, ahol a mechanoreceptorok elektrofiziológiájával foglalkozott. Részt vett az élettan és a biológia oktatásában, 1954-ben tanársegéddé nevezték ki. 1955-ben megnősült, házasságából három gyermeke született: Nóra (1956), Krisztina (1959) és Cecília (1961). Felesége 1999-es halála után újránősült, felesége *dr. Vóna Ida*, a PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikájának egyetemi adjunktusa lett.

1955-ben kezdett dolgozni a klinikán, amit igazgatóként 1974-1994 között, 20 éven át vezetett. Elsőként használta az operációs mikroszkópot a fülészeti vizsgálatoknál és műtéteknél ill. a microlaryngoscopiánál. *Sedlacek* és *Cerny* professzorok nyomán megkezdte a temporalis fascia és az autogen corticalis csont alkalmazását tympanoplastiában és a stapes sebészetében. *House* után megkezdte a belső hallójárat sebészetét a középső scalán keresztüli feltárásból, *Bocca* nyomán a szelektív nyaki dissectiókat, *Pearson* után a „near total” laryngectomiákat, a myocutan és kínai lebenyek alkalmazását. Az agytörzsi potenciálvizsgálat 1979 óta rutin eljárássá vált a pécsi klinikán a *Kellényi Lóránd* mérnök által konstruált készülékkel. Idegsebészeti kooperációban részt vett hypophysis- és agyalapi mirigyműtétekben.

Közleményeinek száma 120. „A cochlea és centralis kapcsolatai” kongresszusi referátum (1977) tankönyvként szerepel. Társ szerzője volt a Ribári professzor által kiadott fül-orr-gégészeti tankönyvnek. A 2003-ban megjelent „Tympanoplastica/Tympanoplasty” című tankönyve ismételt kiadást ért meg 2006-ban. 1994-től 2012-ig évente rendezője és vezető előadója, instruktora volt a híres pécsi Fülészeti Microchirurgiai Kurzusnak, amire évekre előre lehetett csak résztvevőként regisztrálni.

1968-ban az orvostudományok kandidátusa, 1989-ben az orvostudományok doktora tudományos fokozatot nyerte el. A Magyar Fül-Orr-Gégeorvosok Egyesületének elnöke volt 1994-től 1996-ig, a benne működő Audiológiai Szekció vezetőjeként dolgozott 1982-94 között. Tagja lehetett a Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrumnak. Egy periódusban tagja volt az International Federation of Otorhino Laryngological Societies Executive Committee-jének. Szerkesztőbizottsági tagja volt a Fül-Orr-Gégyógyászati folyóiratnak, a Clinical Otolaryngology-nak és az Oto-Rhino-Laryngologica Novanak.

Több periódusban, 1985-1991 és 1995-1997 között a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora tisztséget is betöltötte. A Tanári Testület elnöke volt, lemondása után a Tanácsadó Testület elnökének kérte fel a dékán. Nemzetközi szakmai szerepvállalását és aktivitását jelzi, hogy tiszteletbeli tagja volt a korábbi NDK, az Osztrák, a Csehszlovák, a Szlovák, a Cseh, a Lengyel, valamint a Német Fül-Orr-Gége Társaságnak is. 2009. február 19-én a kassai Pavel Jozef Safarik Tudományegyetem „doctor honoris causa” címét kapta meg. Számos kitüntetéssel ismerték el a munkáját, közülük néhány: Erdemes Orvos (1972), Munka Erdemrend arany fokozata (1980), Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozata (1987), Magyar Fül-Orr-Gége Orvosok Egyesületének Cseresnyés emlékérmé (1987), Magyar Köztársaság Csillagrendje civil fokozatának tiszti keresztje (1998), Pro Universitate aranyérem (1992), Pécs város díszpolgára (1999), Batthyány-Strattmann László-díj (2005), A magyar fülészeti microchirurgiáért emlékérmé (2006), Hőgyes Endre-díj (2013), Krepuska Géza-díj (2014), Pro Universitate Quinqueecclesiensis (2014).

Szakmánk és egyetemünk emblemikus alakja volt, klinikájáról, a „Bauer iskolából” több nagyszerű professzor és számos kiváló képességű osztályvezető főorvos került ki, és vitte tovább tanait. Szakmai nagysága és a személyét övező tisztelet egyik méltó kifejezése volt, hogy klinikánk fülészeti műtője immár több mint egy évtizede a „Bauer műtő” nevet viseli. A még élő tanítványok nevében tisztelgünk előtte és búcsúzunk tőle. Emléke örökre velünk marad!

*A PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika munkatársai nevében:
Dr. Szanyi István klinikaigazgató és dr. Pytel József emeritus professzor*

